

**Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru
Dezvoltare și Cooperare

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Proiectul „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”

Studiu asupra disponibilității și capacităților de plată pentru servicii de aprovizionare cu apă îmbunătățite

Rezultate ale studiului sociologic în satul Roșu și Lebedenco
raionul Cahul

Chișinău 2015

Publicat de:

Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) GmbH

Sediul social:

Bonn și Eschborn, Germania
Friedrich-Ebert-Allee 40
53113 Bonn, Germany
T +49 228 44 60-0
F +49 228 44 60-17 66
Dag-Hammarskjöld-Weg 1-5
65760 Eschborn, Germany
T +49 61 96 79-0
F +49 61 96 79-11 15
E info@giz.de
I www.giz.de, www.serviciilocale.md

Autoare:

Silvia Strelciuc și grupul de experți al Centrului CONTACT-Cahul

Expert:

Vasile Cantarji

Coordonat de:

Victor Buftac
Vasile Brașovschi

Elaborat cu suportul:

Proiectul „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” este implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și sprijinit financiar de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Guvernul Suediei, Guvernul României, Uniunea Europeană și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC).

Partenerii proiectului:

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova,
Agențiile de Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud
Opiniile exprimate în prezentul text aparțin autorului/autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al agenției de implementare, finanțatorilor și partenerilor proiectului.

Chișinău, Decembrie 2015

Cuprins

Lista Figurilor	4
Introducere	7
Metodologia studiului	8
I. Partea I. Dezvoltarea social-economică a comunității.....	9
1.1. Satisfacția față de situația socio-economică a comunității.....	9
1.2. Gradul de participare a cetățenilor	15
II. Aprovizionarea cu apă	20
2.1. Sursele de apă și accesul.....	23
2.2. Consumul și costurile apei.....	36
III. Sanitarie și canalizare.....	45
IV. Calitatea apei și perspective privind raportul cost/calitate	48
V. Cunoștințe și atitudini despre implementarea proiectului	53
5.1. Capacitățile APL privind implementarea proiectelor.....	53
5.2. Cunoștințe și atitudini față de proiectul implementat de ADR cu suportul GIZ.....	56
VI. Partea II. Rezultatele activităților în focus-grupuri.....	63
VII. Concluzii	74
VIII. Anexe statistice	76

Lista Figurilor

Figura 1. Gradul de satisfacție a dezvoltării comunităților din punct de vedere social-economic în perioada 2010-2015	9
Figura 2. Gradul de satisfacție în prezent față de starea serviciilor de infrastructură din comunitate.....	9
Figura 3. Gradul de satisfacție în prezent față de starea serviciilor de infrastructură din comunitate comparativ cu 5 ani în urmă.	11
Figura 4. Problemele stringente ce necesită a fi rezolvate în comunitate.....	12
Figura 5. Nivelul posibilităților de implicare a APL, ONG și a Cetățenilor din comunități în soluționarea problemelor social-economice.....	15
Figura 6. Nivelul de îmbunătățire a aportului APL, ONG și a Cetățenilor din comunități în soluționarea problemelor social-economice.....	16
Figura 7. Gradul de implicare a agenților economici din localitate în rezolvarea problemelor comunității.	16
Figura 8. Gradul de implicare a cetățenilor în rezolvarea problemelor comunității.	18
Figura 9. Gradul de participare a cetățenilor în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a serviciului de aprovizionare cu apă.....	19
Figura 10. Modalitățile de implicare a locuitorilor în general în rezolvarea problemelor comunității.	20
Figura 11. Ponderea populației conectată la apeduct în localitățile Roșu și Lebedenco:	21
Figura 12. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitățile Roșu și Lebedenco în funcție de Genul respondentului.	22
Figura 13. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitățile Roșu și Lebedenco în funcție de nivelul de bunăstare a gospodăriilor.	22
Figura 14. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitățile Roșu și Lebedenco în funcție de prezența copiilor în gospodărie.	23
Figura 15. Sursele de apă, utilizate de către gospodării în funcție de localitate.....	24
Figura 16. Sursele de apă, utilizate de către gospodării pe sexe ale respondenților, în funcție de localitate.....	25
Figura 17. Sursele de apă utilizate de către gospodării cu copii sau fără în funcție de localitate	26
Figura 18. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă a femeilor comparativ cu bărbații	28
Figura 19. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă a unor categorii de persoane în localitatea Lebedenco.....	28
Figura 20. Disponibilitatea utilităților funcționarea cărora necesită apă, în gospodărie	29
Figura 21. Disponibilitatea utilităților funcționarea cărora necesită apă, în funcție de prezența copiilor în gospodărie.....	31
Figura 22. Disponibilitatea utilităților funcționarea cărora necesită apă, în funcție de nivelul de bunăstare al gospodăriei	32
Figura 23. Ponderea în % a utilizării apei, din sursa principală în funcție de localitate	33

Figura 24. Ponderea gospodăriilor care se aprovizionează cu apă din afară (aduc apă de la vecini, din stradă sau din surse deschise), %	34
Figura 25. Regularitatea aprovizionării gospodăriei cu apă în funcție de anotimp	35
Figura 26. Presiunea apei din conductă în funcție de localitate	36
Figura 27. Utilitățile sau serviciile care influențează în mare măsură asupra nivelului de trai...37	37
Figura 28. Cheltuieli lunare ale gospodăriei pentru apa utilizată în gospodărie, lei	38
Figura 29. Costul mediu a unei unități de apă, achitat de către gospodărie, lei	38
Figura 30. Consumul de apă mediu lunar, în gospodăriile conectate, m ³	39
Figura 31. Consumul de apă mediu zilnic, în gospodăriile conectate, litri.....	40
Figura 32. Consumul de apă mediu zilnic, în gospodăriile conectate per membru, litri.....	40
Figura 33. Disponibilitatea contoarelor în gospodării pentru evidența apei consumate, (ponderea celor care au un contor).....	42
Figura 34. Ponderea respondenților care au fost impuși să achite pierderile de apă suferite de întreprinderea prestatoare	43
Figura 35. Gradul de satisfacție a populației din localitatea Roșu față de serviciile prestate de Î.M. „Apă – Canal Cahul”?.....	43
Figura 36. Influența Î.M. „Apă – Canal Cahul” asupra unor aspecte ale serviciului de asigurare cu apă în localitatea Roșu?	45
Figura 37. Conectarea la un sistem centralizat de canalizare.....	46
Figura 38. Intenția de conectare la sistemul centralizat de canalizare	46
Figura 39. Evacuarea apei folosite după spălat, gătit.....	47
Figura 40. Modul de evacuare a apei reziduale din rezervorul septic	48
Figura 41. Gradul de îmbunătățire a sursei de ape potabile	49
Figura 42. Gradul de apreciere a indicatorilor calității apei potabile în funcție de localitate	50
Figura 43. Gradul de apreciere a indicatorilor potabilității apei în funcție de localitate	51
Figura 44. Metode de tratare a apei înainte de a fi consumată	52
Figura 45. Disponibilitatea de plată pentru apă, doar ca apa să fie mai calitativă. ,%	53
Figura 46. Persoana sau instituția responsabilă de asigurare a localității cu apă și canalizare....	54
Figura 47. Capacitățile APL în gestionarea serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare.....	54
Figura 48. Atitudinea privind colaborarea dintre APL și comunitate privind rezolvarea problemelor comunitare	56
Figura 49. Gradul de cunoaștere a localnicilor despre proiectul implementat și finanțatorii acestuia	57
Figura 50. Gradul de cunoaștere a localnicilor existența și activitatea Comitetului Local de Cetățeni	58
Figura 51. Gradul de satisfacție a localnicilor privind activitatea Comitetului Local de Cetățeni în localitatea Roșu	59
Figura 52. Gradul de cunoaștere a condițiilor privind implementarea proiectului de către locuitorii satului Roșu.....	60
Figura 53. Participarea la adunări și la identificarea problemei prioritare de către locuitorii satului Roșu.....	61

Figura 54. Sursele de informare referitor la necesitatea utilizării apei potabile înainte de implementarea proiectului de către locuitorii satului Roșu.....	61
Figura 55. Gradul de satisfacție a locuitorilor satului Roșu privind calitatea lucrărilor la realizarea proiectului și la calitatea menținerii și funcționării apeductului în prezent	62

Introducere

Sondajul privind gradul de satisfacție al cetățenilor din localitățile Roșu și Lebedenco din r-l Cahul privind serviciile publice din sectorul aprovizionare cu apă și canalizare a fost organizat de reprezentanții organizației non-guvernamentale "Centrul Regional de Asistență și Informare a ONG-urilor "CONTACT-Cahul"" la finele anului 2015 (lunile noiembrie-decembrie). Sondajul s-a desfășurat în 2 localități din raionul Cahul: satul Roșu și comuna Lebedenco cu localitățile Lebedenco, Ursoaia și Hutulu. Sondajul a avut ca scop stabilirea gradului de satisfacție privind serviciile apă și canalizare, chiar dacă localitățile se află la diferite etape a procesului de creare a rețelelor de aprovizionare a cetățenilor cu aceste servicii:

- a) **Post-proiect:** în satul Roșu studiul vine să stabilească gradul de satisfacție privind serviciile de alimentare cu apă și canalizare după implementarea proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor s. Roșu, r. Cahul" sprijinit financiar de GIZ și Guvernul României (implementat în perioada 2012-2015)
- b) **Pre-proiect/baseline:** în comuna Lebedenco este stabilit nivelul actual de până la începerea implementării proiectului de aprovizionare a satelor comunei cu servicii de alimentare cu apă în cadrul proiectului coordonat de GIZ și finanțat de SDC.

Acest sondaj este organizat în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” implementat de GIZ. În cadrul aceluiași proiect, în anul 2011 CRAION CONTACT-Cahul a efectuat studiul asupra situației de referință în s. Roșu, r-nul Cahul, care a precedat implementarea proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor s. Roșu, r. Cahul". În acest sens, prin comparație, rezultatele celor 2 sondaje de opinie a locuitorilor s. Roșu realizate cu diferența de 4 ani (2011 și 2015) pot reflecta schimbările cantitative și calitative vizavi de gradul de satisfacție cu privire la serviciile apă și sanitație.

Sondajul a fost organizat în cooperare cu Centrul de Investigații Sociologice și Marketing "CBS Axa" din mun. Chișinău, care a elaborat metodologia organizării sondajului și a facilitat producerea rezultatelor. Întrebările din sondaj s-au referit la 5 compartimente de bază:

1. Dezvoltarea social-economică a comunității
2. Aprovizionarea cu apă
3. Sanitație și canalizare
4. Calitatea apei și perspective privind raportul cost/calitate
5. Cunoștințe și atitudini despre implementarea proiectului

Studiul elaborat în urma rezultatelor sondajului conține 2 părți:

- a) **Analiza rezultatelor obținute în urma chestionării populației din localitățile de referință**
- b) **Rezultatele discuțiilor organizate în 10 focus-grupuri**

Studiul finalizează printr-un set de concluzii, care permit identificarea situației actuale cu referire la gradul de satisfacție a cetățenilor vizavi de serviciile apă și canalizare.

Metodologia studiului

Volumul eșantionului: 299 gospodării din localitatea Roșu și 100 gospodării localitatea Lebedenco;

Tipul eșantionului: stratificat, probabilistic;

Stadiile de randomizare considerate:

Familia: într-un punct de eșantionare au fost efectuate un număr maximal de 5 interviuri. Familiile, în care s-au realizat interviurile, au fost selectate prin metoda rutei aleatoare, cu un pas statistic prestabilit.

Persoana interviuată: capul gospodăriei, sau persoana care îl înlocuiește în lipsa acestuia.

Reprezentativitate: eșantionul este reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova, localitățile din zona proiectului

Perioada de culegere a datelor: lunile noiembrie-decembrie 2015. Interviurile au fost realizate la domiciliul respondenților. Chestionarul a fost redactat în limbile română și rusă, oferindu-se respondenților posibilitatea de a alege varianta mai optimală pentru ei.

Instrumente metodologice utilizate:

- a) Chestionar pentru organizarea sondajului de opinie în rândul locuitorilor localităților Roșu și Lebedenco
- b) Ghid de interviuri pentru organizarea discuțiilor în focus-grupuri

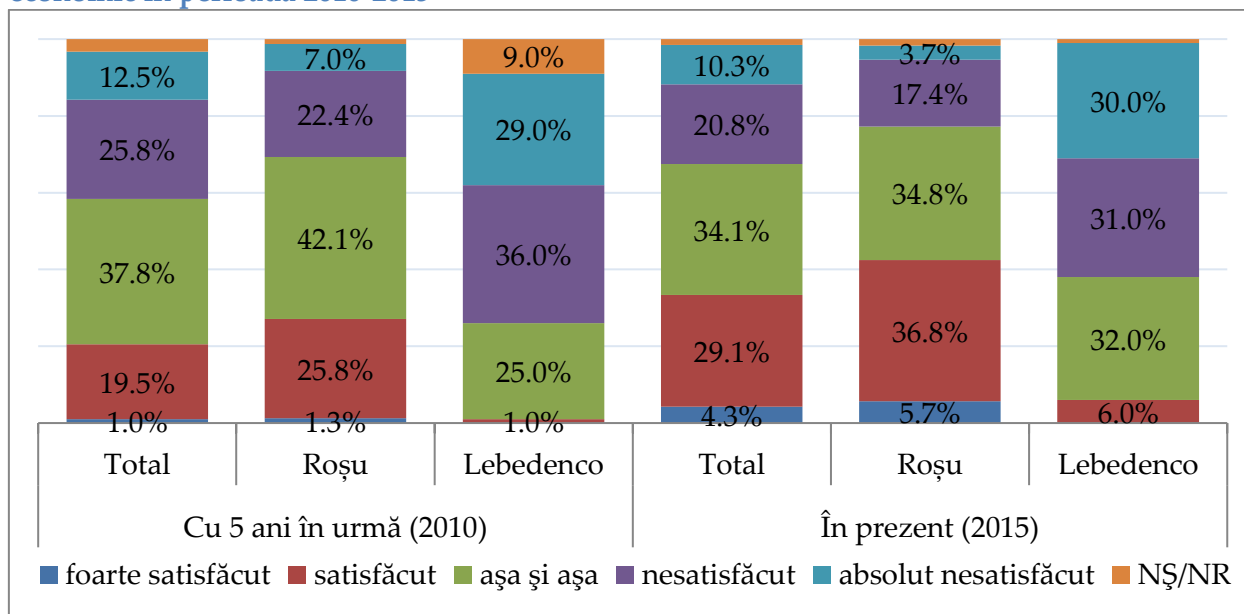
Numărul de focus-grupuri organizate: total 10, dintre care la Roșu – 4 FG, în comuna Lebedenco – 6 FG (3 la Lebedenco și 3 la Ursoaia)

Numărul persoanelor implicate în focus-grupuri: 77 persoane din cele 2 localități

Partea I. Rezultatele sondajului de opinie. Dezvoltarea social-economică a comunității

1.1. Satisfacția față de situația socio-economică a comunității

Figura 1. Gradul de satisfacție a dezvoltării comunităților din punct de vedere social-economic în perioada 2010-2015

ROȘU:

În scopul determinării nivelului satisfacției dezvoltării social-economice a comunității în raport cu acum cinci ani în urmă, respondenții au fost rugați să se exprime prin apreciere de la *foarte satisfăcut* până la *absolut nesatisfăcut*, pentru perioada anului 2010 și situația la timpul prezent - anul 2015.

Astfel, cei mai mulți respondenți – 42,1% au răspuns că dezvoltarea comunității lor în urmă cu 5 ani a fost - *așa și așa*, acest răspuns este urmat de o afirmație pozitivă de circa 26% care sau declarat satisfăcut de dezvoltarea comunității, totodată ceva mai puțini – 22% se află pe cealaltă parte a eșichierului, aceștia au declarat că nu sunt satisfăcuți și sunt urmați de alte 7% care sunt *absolut nesatisfăcuți*.

Răspunsurile indicate pentru perioada prezentă - 2015, arată o schimbare pozitivă identificând la circa 6% din respondenți un nivel *foarte satisfăcut* de dezvoltare socio-economică a comunității, o creștere de 11% a numărului respondenților care au indicat nivel *satisfăcut* (de la 25,8% la 36,8%), totodată micșorând-se cota celor care au răspuns *așa și așa* – 34,8% (-7,3%), nesatisfăcut - 17,4% (-5%) și circa în jumătate a celor *absolut nesatisfăcut* – 3,7% (-3,3%).

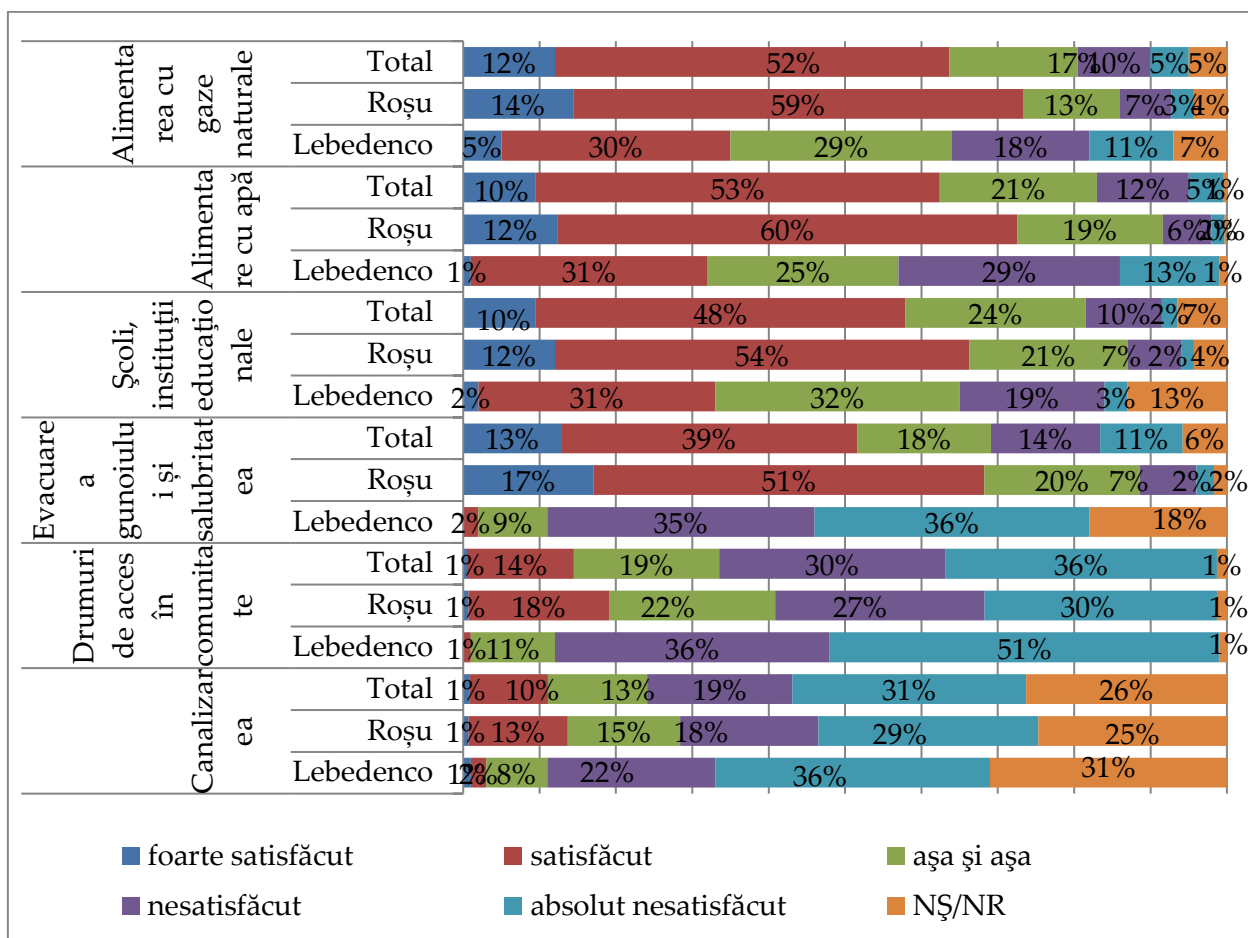
În general, în ultimii 5 ani conform opiniei respondenților din s. Roșu a crescut nivelul de satisfacție a cetățenilor vizavi de dezvoltarea socio-economică a comunității: în anul 2015 numărul celor satisfăcuți și foarte satisfăcuți a crescut de la 27,1% la 42,5%, micșorând-se numărul persoanelor care nu aveau o apreciere clară, menționând *așa și așa* cu 7,3%, aceasta constituind o creștere destul de vizibilă în viziunea cetățenilor.

LEBEDENCO:

În localitatea Lebedenco aprecierea nivelului satisfacției dezvoltării social-economice a localității acum cinci ani în urmă, este deplasat în zona răspunsurilor negative, dacă o pătrime din respondenți (25%) au răspuns că dezvoltarea comunității o văd *așa și așa*, atunci 36% sunt nesatisfăcuți, iar circa o treime – 29% absolut nesatisfăcuți și 9% nu știu cum să răspundă la această întrebare. Pentru perioada anului 2015, răspunsurile sunt mai opinat în comparație cu perioada trecută, deoarece se regăsesc o cotă mică a răspunsurilor NȘ/NR (mai puțin de un procent în comparație cu acum 5 ani în urmă). În răspunsuri s-a identificat o creștere pozitivă a opiniei datorită celor 6% care au optat *satisfăcut*. Pe de cealaltă parte, a crescut numărul celor care au apreciat *așa și așa* – de la 25% la 32%, și a celor *absolut nesatisfăcut* – de la 29% la 30%, micșorând-se totodată cota celor cu răspuns *nesatisfăcut* – de la 36% la 31%.

În această ordine de idei putem conchide, că nivelul de satisfacție privind dezvoltarea socio-economică în ultimii 5 ani a crescut și în comuna Lebedenco, dar foarte puțin. Dacă în anul 2010 numărul celor nesatisfăcuți și total nesatisfăcuți a fost de 65%, în anul 2015 acest nivel constituie 61%, fiind în creștere cu 7 la sută nivelul celor care au menționat gradul de satisfacție prin *așa și așa*. Astfel și după 5 ani gradul de satisfacție rămâne către "polul" răspunsurilor negative.

Figura 2. Gradul de satisfacție în prezent față de starea serviciilor de infrastructură din comunitate.

ROȘU:

Pentru cele mai multe servicii de infrastructură respondenții din localitatea Roșu au opinie pozitivă, astfel 59% din respondenți au răspuns *satisfăcut*, iar 14% - *foarte satisfăcut* privind alimentarea cu gaze naturale, 60% - *satisfăcut*, iar 12% - *foarte satisfăcut* privind alimentarea cu apă, 54% - *satisfăcut*, iar 12% - *foarte satisfăcut* privind școli/instituții educaționale și 51% - *satisfăcut*, iar 17% - *foarte satisfăcut* privind evacuarea gunoiului și salubritatea. Pe toate aceste servicii cota răspunsurilor *așa și așa* constituie în medie 18%, ceva mai puțin a celor *nesatisfăcut* – 7% și *absolut nesatisfăcut* – 2%.

Drumurile de acces în comunitate și canalizarea mai puțin satisfac respondenții din comunitate. Astfel doar 18% au răspuns *satisfăcut* privind drumurile de acces și doar 13% - canalizarea. În detalii, cei mai mulți, circa 57%, sunt cei care au optat pentru *nesatisfăcut* și *absolut nesatisfăcut* de drumurile de acces în comunitate.

De canalizare sunt *nesatisfăcut* și *absolut nesatisfăcut* – 47%, totodată o pătrime (25%) din respondenți nu au răspuns sau nu știu cum să răspundă la această poziție.

Dacă comparăm aceste rezultate cu datele obținute în urma Studiului de referință organizat de CRAION CONTACT-Cahul în anul 2011 pentru stabilirea situației de referință în s. Roșu, r-l Cahul în care se implementează proiectul “ Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor satului Rosu, r-l Cahul” finanțat de GIZ și Ministerul de Externe al României, putem conchide asupra unor schimbări vizibile obținute în ultimii 5 ani. Astfel în anul 2011:

- a) 27% au menționat că una din principalele probleme este apa/canalizarea
- b) 47% au spus că nivelul de acces la serviciile de apă potabilă este prost și foarte prost, la care se adaugă și 27% care au menționat că accesul nu este nici bun și nici rău.
- c) 70% au menționat că accesul la serviciile de canalizare este prost sau foarte prost, iar alte 21% - că accesul nu este nici bun și nici rău.

În anul 2015 respondenții menționează:

- 72% - satisfăcut sau foarte satisfăcut privind alimentarea cu apă;
- 14% - foarte satisfăcuți de serviciile canalizare, iar 25% nu au știut cum să răspundă*.

*Acest indicator fiind influențat de faptul, că în s. Roșu s-a început implementarea proiectului de asigurare cu servicii de canalizare și pe de o parte unii au menționat, că sunt satisfăcuți, cî în principiu, vor avea servicii de canalizare, iar mulți nu și-au putut exprima părerea, deoarece proiectul este doar început, iar servicii de canalizare la moment nu există.

LEBEDENCO:

Ceva mai mult de o treime (35%) din respondenții din Lebedenco sau arătat *foarte satisfăcut* și *satisfăcut*, de alimentarea cu gaze naturale. *Așa și așa* precum și *nesatisfăcut* și *absolut nesatisfăcut*, împart la egal numărul respondenților câte 29%.

Alimentarea cu apă *satisfăcuți* și *foarte satisfăcuți* – 32%, *așa și așa* – 25%, iar cei mai mulți sunt *nesatisfăcuți* și *absolut nesatisfăcuți* – 42%.

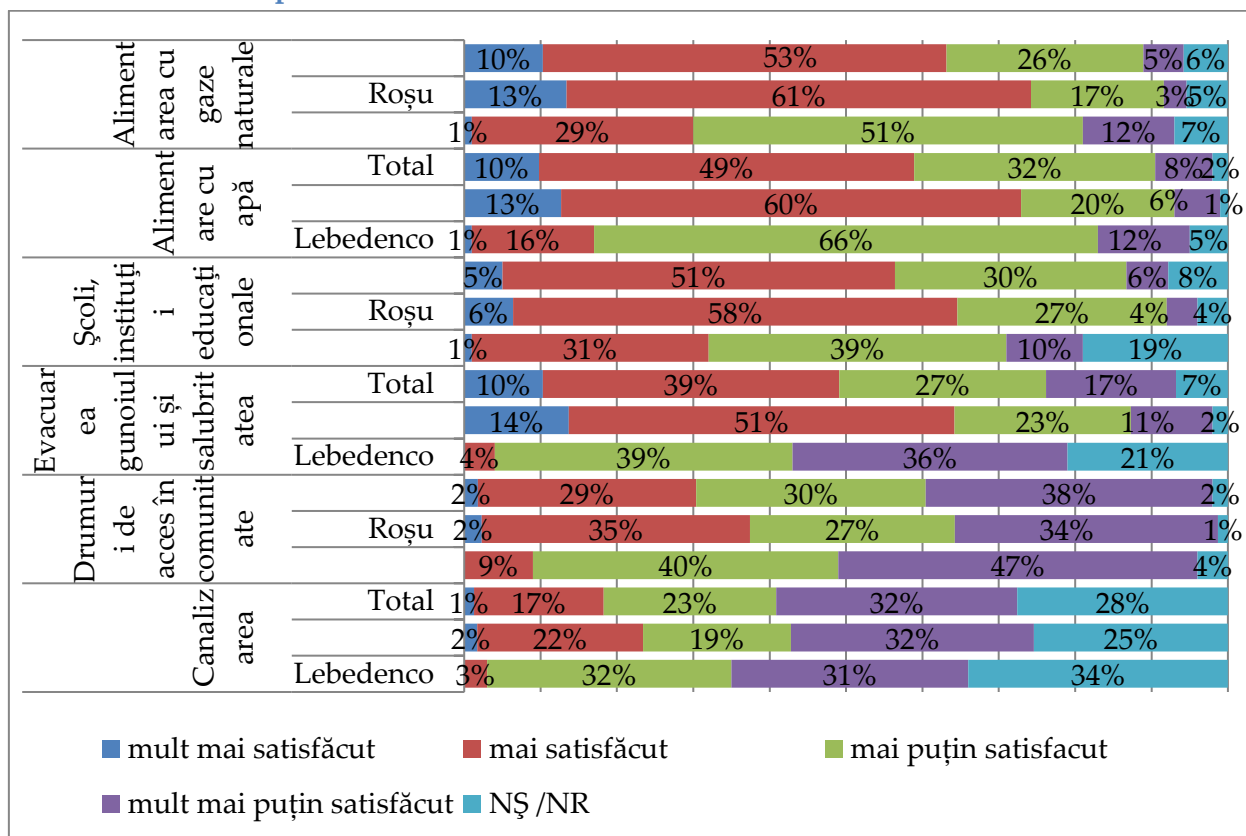
Asemenea poziției anterioare se împarte opinia privind infrastructura Școli/instituții educaționale, o treime din respondenți (33%) sunt *satisfăcut* și *foarte satisfăcut*, ceva mai puțin – 32% *așa și așa*, iar 22% - *nesatisfăcut* și *absolut nesatisfăcut*. Trebuie menționat și faptul că 13% nu știu cum să răspundă sau nu au răspuns la această întrebare.

Evacuarea gunoiului și salubritatea reprezintă o problemă majoră pentru respondenți. Din răspunsurile acestora se observă un nivel sporit de insatisfacție față de acest serviciu de infrastructură. Majoritatea absolută - 71% au indicat răspuns *nesatisfăcut* și *absolut nesatisfăcut*, iar 18% nu știu să răspundă sau nu au răspuns la această întrebare, doar 11% sau arătat *foarte satisfăcuți* și *satisfăcuți* de acest serviciu.

Celelalte două servicii de infrastructură indicate în chestionar, drumuri de acces și canalizarea, au înregistrat răspunsuri mai mult negative. *Nesatisfăcuți* și *absolut nesatisfăcuți* de drumurile de acces în comunitate sunt 87%. De canalizare *nesatisfăcuți* și *absolut nesatisfăcuți* sunt 58%, totodată circa o treime din respondenți (31%) nu știu să răspundă sau nu au răspuns la aceasta întrebare.

În general, între 60 și 80% de respondenți din Lebedenco sunt nesatisfăcuți de calitatea serviciilor locale: canalizare, drumuri de acces, evacuarea gunoiului, servicii educaționale. 32% din locuitorii intervievați menționează că sunt satisfăcuți sau foarte satisfăcuți de serviciile de alimentare cu apă. Acest indicator a fost influențat de faptul că atât în Lebedenco, cât și în Ursoaia există rețele de apeduct conectate la sonde arteziene la care sunt conectați un număr nesemnificativ de gospodării – până la 10% din populație. În același timp, mulți din gospodării care au fântâni și și-au procurat pompe tot sunt mulțumiți de faptul, că dispun de apă, comparativ cu multe familii care nu-și pot permite acest lucru*. *Itemul s-a referit la starea infrastructurii din domeniul aprovizionării cu apă fără a specifica tipul: centralizat/necentralizat.

Figura 3. Gradul de satisfacție în prezent față de starea serviciilor de infrastructură din comunitate comparativ cu 5 ani în urmă.

ROȘU:

Comparativ cu 5 ani în urmă, gradul de satisfacție privind starea serviciilor de infrastructură din comunitate se prezintă astfel:

La poziția alimentarea cu gaze naturale s-a indicat *mult mai satisfăcut* și *satisfăcut*, în total 74%, 17% sau arătat *mai puțin satisfăcut*, iar 3% *mult mai puțin satisfăcut*;

Alimentarea cu apă la fel rămâne să producă satisfacție respondenților comparativ cu acum 5 ani în urmă. În total 73% au indicat *mult mai satisfăcut* și *satisfăcut* de serviciu în prezent și doar 26% în total manifestă opinie *mai puțin satisfăcută* sau *mult mai puțin satisfăcută*;

Așa servicii precum școlile/instituțiile educaționale și evacuarea gunoiului și salubritatea la fel se bucură de un grad sporii în apreciere din partea respondenților. Cu câteva unități procentuale mai puțin comparativ cu serviciile anterior menționate, acestea din urmă *satisfac* și *mai mult satisfac* circa 65% din respondenți pe ambele poziții;

Drumurile de acces în comunitate *mult mai satisfăcut* și *mai satisfăcut* au menționat 37% din respondenți, totodată cei mai mulți au indicat *mai puțin satisfăcut* și *mult mai puțin satisfăcut*, care în total constituie 61% din respondenți;

Cât privește serviciul de canalizare, cei mai mulți 51% sunt *mai puțin satisfăcut* și *mult mai puțin satisfăcut*, comparativ cu 24% care au indicat *mult mai satisfăcut* și *mai satisfăcut*. Tot aici poate fi menționat și numărul mare de respondenți, circa o pătrime (25%), care nu au răspuns sau nu știu să răspundă.

LEBEDENCO:

Pentru locuitorii din comuna Lebedenco, satisfacția față de starea serviciilor de infrastructură din comunitate în prezent comparativ cu acum 5 ani în urmă se prezintă în felul următor:

Alimentare cu gaze naturale reprezintă satisfacție (*mult mai satisfăcut* și *satisfăcut*) pentru doar circa o treime – 30%, 63% în total, manifestă opinie *mai puțin satisfăcută* sau *mult mai puțin satisfăcută*, iar 7% - nu au răspuns sau nu știu să răspundă;

Alimentarea cu apă pentru cei mai mulți respondenți - 66%, reprezintă *mai puțină satisfacție*, iar 12% sunt apreciază ca *mult mai puțin satisfăcut* și doar 17%, mai puțin de o cincime, sunt *mai satisfăcut* în prezent față de starea serviciilor de infrastructură din comunitate comparativ cu 5 ani în urmă;

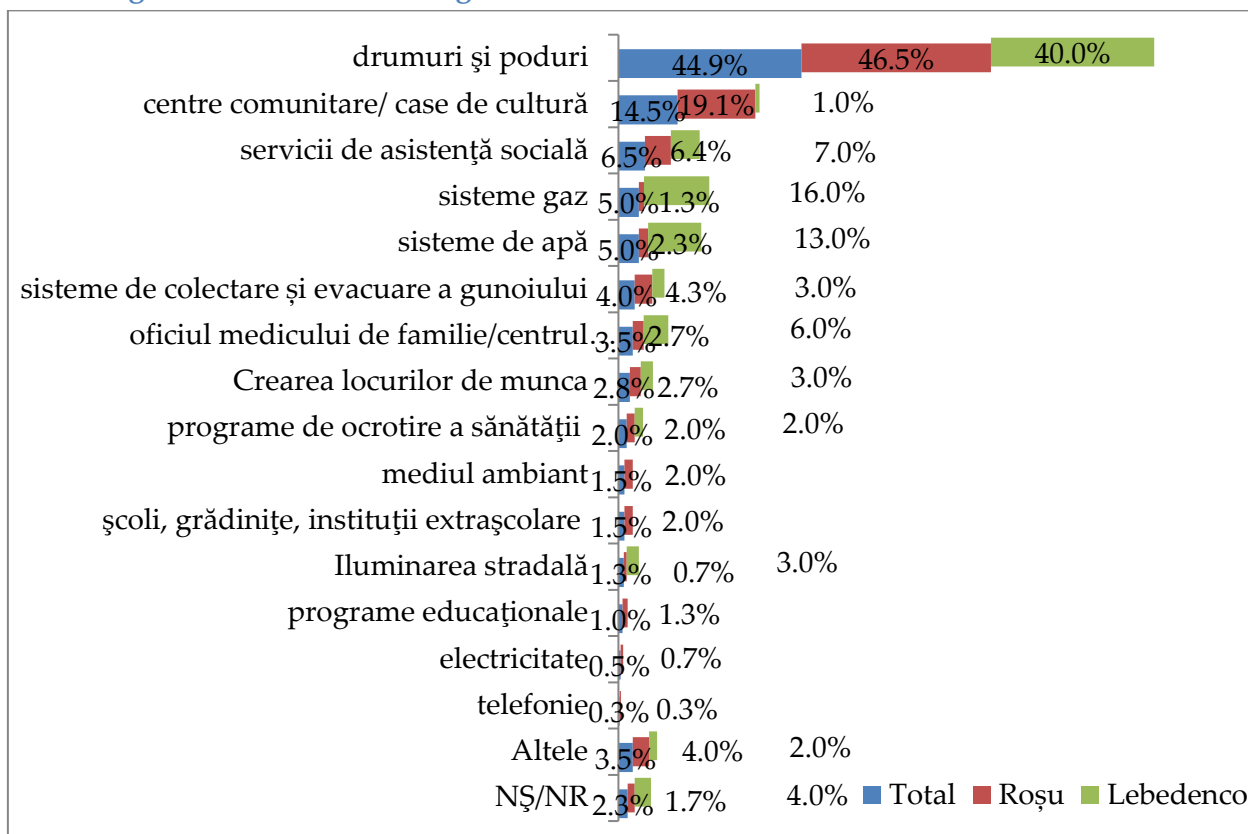
Școlile/instituțiile educaționale de respondenți sunt *privite mai satisfăcut* de circa o treime – 32%, cea mai mare parte apreciază prin *mai puțin satisfăcut* – 39% sau *mult mai puțin satisfăcut* – 10%, iar ceva mai puțin de o cincime – 19% nu au răspuns sau nu știu să răspundă;

Celelalte servicii enumerate în chestionar sunt evaluate și mai nesatisfăcător. 75% în total au apreciat *mai puțin satisfăcut* și *mult mai puțin satisfăcut* serviciul de evacuare a gunoiului și salubritatea, iar ceva mai mult de o cincime – 21% nu au răspuns sau nu știu să răspundă;

Drumurile de acces în comunitate sunt evaluate *mai puțin satisfăcut* de 40%, iar *mult mai puțin satisfăcut* – 47%;

Cât privește serviciul de canalizare, respondenții în cea mai mare parte sau divizat în răspunsurile lor în trei categorii relativ proporționale, *mai puțin satisfăcut* – 32%, *mult mai puțin satisfăcut* – 31%, iar 34% nu au răspuns sau nu știu să răspundă.

Figura 4. Problemele stringente ce necesită a fi rezolvate în comunitate.

ROȘU:

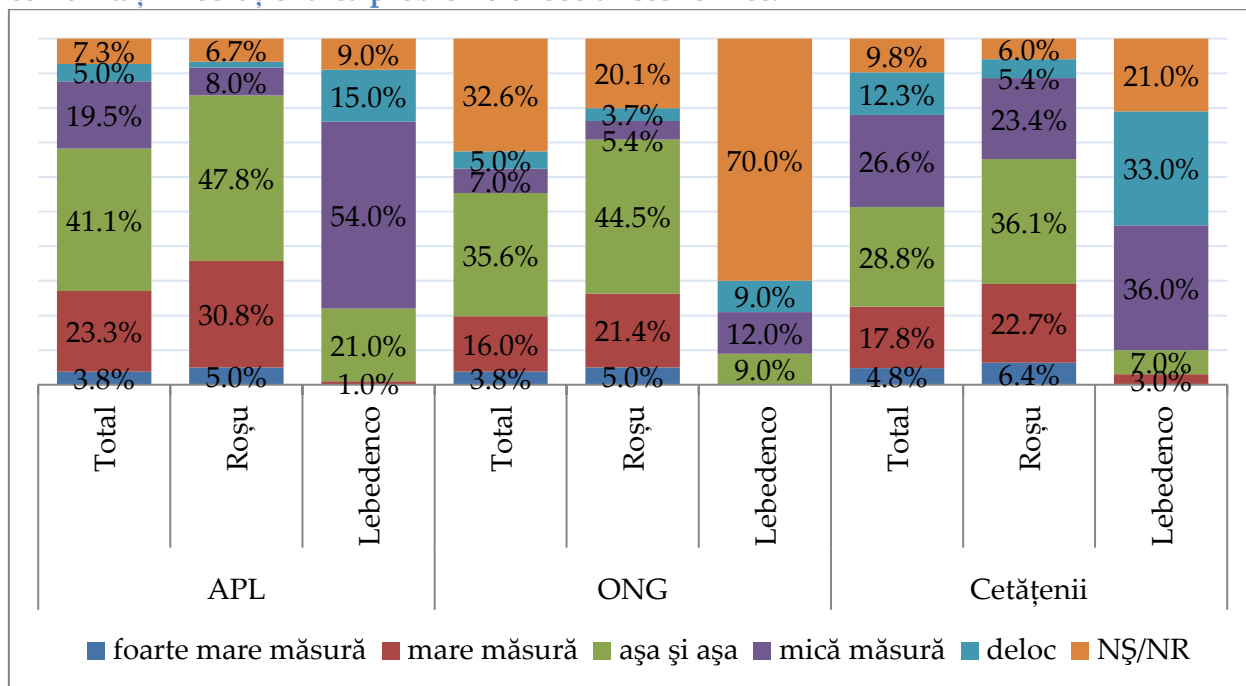
Analizând opiniile respondenților cu privire la cele mai stringente probleme ale localității, ceva mai puțin de o jumătate din cei chestionați (46,5%) au determinat în calitate de problemă primordială *drumurile și podurile*, mai aproape de o cincime – 19,1% consideră necesară rezolvarea *problemei centrelor comunitare/ casei de cultură*, fiindcă în satul Roșu nu există casă de cultură și nici careva centre comunitare unde să se adune și mobilizeze cetățenii. Celelalte probleme enumerate în chestionar au fost marcate de mai puțin de 10% din respondenți.

LEBEDENCO:

Analizând opiniile respondenților cu privire la cele mai stringente probleme ale localității, 40 la sută au indicat ca problemă stringentă *drumurile și podurile*, alte probleme văzute de respondenți sunt *sistemul de alimentare cu gaze naturale* – 16%, precum și *sistemul de apă* – 13%, celelalte probleme enumerate în chestionar au fost marcate de mai puțin de 10% din respondenți.

1.2. Gradul de participare a cetățenilor

Figura 5. Nivelul posibilităților de implicare a APL, ONG și a Cetățenilor din comunități în soluționarea problemelor social-economice.

ROȘU:

În opinia a peste o treime din respondenți (35,8%), posibilitatea implicării APL-ului în soluționarea problemelor social-economice, este în *mare măsură* și *foarte mare măsură*, totuși cei mai mulți intervievați - 47,8% identifică posibilitatea implicării APL-ului - *așa și așa*.

ONG-urile sunt menționate cu posibilitate de implicare în *mare măsură* și *foarte mare măsură* - 26,4%, iar 44,5% - *așa și așa*. Totodată analiza răspunsurilor identifică un număr destul de mare de respondenți - 20,1%, care nu au răspuns sau nu știu să răspundă, acest indicator vorbind despre necunoașterea de către cetățeni a ceea ce sunt organizațiile neguvernamentale, ce a creat dificultatea în oferirea unui răspuns concret.

Cei mai mulți respondenți 36,1%, consideră că cetățenii, dispun *așa și așa* de posibilități de implicare în soluționarea problemelor social-economice, mai puțin de o treime (29,3%), au evaluat nivelul posibilităților de implicare în *mare măsură* și *foarte mare măsură*, iar 28,8% - *mică măsură* și *deloc*.

LEBEDENCO:

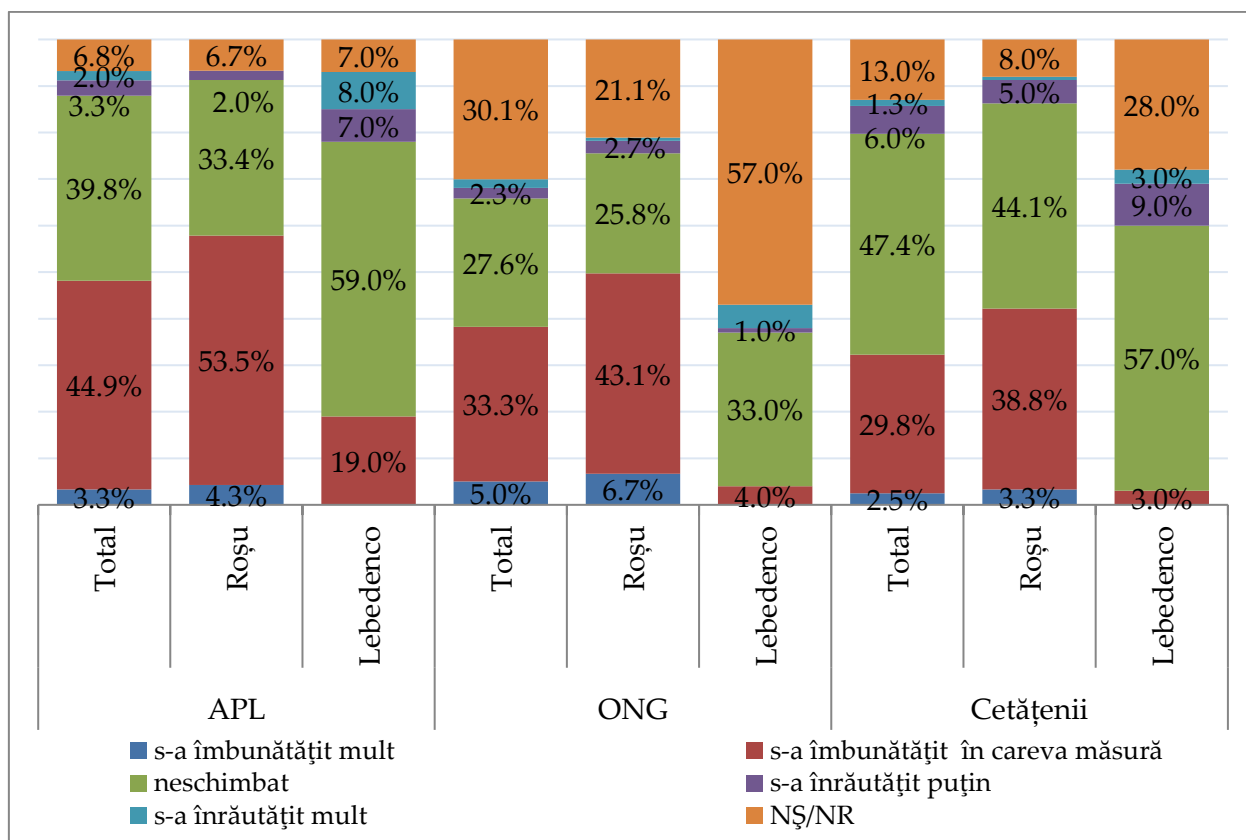
Posibilitatea implicării APL-ului în soluționarea problemelor social-economice, este privită de mai mult de jumătate de respondenți (54%) în *mică măsură*, iar 15% - *deloc* și doar ceva mai mult de o cincime (21%) - *așa și așa*.

Cît privește posibilitatea implicării ONG-urilor în soluționarea problemelor social-economice, majoritatea absolută a respondenților (70%) nu s-au dat cu părerea sau nu au știut să răspundă, 9% - au indicat *deloc*, 12% - *mică măsură* și 9% - *așa și așa*.

Implicarea cetățenilor în viziunea respondenților, este văzută în *mică măsură* de 36%, *deloc* - 33%, iar 21% nu au răspuns sau nu știu să răspundă și doar 7% - *așa și așa*.

Răspunsurile oferite de respondenții din Lebedenco denotă faptul, că la moment există o neîncredere în faptul că APL poate contribui la rezolvarea problemelor locale (peste 70%), în localitățile comunei nu funcționează ONG-uri care să sprijine procesele de dezvoltare locală, astfel peste 91% au menționat că nu știu dacă ONG pot contribui sau acestea nu pot contribui la rezolvarea problemelor comunitare, dar și nici cetățenii nu se implică – circa 69% respondenți, iar alții 21% nu au știut să răspundă dacă cetățenii prin implicarea lor pot contribui la dezvoltarea locală. Aceste rezultate vorbesc despre diverse probleme și deficiențe locale, care pot crea, în perspectivă, bariere în procesul de realizare a proiectelor comunitare.

Figura 6. Nivelul de îmbunătățire a aportului APL, ONG și a Cetățenilor din comunități în soluționarea problemelor social-economice.

ROȘU:

Îmbunătățirea aportului APL-ului din comunitate în soluționarea problemelor social-economice a sporit *în careva măsură* – 53,5%, iar o treime au indicat o stare *neschimbă*. ONG-urile și-au *îmbunătățit în careva măsură*, fapt menționat de 43,1%, iar calificativul *s-a îmbunătățit mult*, este acordat de 6,7%, starea *neschimbă* au indicat circa 26%, iar ceva mai mult de o cincime (21,1%) nu au răspuns sau nu știu să răspundă. Îmbunătățirea aportului cetățenilor din comunitate în soluționarea problemelor social-economice este apreciat *în careva măsură* – 38,8%, iar cei mai mulți au indicat o stare *neschimbă* (44,1%).

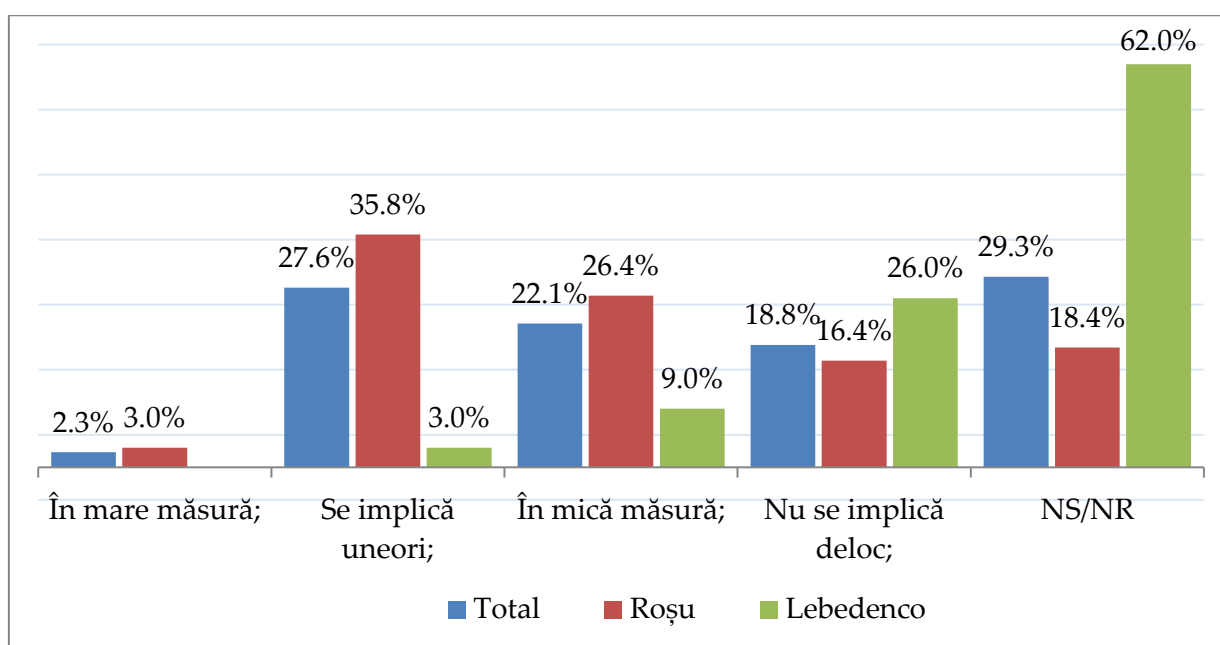
LEBEDENCO:

În localitatea Lebedenco cei mai mulți respondenți 59%, au indicat un aport *neschimbat* al APL-ului din comunitate în soluționarea problemelor social-economice și doar pentru mai puțin de o cincime (19%) aportul *s-a îmbunătățit în careva măsură*. Totodată este interesant și faptul că pentru 7% din respondenți aportul APL-ului *s-a înrăutățit puțin*, iar pentru 8% - *s-a înrăutățit mult*.

Aportul ONG-urilor nu este văzut sau nu știu să răspundă la această întrebare de cei mai mulți - 57%, iar o treime din respondenți 33% au indicat această stare *neschimbată*.

Îmbunătățirea aportului cetățenilor din comunitate în soluționarea problemelor social-economice poartă caracter static, adică *neschimbat* pentru 57% din respondenți, iar pentru 9% *s-a înrăutățit puțin*. 28% din respondenți nu au răspuns sau nu știu să răspundă la această întrebare. Astfel, în comuna Lebedenco, indicatorii de îmbunătățire ori sunt foarte mici, ori nu există, aceștia rămânând în zona răspunsurilor și aprecierilor negative.

Figura 7. Gradul de implicare a agenților economici din localitate în rezolvarea problemelor comunității.

ROȘU:

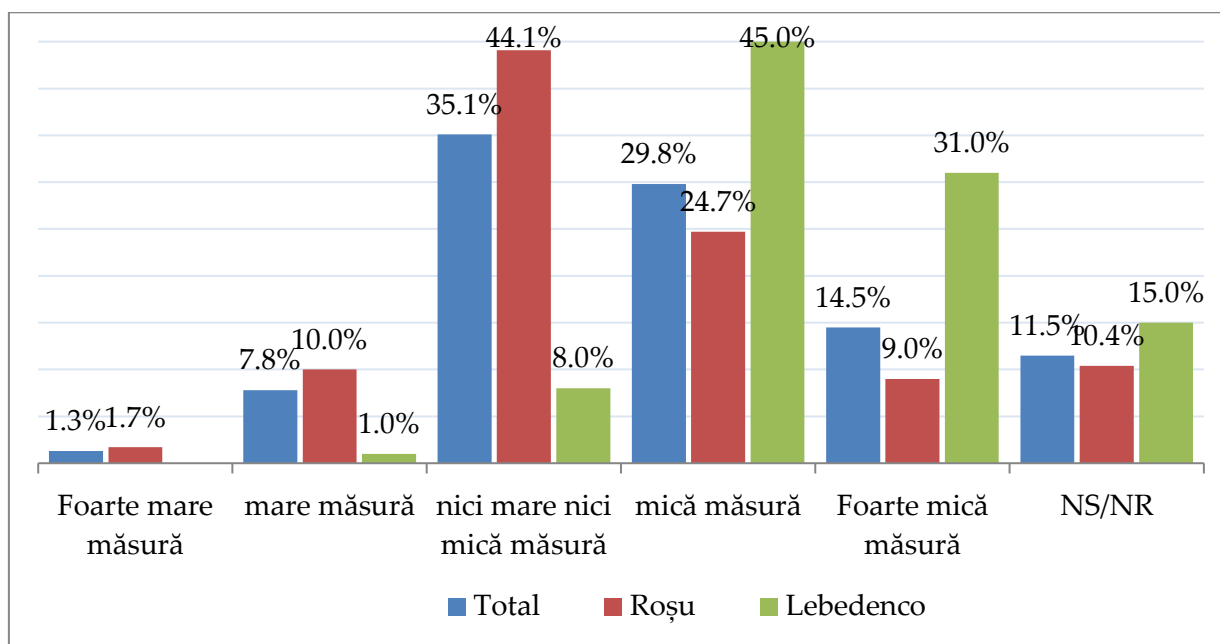
Analiza implicării agenților economici, în procesul de rezolvare a problemelor comunitare, este privit în mod diferit de respondenți. Totuși există o opinie pronunțată privind implicarea sporadică (*se implică uneori*) pentru aceasta au optat circa 36% din respondenți, *în mică măsură* acești actori se implică în opinia a 26% din respondenți. Cei care consideră că agenții economici *nu se implică de loc* în rezolvarea problemelor comunității sunt mai puțini și constituie 16%. Dar rămâne a fi destul de mare 18% - numărul celor care nu cunosc astfel de cazuri.

LEBEDENCO:

Cei mai mulți respondenți din localitate 62%, fie nu cunosc, fie nu au răspuns la această întrebare. Totodată 26% au indicat că agenții economici nu se implică deloc în rezolvarea problemelor comunității, 9% - *în mică măsură* și doar 3% au indicat ca aceștia *se implică uneori*. Astfel, în ambele localități nu există tradiții de implicare constantă și stabilă a business-ului în

dezvoltarea locală, motivele în localități fiind diferite: companii mici nedezvoltate și neperformante, număr insuficient de agenți economici, responsabilitate socială corporativă (RSC) scăzută.

Figura 8. Gradul de implicare a cetățenilor în rezolvarea problemelor comunității.

ROȘU:

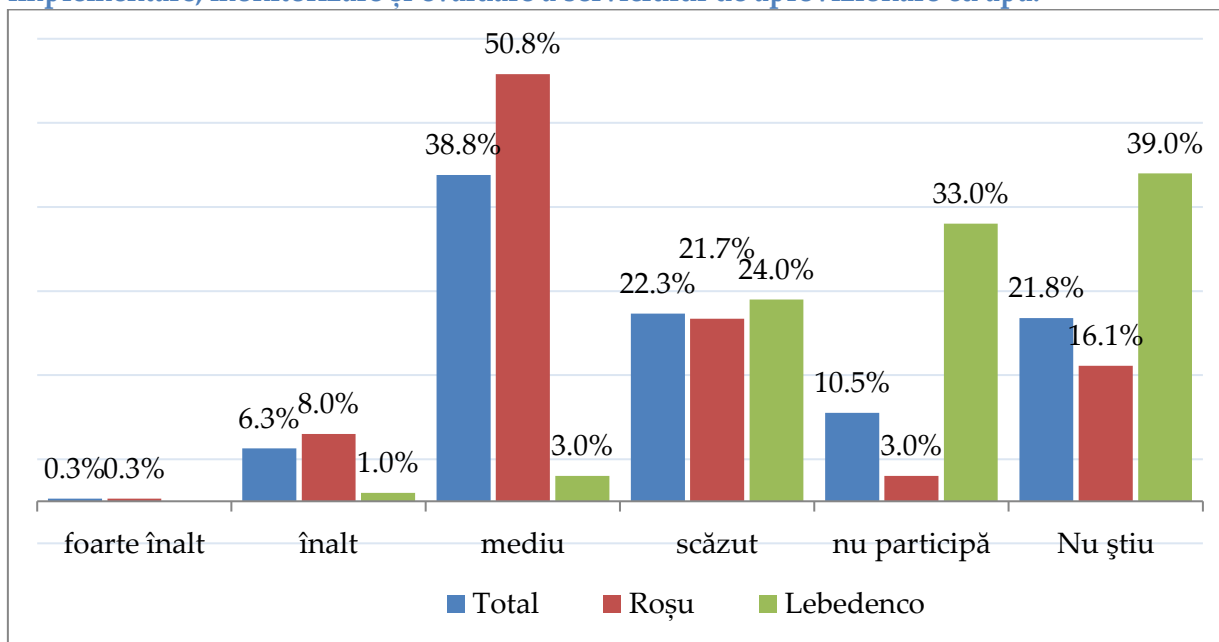
Din punct de vedere a autoevaluării nivelului de implicare a cetățenilor în rezolvarea problemelor comunității, circa 2% se implică în *foarte mare măsură*, 10% - în *mare măsură*, *nici mare nici mică măsură* – 44%, în *mică măsură* – circa 25%, 9% – în *foarte mică măsură*, iar 10% nu știu să răspundă la această întrebare.

LEBEDENCO:

Din punct de vedere a autoevaluării nivelului de implicare a cetățenilor în rezolvarea problemelor comunității, un procent se implică în *mare măsură*, *nici mare nici mică măsură* – 8%, în *măsură mică* – 45%, 31% – în *foarte mică măsură*, iar 15% nu știu să răspundă la această întrebare.

În concluzie și prin comparația rezultatelor celor 2 localități putem afirma că actualmente la Roșu 11,3% locuitori se implică în *mare* sau *foarte mare măsură*, iar alții 44,1% nici în *mică* și nici în *mare măsură*, dar la Lebedenco – 76% cetățeni se implică în *mică* sau *foarte mică măsură*, iar 15% nu cunosc despre acest lucru, procentul celor care se implică fiind foarte redus.

Figura 9. Gradul de participare a cetățenilor în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a serviciului de aprovizionare cu apă.

ROȘU:

În contextul implicării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor administrative, vrem să menționăm că interesul față de participarea în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a serviciului de aprovizionare cu apă este apreciat de cei mai mulți ca *mediu* - 50.8% și ceva mai puțin de o zecime - 8%, *înalt*. Cei ce au apreciat ca grad scăzut de participare din respondenți constituie doar 21,7%, și doar 3% au declarat că nu participă la acest proces. Este de remarcat că circa 16% au răspuns *nu știu* la această întrebare.

LEBEDENCO:

Cei mai mulți din respondenți au indicat că în localitate gradul de participare în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a serviciului de aprovizionare cu apă este destul de modest. Acesta se observă din mențiunile în chestionare, astfel au răspuns *nu știu* - 39%, iar 33% - *nu participă* la proces. Alții 28% din respondenți au indicat de la 24% scăzut, 3% - mediu și 1% - înalt.

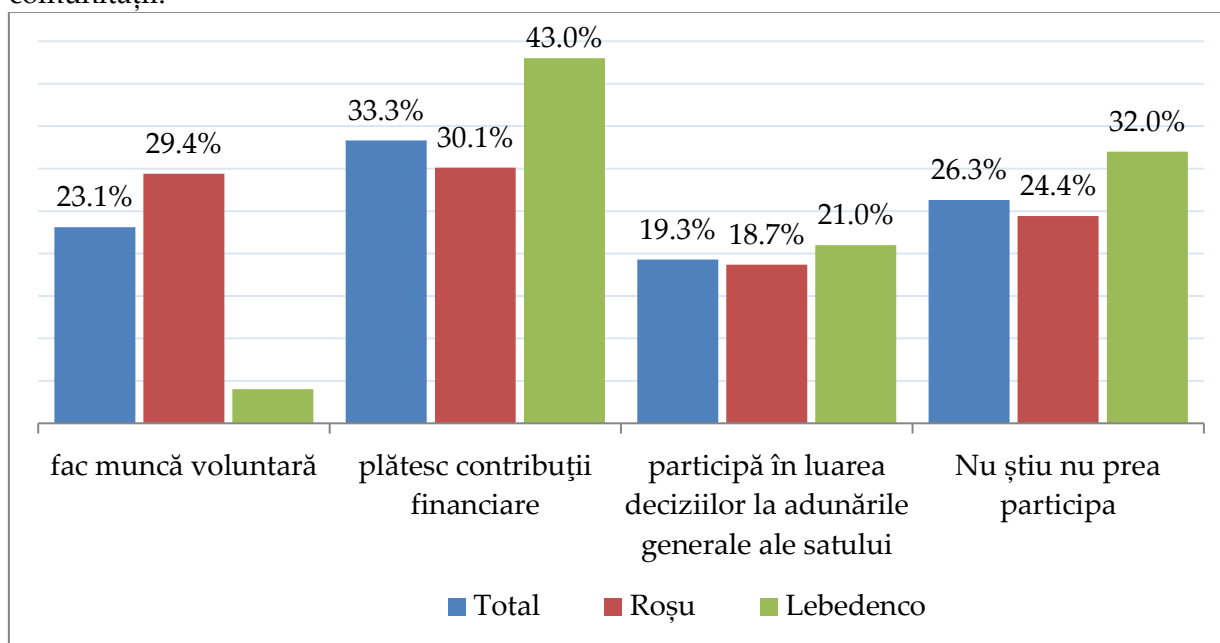
În acest mod, mai mult de jumătate din respondenți (57%) cred, că gradul de participare a cetățenilor în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a serviciului de aprovizionare cu apă fie că e scăzut, fie că cetățenii deloc nu participă., iar circa 40% nu se pot expune asupra acestei întrebări.

Tabelul 1. Modalitățile de implicare personală a respondenților în rezolvarea problemelor comunității.

Care a fost contribuția gospodăriei Dvs. la implementarea proiectului pilot?						
	am contribuit cu bani	am lucrat benevol la lucrările de construcții	am lucrat pentru salarii la constr	am monitorizat calitatea lucrărilor efectuate de	nu am contribuit	NȘ/NR

			/renovare	ucție	contractor		
Total		52,8%	36,5%	1,9%	7,5%	31,4%	5,7%
Localitate	Roșu	54,3%	38,4%	2,0%	7,9%	32,5%	2,6%
	Lebedenco	25,0%				12,5%	62,5%
Conexiune la apeduct:	Conectată	58,7%	38,5%	1,4%	8,4%	28,0%	4,9%
	Ne conectată		18,8%	6,3%		62,5%	12,5%
Nivelul de bunăstare:	Nivel scăzut	41,9%	25,8%	3,2%	6,5%	45,2%	6,5%
	Nivel mediu	42,4%	31,8%		4,5%	37,9%	4,5%
	Nivel înalt	69,4%	46,8%	3,2%	11,3%	17,7%	6,5%
Genul respondentului:	Masculin	48,6%	38,9%	2,8%	8,3%	31,9%	5,6%
	Feminin	56,3%	34,5%	1,1%	6,9%	31,0%	5,7%
Prezența copiilor în gospodarie:	Sunt copii	55,6%	36,5%		7,9%	31,7%	4,8%
	Nu sunt copii	51,0%	36,5%	3,1%	7,3%	31,3%	6,3%

Figura 10. Modalitățile de implicare a locuitorilor în general în rezolvarea problemelor comunității.

ROȘU:

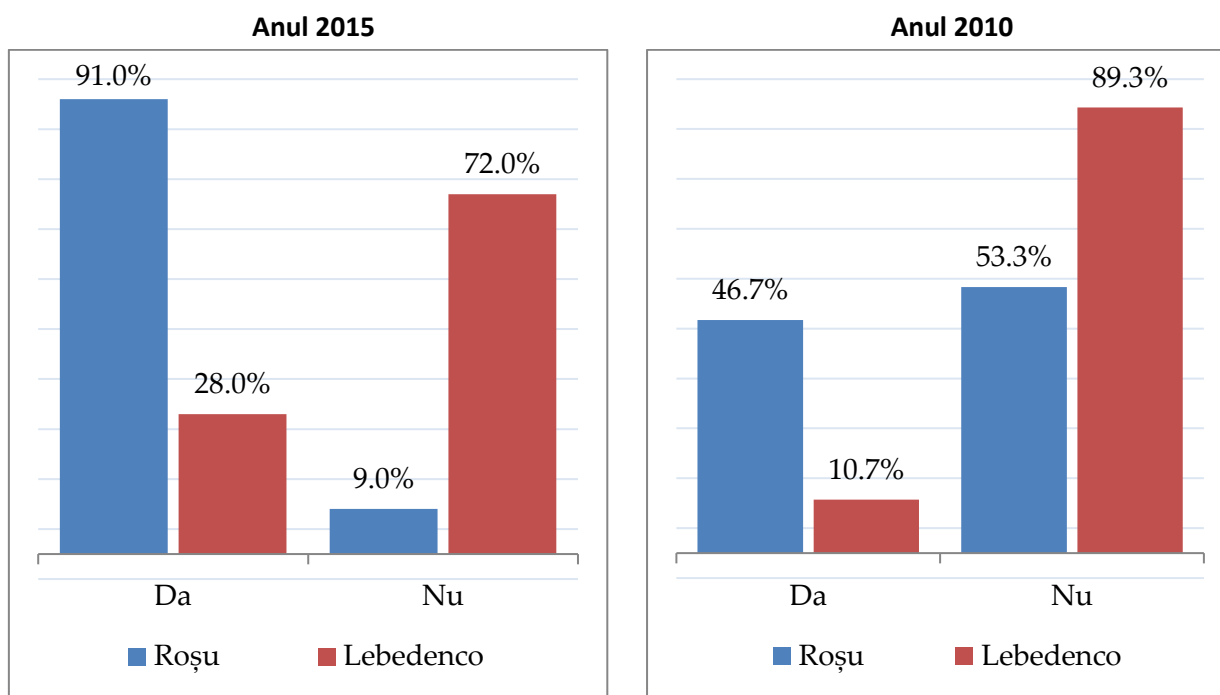
În opinia respondenților din localitatea Roșu, există un interes din partea celor ce o locuiesc pentru implicarea în rezolvarea problemelor comunității. Aceasta se face vizibil din răspunsurile anterioare. În contextul acestui subiect, cei mai mulți circa 30%, consideră că contribuie nemijlocit prin plata contribuțiilor financiare, pe locul secund ca număr se situează răspunsurile a ceva mai puțin de o treime 29,4%, care fac muncă de voluntariat, iar 18,7% - participă la luarea deciziilor la adunările generale ale satului. Doar o pătrime din cei chestionați 24,4%, nu știu sau nu prea participă la rezolvarea problemelor comunității.

LEBEDENCO:

Chiar dacă participarea localnicilor în rezolvarea problemelor comunității este slabă, totuși ei consideră că se implică și anume prin plata contribuțiilor financiare – 43%, aceasta, posibil, compensând neparticiparea și neimplicarea prin munca voluntară; prin participarea la luarea deciziilor la adunările generale ale satului – 21%, iar prin muncă de voluntariat doar 4%. În același context din răspunsurile selectate de la respondenții reiese că 32% nu știu sau nu prea participă la rezolvarea problemelor comunității.

II. Aprovizionarea cu apă

Figura 11. Ponderea populației conectată la apeduct în localitățile Roșu și Lebedenco:

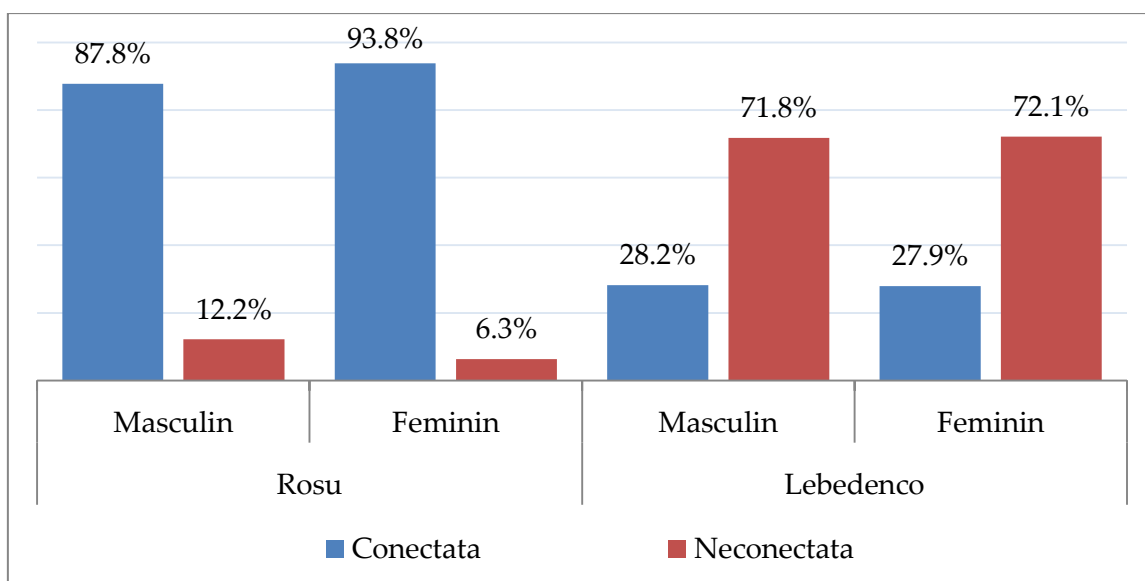
ROȘU:

Din declarațiile respondenților, acum 5 ani în urmă (anul 2010), mai puțin de jumătate - 46,7%, erau conectați la apeduct. La ziua chestionării (anul 2015) – 91% din cei intervievați au declarat că sunt conectați la apeduct. Astfel putem observa că numărul celor conectați efectiv s-a dublat, a crescut cu 44,3%.

LEBEDENCO:

Din declarațiile respondenților, acum 5 ani în urmă (anul 2010), doar ceva mai mult de o zecime din respondenți - 10,7% erau conectați la apeduct. La ziua chestionării (anul 2015) – 28% din cei intervievați au declarat că sunt conectați la apeduct. Astfel putem observa că numărul celor conectați efectiv s-a triplat, a crescut cu 17,3%. Totuși un număr foarte mare de persoane interviuate din localitate au declarat că nu sunt conectate – 72%. Creșterea numărului persoanelor conectate la apeduct se datorează faptului, că în ultimii ani la Lebedenco au existat mici inițiative de renovare și reparare a rețelelor de apeduct existente, care mult timp au fost deteriorate, dar și acest lucru nu a schimbat prea mult situația privind ponderea populației comunității conectate la apeduct.

Figura 12. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitățile Roșu și Lebedenco în funcție de Genul respondentului.

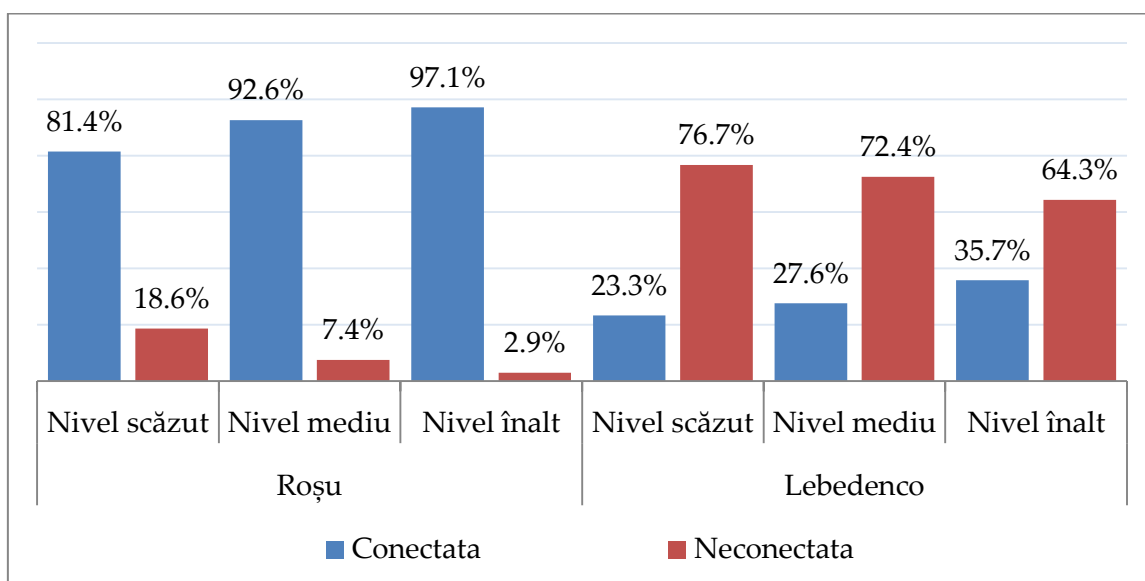
ROȘU:

În funcție de Genul respondentului, accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitate, din cei declarați în 2015, femeile sunt în număr mai mare – 93,8% comparativ cu bărbații - 87,8%. Și respectiv neconectați bărbați sunt mai mulți - 12,2% decât femeii – 6,3%, care sunt mai puține de circa două ori.

LEBEDENCO:

În funcție de Genul respondentului, accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitate, din cei declarați în 2015 conectați, bărbații depășesc ușor femeile la nivel de zecimi – 28,2% și respectiv 27,9%.

Figura 13. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitățile Roșu și Lebedenco în funcție de nivelul de bunăstare a gospodăriilor.

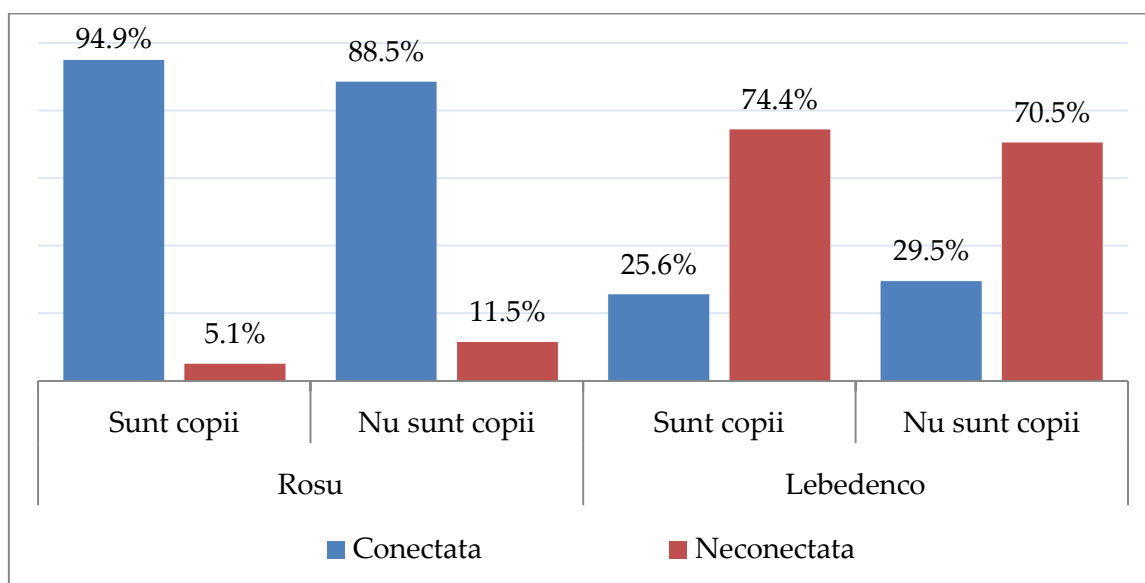
ROȘU:

Gospodăriile cu un nivel declarat înalt al bunăstării - 97,1% sunt conectate în proporție mai mare decât cele cu nivel mediu - 92,6% sau nivel scăzut - 81,4%, ceea ce se prezintă a fi o stare normală a lucrurilor.

LEBEDENCO:

Gospodăriile cu un nivel declarat înalt al bunăstării - 35,7% sunt conectate în proporție mai mare decât cele cu nivel mediu - 27,6% sau nivel scăzut - 23,3%, ceea ce se prezintă a fi o stare normală a lucrurilor.

Figura 14. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitățile Roșu și Lebedenco în funcție de prezența copiilor în gospodărie.

ROȘU:

Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă este declarat mai mare de respondenții gospodăriilor unde sunt copii - 94,9% contra 88,5% unde nu sunt copii. În context prezența copiilor în gospodărie reprezintă un indicator relativ pentru localitate deoarece indică o diferență mică - 6,4%

LEBEDENCO:

Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă este declarat mai mare de respondenții gospodăriilor unde nu sunt copii - 29,5% contra 25,6% unde sunt copii. În context prezența copiilor în gospodărie reprezintă un indicator relativ pentru localitate deoarece indică o diferență mică - 3,9%.

Tabelul 2. Planificarea conexiunii la apeduct de către gospodăriile neconectate:

Gospodăria Dvs. planifică/urmează să fie conectată la apeduct?					
		Da		Nu	
		%	Cazuri	%	Cazuri
Total		66,7%	66	33,3%	33
Localitate	Roșu	55,6%	15	44,4%	12

	Lebedenco	70,8%	51	29,2%	21
Conexiune la apeduct:	Conectată				
	Ne conectată	66,7%	66	33,3%	33
Nivelul de bunăstare:	Nivel scăzut	71,4%	35	28,6%	14
	Nivel mediu	79,3%	23	20,7%	6
	Nivel înalt	38,1%	8	61,9%	13
Genul respondentului:	Masculin	62,2%	28	37,8%	17
	Feminin	70,4%	38	29,6%	16
Prezența copiilor în gospodărie:	Sunt copii	57,1%	20	42,9%	15
	Nu sunt copii	71,9%	46	28,1%	18

ROȘU:

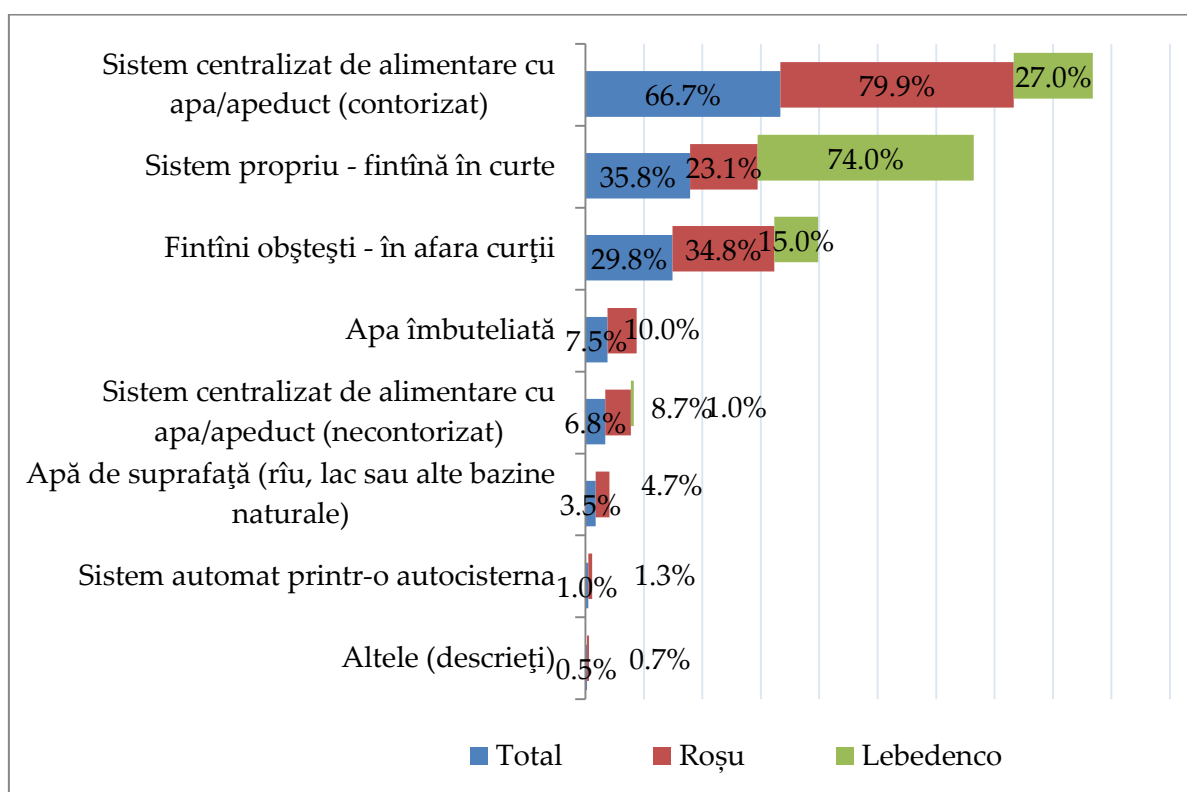
Dintre cei neconectați, mai mult de jumătate - 55,6% planifică/urmează să fie conectați la apeduct. Conform datelor din tabel aceste gospodării sunt în număr mai mare cu un nivel scăzut al bunăstării urmat de nivel mediu, iar respondenții de gen feminin prevalează.

LEBEDENCO:

Dintre gospodăriile neconectate mai mult de jumătate - 70,8% planifică/urmează să fie conectate la apeduct. Aceste gospodării sunt în număr mai mare cu un nivel scăzut al bunăstării urmat de nivel înalt, iar respondenții de gen masculin prevalează.

2.1. Sursele de apă și accesul

Figura 15. Sursele de apă, utilizate de către gospodării în funcție de localitate

ROȘU:

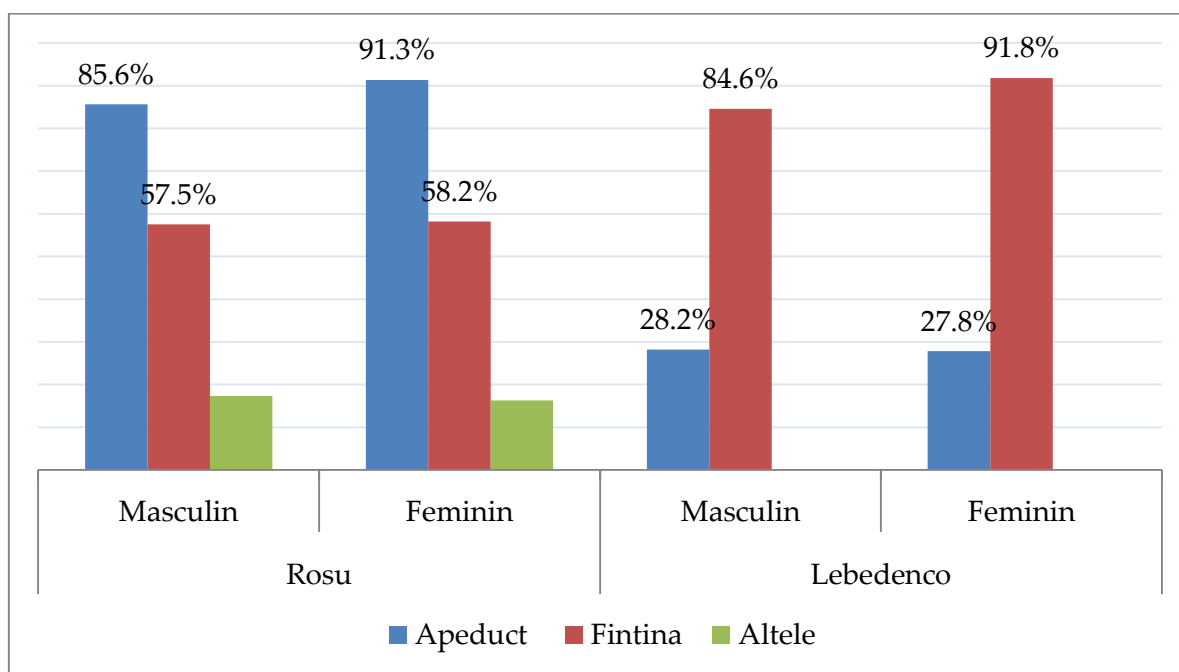
La capitolul ce surse de apă potabilă sunt utilizate de către gospodării, răspunsurile celor chestionați sau împărțit în felul următor: 79,9% au determinat în calitate de sursă principală de alimentare cu apă sistem centralizat de alimentare cu apă contorizat, această sursă fiind urmată de fântânile obștești – 34,8%, și fântâni proprii asamblate cu sistem de aprovizionare cu apă – 23,1%.

Printre sursele de apă mai sunt indicate de 10% apa îmbuteliată și de 8,7% sistem centralizat de alimentare cu apă necontorizat, celelalte surse sunt menționate de un număr mic de intervievați.

LEBEDENCO:

La capitolul ce surse de apă potabilă sunt utilizate de către localnici, răspunsurile celor chestionați sau împărțit în felul următor: 74% au determinat în calitate de sursă principală de alimentare cu apă fântânile proprii considerate sisteme proprii de aprovizionare cu apă. Sistemul centralizat de alimentare cu apă contorizat este indicat de 27%, iar fântânile obștești 15%. Celelalte surse indicate în chestionar nu sunt menționate de respondenți.

Figura 16. Sursele de apă, utilizate de către gospodării pe sexe ale respondenților, în funcție de localitate

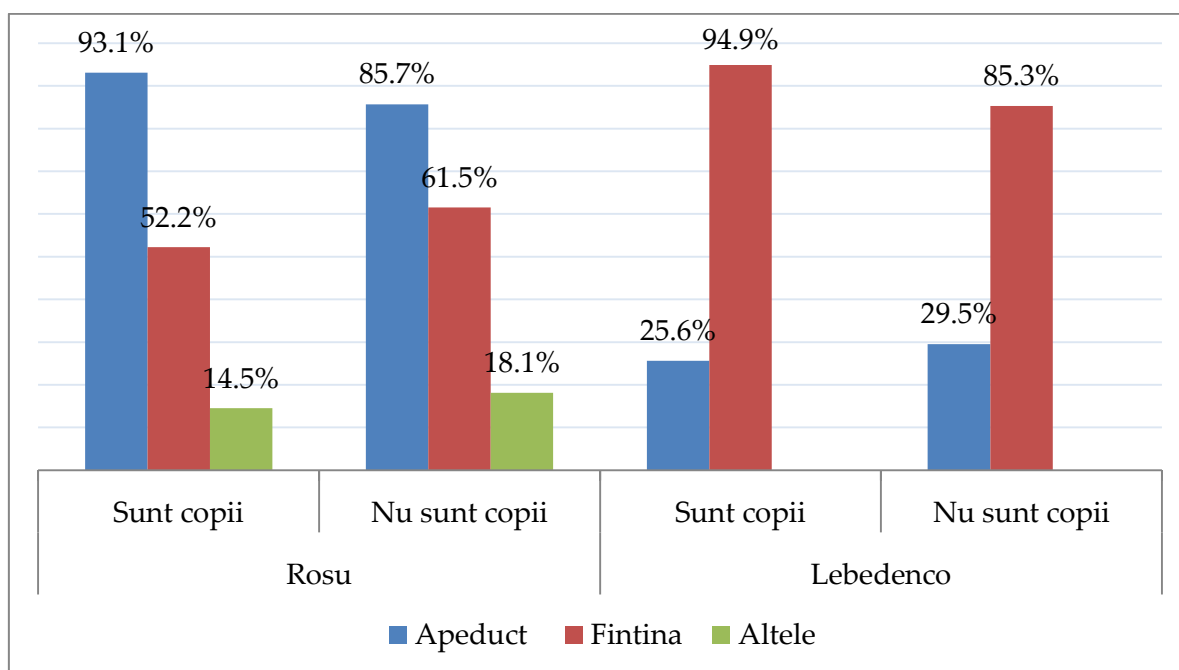
ROȘU:

Indiferent de sursă, consumatorii de gen feminin utilizează apă mai mult, atât din apeduct 91,3% cât și din fântână 58,2% comparativ cu cei de gen masculin care au indicat apa din apeduct 85,6% și fântână 57,5%, care indică o anumită diferență totodată la capitolul alte surse bărbați sunt mai mult 17,3% comparativ cu femeile – 16,3%.

LEBEDENCO:

În localitatea Lebedenco principala sursă de apă o constituie fântâna, menționată de femei –(91,8%) mai mult decât bărbați (84,6%), pe când apa din apeduct este utilizată în gospodării mai mult de către bărbați (28,2%) decât femei (27,8%).

Figura 17. Sursele de apă utilizate de către gospodării cu copii sau fără în funcție de localitate

ROȘU:

Principala sursă de apă utilizată de către gospodării este apeductul. Totodată cele cu copii este utilizează apeductul mai mult și anume 93,1% față de 85,7% care au indicat că nu sunt copii. Situația este inversată pentru celelalte surse indicate în chestionar cum ar fi fântâna unde gospodăriile fără copii 61,5% au cota mai mare decât cele unde sunt copii 52,2% și altele 18,1% față de 14,5%.

LEBEDENCO:

Principala sursă de apă utilizată de către gospodării în Lebedenco apa din fântână. Totodată gospodăriile în care sunt copii utilizează apa din fântâni mai mult sau 95,9% decât cele care au indicat - nu sunt copii (85,3%). Situația este inversată pentru gospodăriile cu copii care utilizează apeductul 25,6% față de cele fără copii 29,5%.

Tabelul 3. Disponibilitatea apei în gospodării în ultimele 2 săptămâni

În ultimele 2 săptămâni s-a întâmplat ca apa potabilă de la sursa de la care vă aprovizionați să devină nedisponibilă pentru cel puțin o zi?			
		Da	Nu
Total		29,7%	70,3%
Localitate	Roșu	29,0%	71,0%
	Lebedenco	35,7%	64,3%
Conexiune la apeduct:	Conectată	29,7%	70,3%
	Ne conectată		
Nivelul de bunăstare	Nivel scăzut	25,0%	75,0%

	Nivel mediu	37,0%	63,0%
	Nivel înalt	25,9%	74,1%
Genul respondentului:	Masculin	29,3%	70,7%
	Feminin	29,9%	70,1%
Prezența copiilor în gospodărie:	Sunt copii	32,2%	67,8%
	Nu sunt copii	27,9%	72,1%

ROȘU:

Consumatorii racordați la sistemul centralizat de asigurare cu apă au fost rugați să răspundă, dacă ultimele 2 săptămâni li s-a întâmplat ca apa potabilă de la sursa de la care îi aprovizionează să devină nedisponibilă pentru cel puțin o zi. Majoritatea respondenților – 71% au răspuns nu, celorlalți 29% - li s-a întâmplat ca apa potabilă de la sursa să devină nedisponibilă. Când s-a menționat că sursa de apă din apeduct nu este disponibilă, respondenții au spus că aceasta a avut loc din cauza deconectărilor planificate de agentul de apeduct pentru dezinfectarea rețelelor și aceasta are loc anual.

LEBEDENCO:

Consumatorii racordați la sistemul centralizat de asigurare cu apă au fost rugați să răspundă dacă ultimele 2 săptămâni li s-a întâmplat ca apa potabilă de la sursa de la care îi aprovizionează să devină nedisponibilă pentru cel puțin o zi. Majoritatea respondenților – 64,3 % au răspuns nu, celorlalți 35,7% - li s-a întâmplat ca apa potabilă de la sursa să devină nedisponibilă. Deconectarea de la rețeaua de apeduct a avut loc din cauza problemelor rețelelor de apeduct și gradului de deteriorare a acestora.

Tabelul 4. Disponibilitatea apei în gospodăriile, conectate la apeduct, conform numărului de ore de aprovizionare în zi

Câte ore pe zi sunteți aprovizionat cu apă prin conductă?						
		Mean	Median	Minimum	Maximum	Std Deviation
Total		23,9	24	12	24	0,9
Localitate	Roșu	24,0	24	24	24	0,0
	Lebedenco	23,0	24	12	24	3,0
Conexiune la apeduct:	Conectată	23,9	24	12	24	0,9
	Ne conectată					
Nivelul de bunăstare	Nivel scăzut	23,8	24	14	24	1,2
	Nivel mediu	24,0	24	20	24	0,4
	Nivel înalt	23,9	24	12	24	1,1
Genul respondentului:	Masculin	23,9	24	12	24	1,1
	Feminin	23,9	24	14	24	0,8
Prezența copiilor în gospodărie:	Sunt copii	23,8	24	12	24	1,4
	Nu sunt copii	24,0	24	20	24	0,4

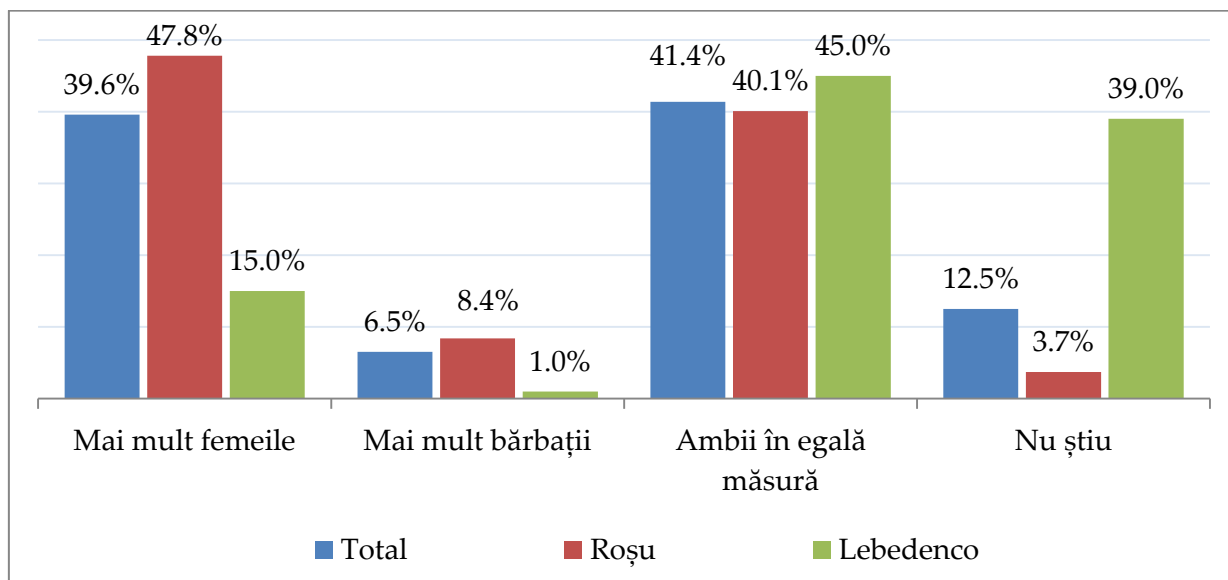
ROȘU:

Analizând durata aprovizionării cu apă prin conductă pe zi, respondenții din localitatea Roșu au menționat în exclusivitate - 24 ore.

LEBEDENCO:

Analizând durata aprovizionării cu apă prin conductă pe zi, respondenții din localitatea Lebedenco au menționat minimum 12 ore maxim 24 ore.

Figura 18. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă a femeilor comparativ cu bărbații

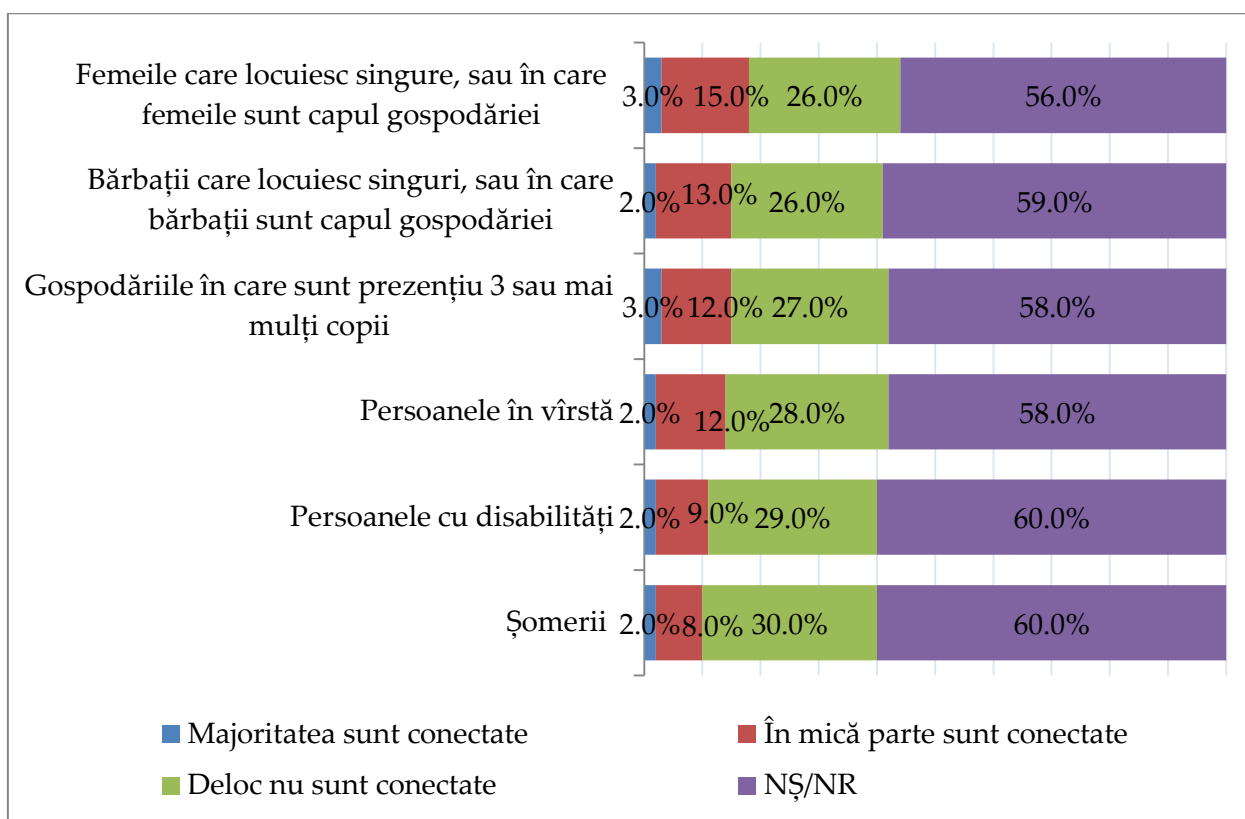
ROȘU:

Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă a femeilor este evaluat de către cei intervievați astfel: cei mai mulți 47,8% consideră că femeile dispun de acces mai mare, 40,1% sunt de părerea că ambii sunt în egală măsură și doar 8,4% consideră mai mult bărbații.

LEBEDENCO:

Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă a femeilor comparativ cu bărbații este evaluat de către cei intervievați astfel: cei mai mulți 45% consideră că ambii sunt în egală măsură, femeile dispun de acces mai mare – 15%, iar un număr destul de mare 39% nu știu dacă accesul la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă este diferențiat.

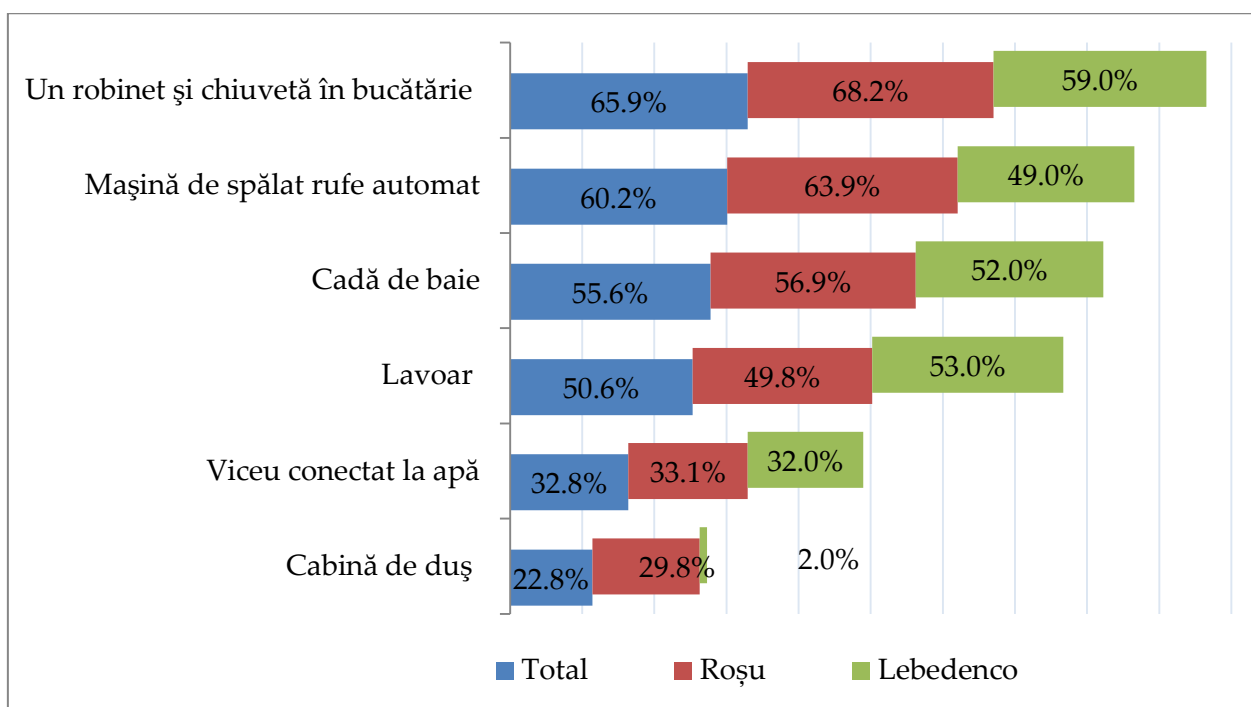
Figura 19. Accesul la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă a unor categorii de persoane în localitatea Lebedenco

LEBEDENCO:

În dependență de răspunsurile indicate de cei chestionați putem observa că în opinia lor - 15% din gospodăriile în care femeile locuiesc singure, sau în care femeile sunt capul gospodăriei, sunt conectate în mică parte la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă. Numeric această opinie este urmată de cea în care 13% din respondenți consideră că bărbații care locuiesc singuri, sau în care bărbații sunt capul gospodăriei sunt conectați în mică parte. Astfel de categorii ca gospodăriile în care sunt prezenți 3 sau mai mulți copii și persoanele în vârstă sunt considerate conectate în mică măsură de câte 12% din respondenți. La fine în opinia celor intervievați, în mică parte sunt conectați persoanele cu dizabilități - 9% și șomerii - 8%. O situație inversă a răspunsurilor o vedem pentru -deloc nu sunt conectate: șomerii - 30%, persoanele cu dizabilități - 29%, persoanele în vârstă - 28%, gospodăriile în care sunt prezenți 3 sau mai mulți copii - 27%, femeile și bărbații care locuiesc singuri sau în care sunt capul gospodăriilor câte 26%. Cei mai mulți (între 56 și 60%) au dat răspunsuri de genul - nu știu sau nu răspund.

Figura 20. Disponibilitatea utilităților funcționarea cărora necesită apă, în gospodărie

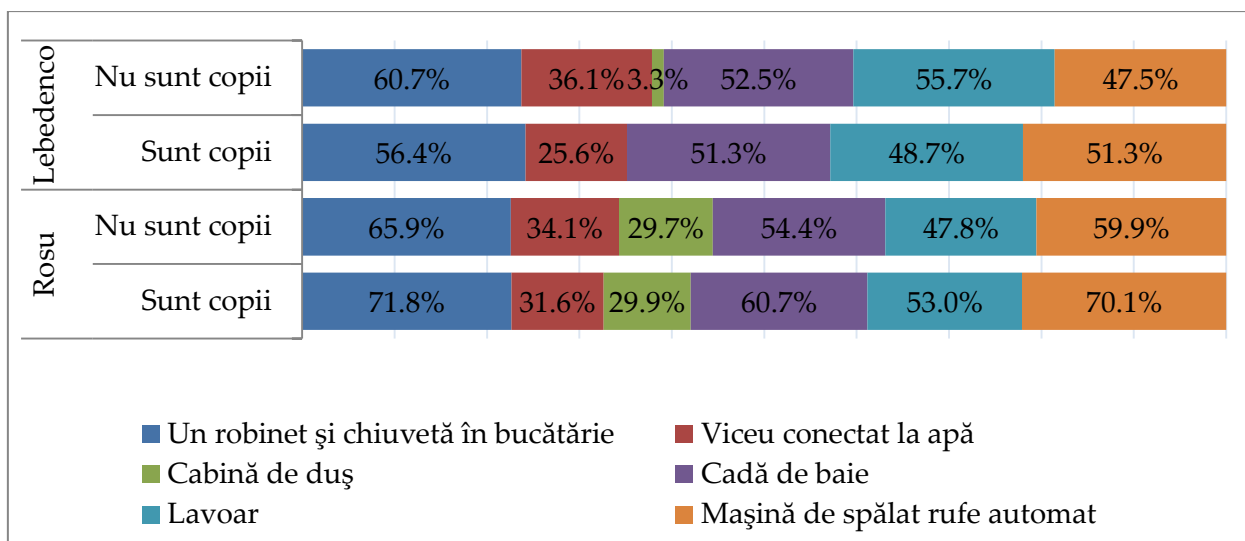
ROȘU:

Cele mai multe gospodării 68,2% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 63,9% - mașină de spălat rufe automat, 56,9% - cadă de baie, 49,8% - lavoar, 33,1% - veceu conectat la apă, și 29,8% - cabină de duș.

LEBEDENCO:

Cele mai multe gospodării 59% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 53% - lavoar, 52% - cadă de baie, 49% - mașină de spălat rufe automat, 32% - veceu conectat la apă, și 2% - cabină de duș.

Figura 21. Disponibilitatea utilităților funcționarea cărora necesită apă, în funcție de prezența copiilor în gospodărie

ROȘU:

În funcție de prezența copiilor în gospodărie cei mai mulți respondenți care au indicat sunt copii: 71,8% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 70,1% - mașină de spălat rufe automat, 60,7% - cadă de baie, 53% - lavoar, 31,6% - veceu conectat la apă, și 29,9% - cabină de duș.

În gospodăriile unde nu sunt copii acești indici nu sunt în mare diferență și variază de la mai puțin de un procent (0,2%) până la ceva mai mult de 10%.

Astfel: 65,9% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 59,9% - mașină de spălat rufe automat, 54,4% - cadă de baie, 47,8% - lavoar, 34,1% - veceu conectat la apă, și 29,7% - cabină de duș.

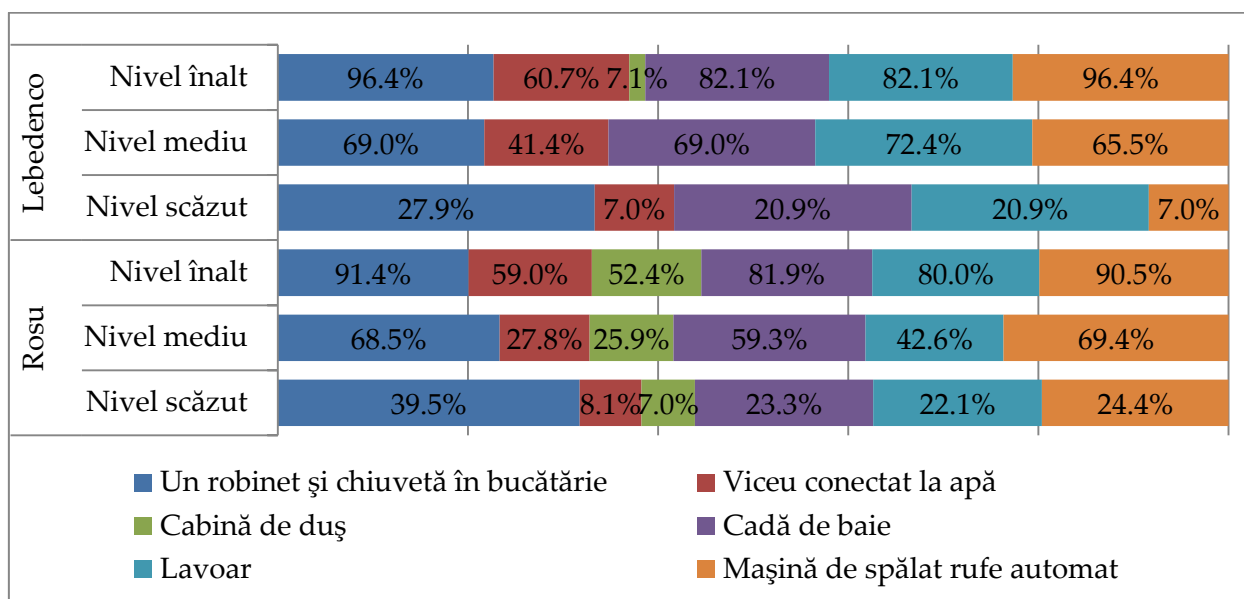
LEBEDENCO:

În funcție de prezența copiilor în gospodărie cei mai mulți respondenți care au indicat sunt copii: 56,4% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 51,3% - mașină de spălat rufe automat, 51,3% - cadă de baie, 48,7% - lavoar, 25,6% - veceu conectat la apă, și fără mențiuni la poziția - cabină de duș.

În gospodăriile unde nu sunt copii acești indici nu sunt în mare diferență și variază de la ceva mi mult de un procent (1,2%) până la ceva mai mult de 10%.

Astfel: 60,7% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 55,7% - lavoar, 52,5% - cadă de baie, 47,5% - mașină de spălat rufe automat, 36,1% - veceu conectat la apă, și 3,3% - cabină de duș.

Figura 22. Disponibilitatea utilităților funcționarea cărora necesită apă, în funcție de nivelul de bunăstare al gospodăriei

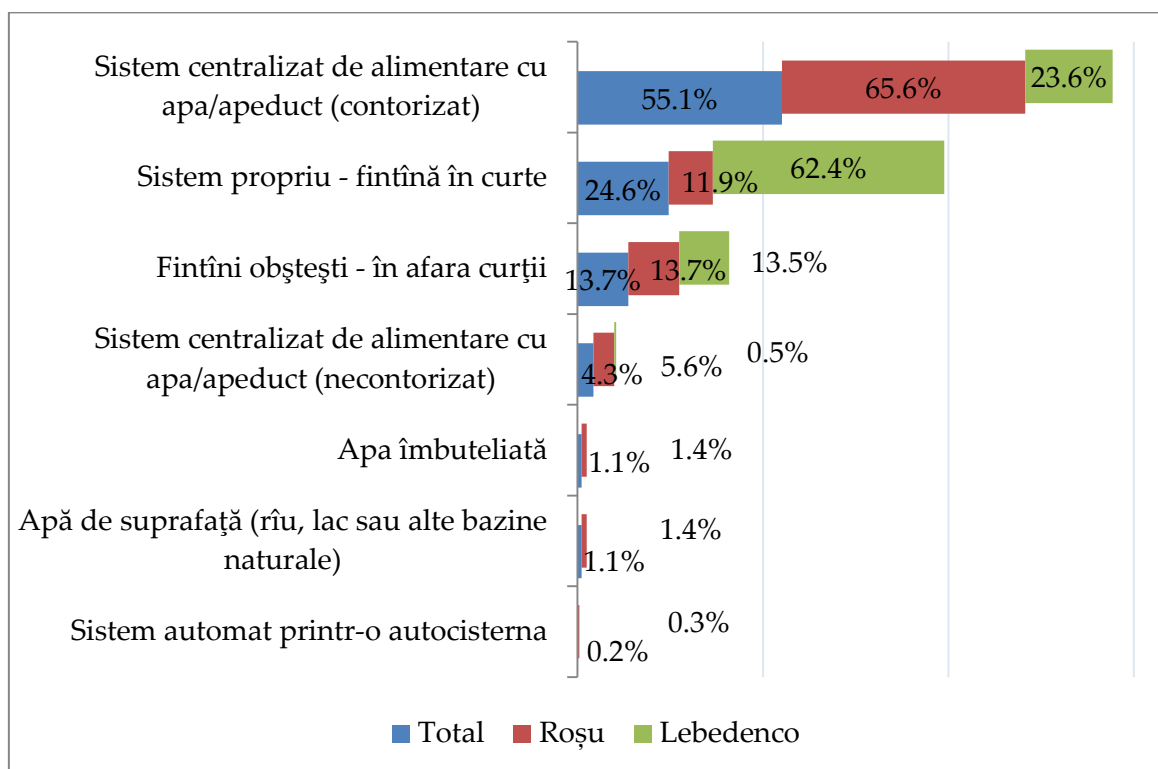
ROȘU:

Disponibilitatea multiplă a utilităților în gospodăriile cu nivel înalt al bunăstării este evident prin numărul mai mare de opțiuni accesate de respondenți. Astfel, pornind de la valorile maxime putem observa că cei mai mulți au indicat un robinet și chiuvetă în bucătărie – 91,4%, mașină de spălat rufe automat – 90,5%, aceste valori cu o diferență de circa 10 procente sunt urmate de așa utilități ca cadă de baie – 81,9% și lavoar – 80,0%. Finalizând lista cu veceu conectat la apă – 59% și cabină de duș 52,4%. Trebuie de menționat că aceste valori se află în descreștere în dependență de nivelul bunăstării gospodăriei. Pentru gospodăriile de nivel mediu acestea se află în diferență de la 20% la ceva mai mult de 30%, iar gospodăriile cu nivel scăzut se află la o diferență și mai mare (peste 40%) pe unele utilități față de valorile gospodăriilor cu nivel mediu cum ar fi mașină de spălat rufe automată.

LEBEDENCO:

Disponibilitatea multiplă a utilităților în gospodăriile cu nivel înalt al bunăstării este evident prin numărul mai mare de opțiuni accesate de respondenți. Astfel, pornind de la valorile maxime putem observa că cei mai mulți au indicat un robinet și chiuvetă în bucătărie și mașină de spălat rufe automat – 96,4%, aceste valori cu o diferență de ceva mai mult de 10 procente sunt urmate de așa utilități ca lavoar și cadă de baie – 82,1%. Finalizând lista cu veceu conectat la apă – 60,7%. Cabină de duș reprezintă utilitate care necesită apă doar pentru 7,1%. Trebuie de menționat că aceste valori se află în descreștere în dependență de nivelul bunăstării gospodăriei. Pentru gospodăriile de nivel mediu acestea se află în diferență de la 10 procente la mult de 30%, iar gospodăriile cu nivel scăzut se află la o diferență și mai mare (peste 55%) pe unele utilități față de valorile gospodăriilor cu nivel mediu cum ar fi mașină de spălat rufe automată. Totodată putem observa că așa serviciu cum ar fi cabină de duș nu este menționată de respondenții proveniți din gospodării cu nivel mediu și scăzut al bunăstării.

Figura 23. Ponderea în % a utilizării apei, din sursa principală în funcție de localitate

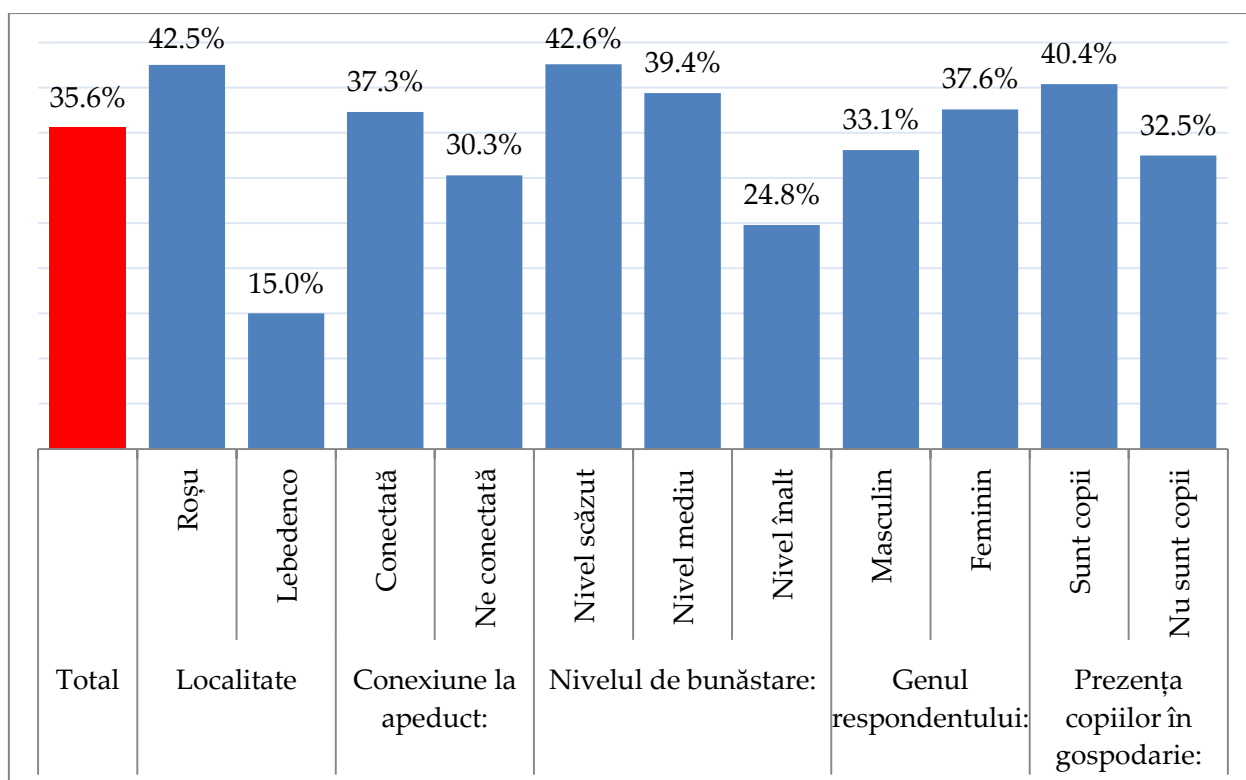
ROȘU:

Analiza consumului apei din principalele surse se prezintă că 65,6% din respondenți au indicat sistemul centralizat de alimentare cu apă/apeduct (contorizat). Fântânile obștești în afara curții sunt utilizate de 13,7% fiind urmat de fântânile din curte cu sistem propriu – 11,9%, iar pentru 5,6% principala sursă de apă constituie sistemul centralizat de alimentare cu apă / apeduct (necontorizat).

LEBEDENCO:

Ponderea cea mai mare a utilizării apei pentru respondenții din localitatea Lebedenco o constituie fântâna în curte cu sistem propriu – 62,4%. Această sursă este urmată de sistemul centralizat de alimentare cu apă / apeduct (contorizat) – 23,6% și în final pentru 13,5% fântâna obștească în afara curții.

Figura 24. Ponderea gospodăriilor care se aprovizionează cu apă din afară (aduc apă de la vecini, din stradă sau din surse deschise), %

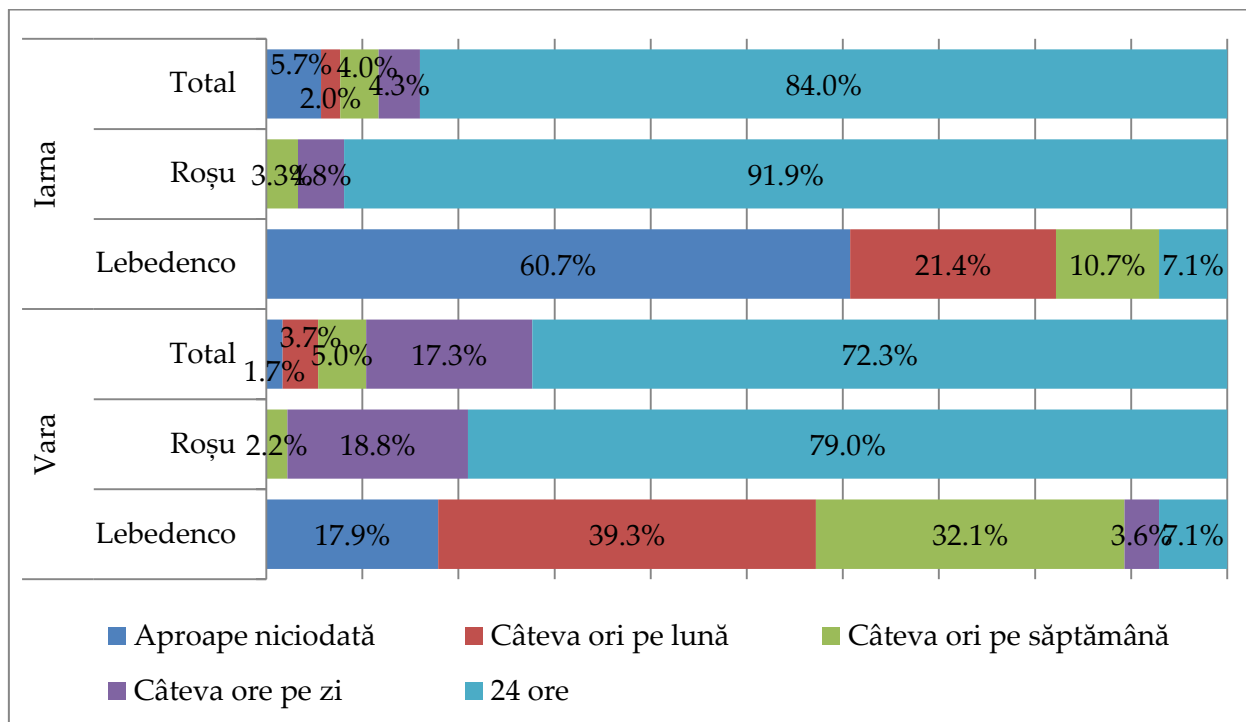
ROȘU:

Ponderea gospodăriilor care se aprovizionează cu apă din afara sistemului centralizat constituie 42,5%. 37,3% din aceștia sunt conectați la apeduct, cei mai mulți 42,6% provin din gospodării cu un nivel scăzut al bunăstării în care sunt copii 40,4%. (nu putem spune cu certitudine deoarece ceilalți indici nu sunt segregati pe localități)

LEBEDENCO:

Ponderea gospodăriilor care se aprovizionează cu apă din afara sistemului centralizat constituie 15%. 37,3% din aceștia sunt conectați la apeduct, cei mai mulți 42,6% provin din gospodării cu un nivel scăzut al bunăstării în care sunt copii 40,4%. (nu putem spune cu certitudine deoarece ceilalți indici nu sunt segregati pe localități)

Figura 25. Regularitatea aprovizionării gospodăriei cu apă în funcție de anotimp

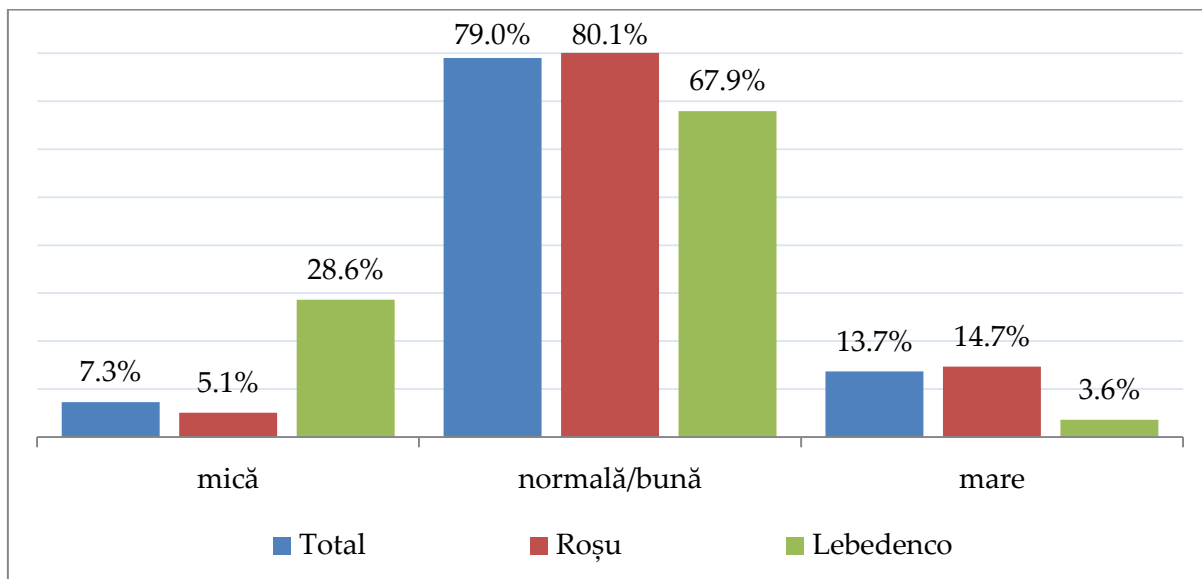
ROȘU:

Analiza răspunsurilor cu privire la regularitatea aprovizionării cu apă prin conductă ne arată că - 91,9% sunt aprovizionați 24 ore pe zi pe timp de iarnă și 79,0% pe timp de vară. Ponderea celor aprovizionați câteva ore pe timp de vară este 18,8%, iar pe timp de iarnă – 4,8%. Cea mai mică pondere o au cei care au indicat că sunt aprovizionați cu apă câteva ore pe săptămână.

LEBEDENCO:

Analiza răspunsurilor cu privire la regularitatea aprovizionării cu apă prin conductă ne arată că respondenții din Lebedenco dispun 24 de ore de apă doar 7,1%, atât pe timp de vară cât și de iarnă. Cei mai mulți 39,3% au indicat că pe timp de vară dispun de apă câteva ori pe lună, iar 32,1% - câteva ori pe săptămână. La fel sunt înregistrate și multiple cazuri (17,9%) care indică aprovizionarea cu apă a gospodăriei aproape niciodată. Pe timp de iarnă aprovizionarea este și mai dificilă, astfel 60,7% aproape niciodată, 21,4% - câteva ori pe lună și 10,7% - câteva ori pe săptămână.

Figura 26. Presiunea apei din conductă în funcție de localitate

ROȘU:

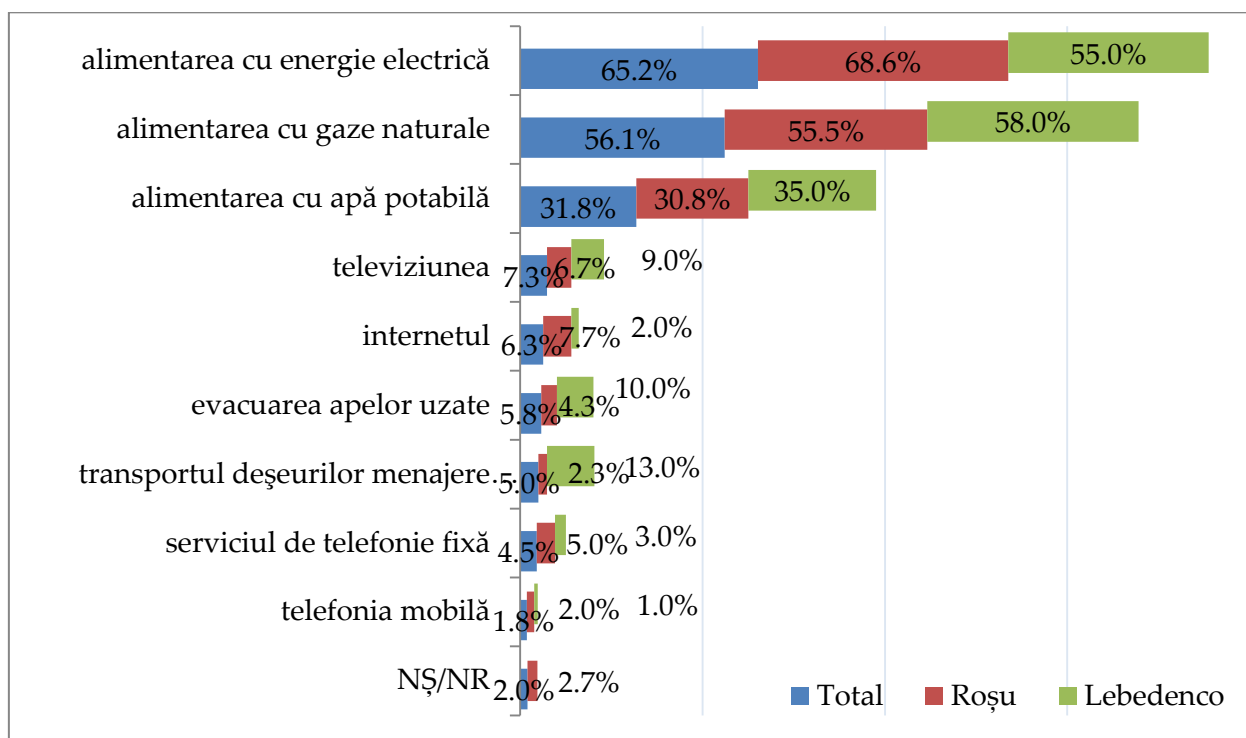
Unul din indicii de performanță a serviciului de aprovizionare cu apă este presiunea apei din conductă. La acest subiect cei mai mulți respondenți - 80,1% au indicat presiunea apei ca normală / bună, pentru 14,7% - presiunea este mare și doar pentru 5,1% din respondenți presiunea apei este mică.

LEBEDENCO:

Cu referire la presiunea apei din conductă cei mai mulți respondenți – 67,9% au indicat presiunea apei ca normală / bună, mai puțin de o treime din respondenți 28,6% presiunea este mică, iar 3,6% au indicat presiunea apei din conductă – mare.

2.2. Consumul și costurile apei

Figura 27. Utilitățile sau serviciile care influențează în mare măsură asupra nivelului de trai

ROȘU:

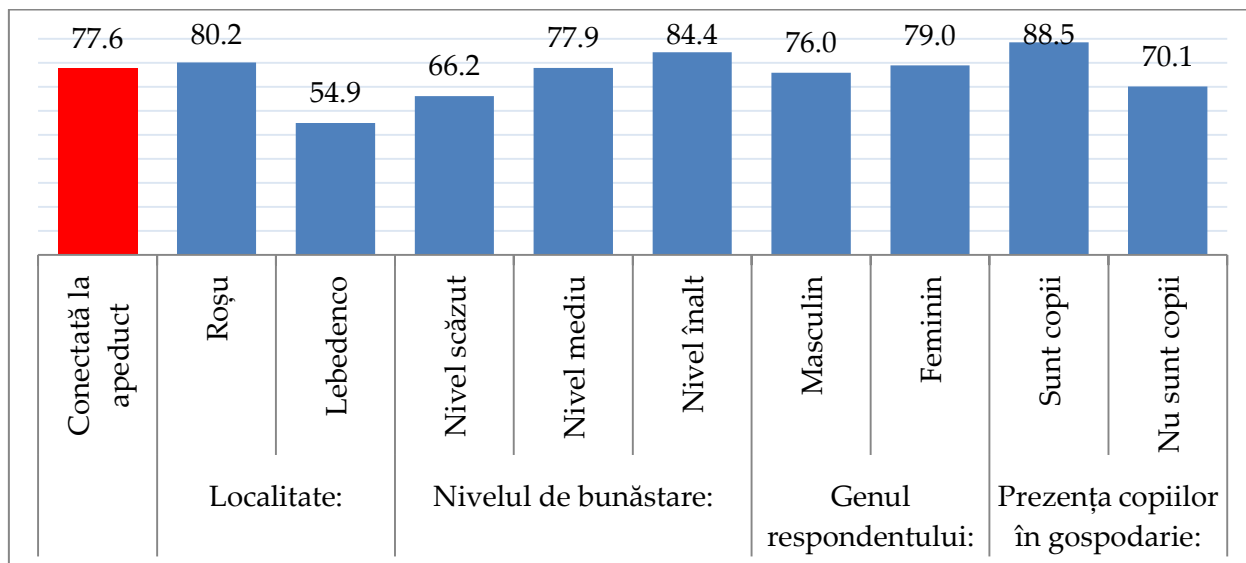
Cele mai reprezentative utilități sau servicii care influențează nivelul de trai indicate de către respondenți sunt alimentarea cu energie electrică – 68,6%, alimentarea cu gaze naturale – 55,5% și alimentarea cu apă potabilă 30,8%. Celelalte utilități și servicii sunt menționate de mai puțin de 10% din respondenți.

LEBEDENCO:

Cele mai reprezentative utilități sau servicii care influențează nivelul de trai indicate de către respondenți sunt alimentarea cu gaze naturale – 58% și alimentarea cu energie electrică – 55,0%, alimentarea cu apă potabilă 35%. Alte utilități și servicii cu pondere mai mare menționate de respondenți sunt transportul deșeurilor menajere solide – 13,0%, evacuarea apelor uzate 10% și televiziunea 9%.

Prin comparație putem vedea, că cheltuielile pentru plata serviciilor de alimentare cu apă la Lebedenco la moment sunt mai mari decât la Roșu, chiar dacă gradul de acoperire cu servicii de aprovizionare cu apă potabilă este diferit în aceste două localități.

Figura 28. Cheltuieli lunare ale gospodăriei pentru apa utilizată în gospodărie, lei

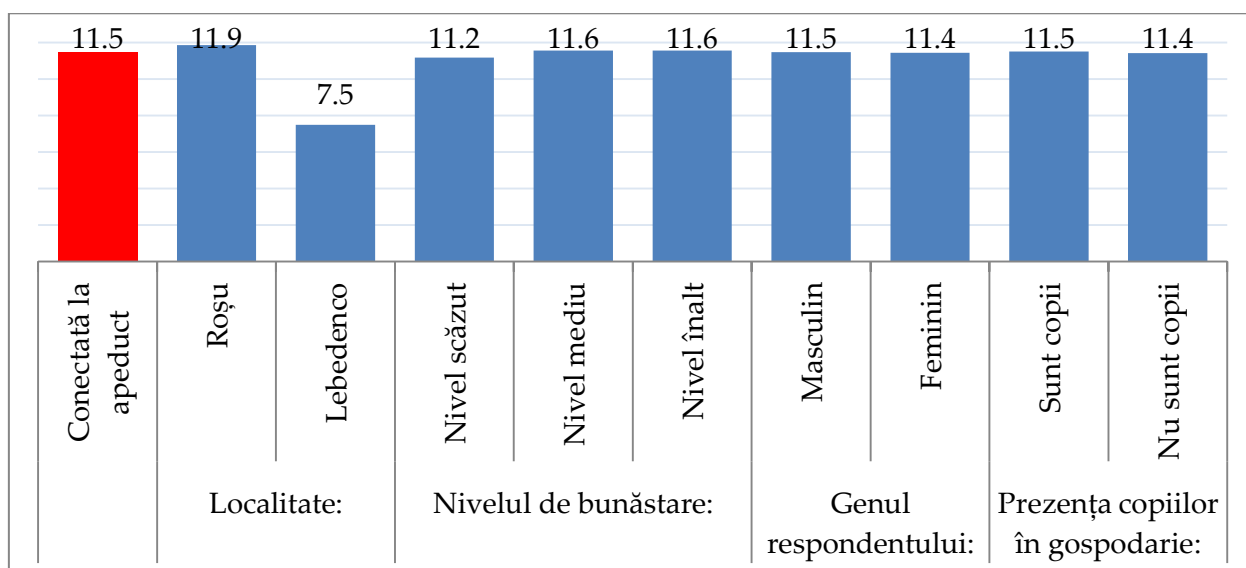
ROȘU:

Cheltuielile lunare ale gospodăriei pentru apa utilizată suportate în mediu de respondenți constituie 80,2 lei, cel mai mult achită reprezentanții gospodăriilor cu un nivel înalt de bunăstare, cu copii în gospodărie. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregați pe localități)

LEBEDENCO:

Cheltuielile lunare ale gospodăriei pentru apa utilizată suportate în mediu de respondenți constituie 54,9 lei, cel mai mult achită reprezentanții gospodăriilor cu un nivel înalt de bunăstare, cu copii în gospodărie. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregați pe localități)

Figura 29. Costul mediu a unei unități de apă, achitat de către gospodărie, lei

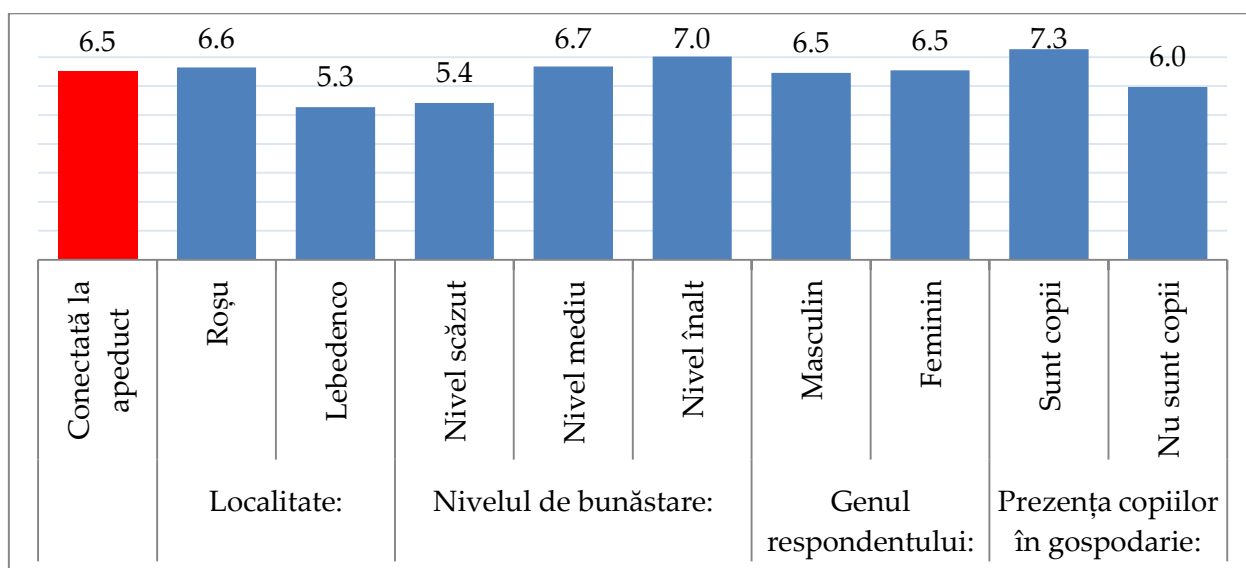
ROȘU:

Costul mediu a unei unități de apă menționat ca achitat de către gospodărie în localitatea Roșu este de 11,9 lei.

LEBEDENCO:

Costul mediu a unei unități de apă menționat ca achitat de către gospodărie în localitatea Lebedenco este de 7,5 lei.

Figura 30. Consumul de apă mediu lunar, în gospodăriile conectate, m3

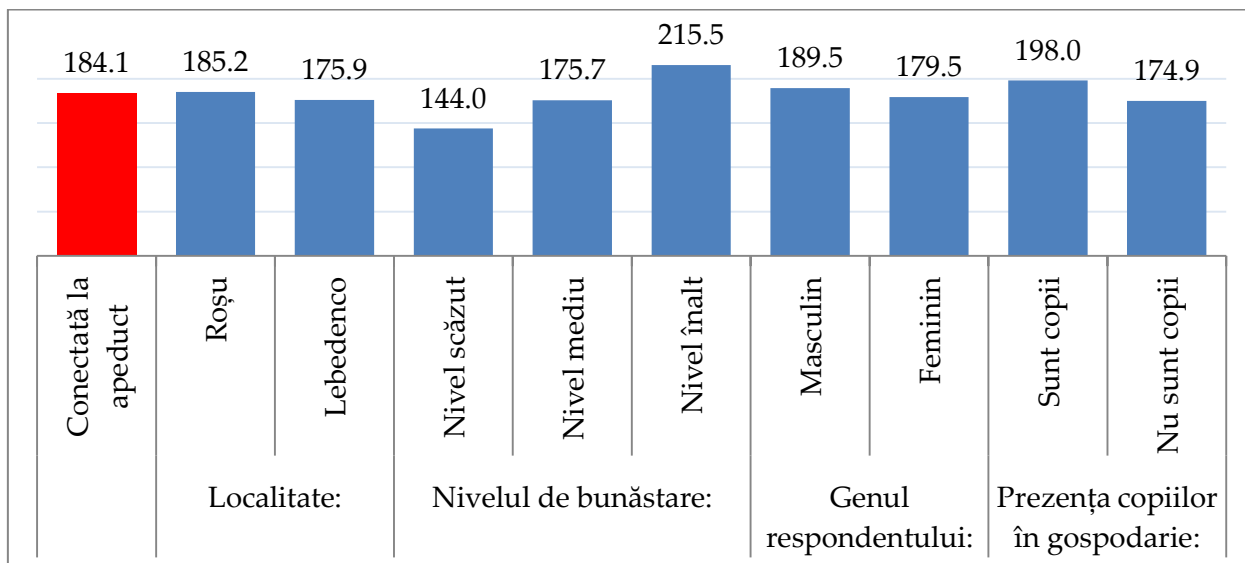
ROȘU:

Consumul de apă mediu lunar menționat de respondenți constituie 6,6 m3, cel mai mult consumă reprezentanții gospodăriilor cu un nivel înalt de bunăstare, cu copii în gospodărie. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregați pe localități)

LEBEDENCO:

Conform datelor studiului consumul de apă mediu lunar menționat de respondenți este de 5,3 m3, cel mai mult consumă reprezentanții gospodăriilor cu un nivel înalt de bunăstare, cu copii în gospodărie. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregați pe localități)

Figura 31. Consumul de apă mediu zilnic, în gospodăriile conectate, litri

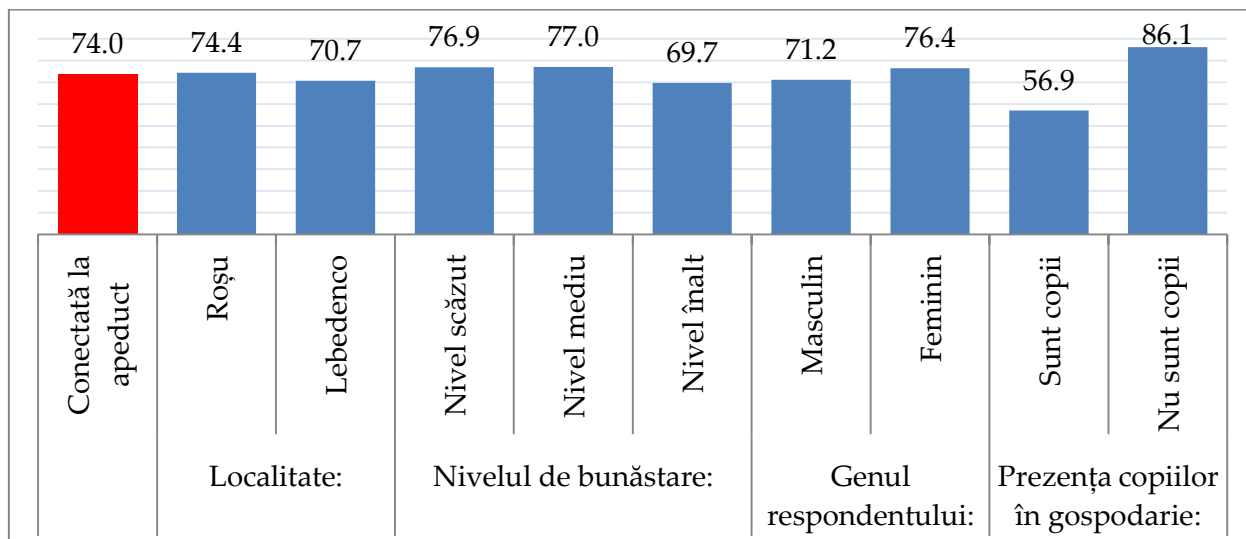
ROȘU:

Consumul de apă mediu zilnic în gospodărie menționat de respondenți constituie 185,2 litri, cel mai mult consumă reprezentanții gospodăriilor cu un nivel înalt de bunăstare, cu copii în gospodărie. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregăți pe localități)

LEBEDENCO:

Consumul de apă mediu zilnic în gospodărie menționat de respondenți constituie 175,9 litri, cel mai mult consumă reprezentanții gospodăriilor cu un nivel înalt de bunăstare, cu copii în gospodărie. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregăți pe localități)

Figura 32. Consumul de apă mediu zilnic, în gospodăriile conectate per membru, litri

ROȘU:

Consumul de apă mediu zilnic per membru în gospodăriile conectate la apeduct menționat de respondenți, constituie 74,4 litri, cel mai mult consumă reprezentanții gospodăriilor cu un nivel mediu de bunăstare, unde nu sunt copii în gospodărie. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregați pe localități)

LEBEDENCO:

Consumul de apă mediu zilnic per membru în gospodăriile conectate la apeduct menționat de respondenți, constituie 70,7 litri, cel mai mult consumă reprezentanții gospodăriilor cu un nivel mediu de bunăstare, unde nu sunt copii în gospodărie. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregați pe localități)

Tabelul 5. Regularitatea achitării de către gospodării a apei consumate

Cât de des plățiți factura pentru apă?					
		O dată pe lună	Fiecare 3 luni	Odată în an	Încă nu am achitat
Total		94,7%	1,7%	2,0%	1,7%
Localitate:	Roșu	96,7%	1,5%		1,8%
	Lebedenco	75,0%	3,6%	21,4%	
Conexiune la apeduct:	Conectată	94,7%	1,7%	2,0%	1,7%
	Ne conectată				
Nivelul de bunăstare:	Nivel scăzut	96,3%	2,5%		1,3%
	Nivel mediu	94,4%	1,9%	0,9%	2,8%
	Nivel înalt	93,8%	0,9%	4,5%	0,9%
Genul respondentului:	Masculin	94,7%	1,5%	2,3%	1,5%
	Feminin	94,6%	1,8%	1,8%	1,8%
Prezența copiilor în gospodărie:	Sunt copii	93,4%	3,3%	2,5%	0,8%
	Nu sunt copii	95,5%	0,6%	1,7%	2,2%

ROȘU:

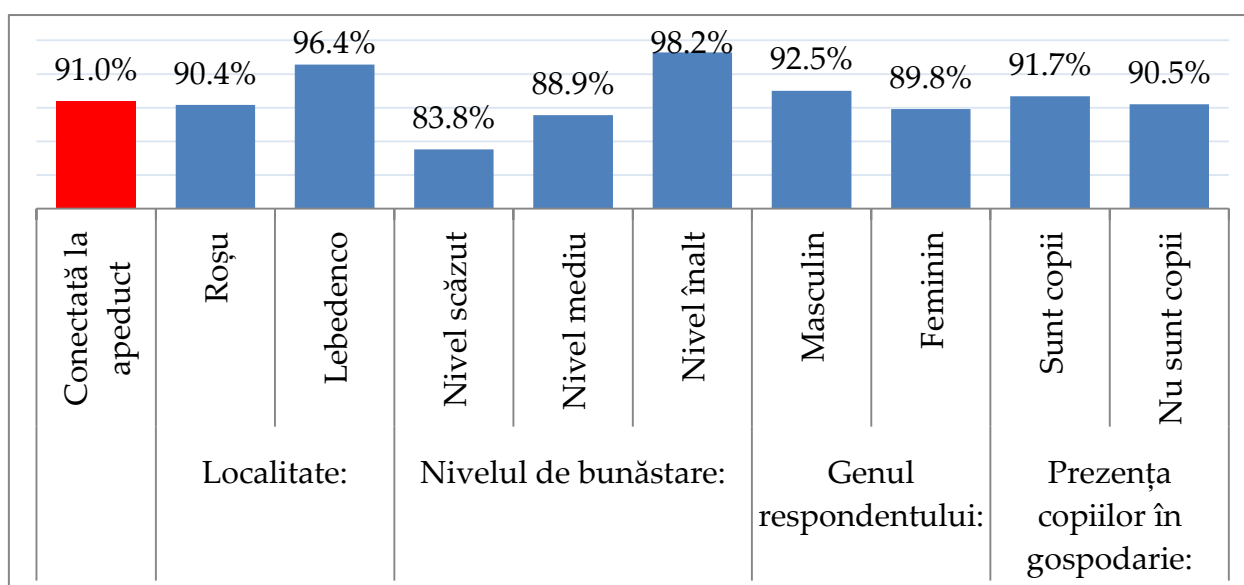
Regularitatea achitării de către gospodării a apei consumate constituie o rată de 96,7% pentru plata facturii o dată pe lună. Trebuie menționat că consumatorii intervievați preferă anume această periodicitate. Cei mai responsabili în această grupă sunt respondenții ce provin din gospodăriile cu nivel scăzut al bunăstării și nu au copii. Celelalte grupe care preferă să achite factura fiecare 3 luni, odată în an, sau încă nu au achita sunt nerepresentative.

LEBEDENCO:

Regularitatea achitării de către gospodării a apei consumate constituie o rată de 75% pentru plata facturii o dată pe lună. Acest procent ne prezintă că consumatorii intervievați preferă și alte periodicități cum ar fi odată în an – 21,4% sau fiecare trei luni – 3,6%. Cei mai responsabili din prima grupă sunt respondenții ce provin din gospodăriile cu nivel scăzut al bunăstării și nu au copii. Din al doilea grup, cei mai mulți provin din gospodării cu nivel înalt cu copii, iar din grupa a treia, fac parte cei ce provin din gospodării cu nivel mediu al bunăstării și au copii.

Celelalte grupe sunt nerepresentative.

Figura 33. Disponibilitatea contoarelor în gospodării pentru evidența apei consumate, (pondera celor care au un contor)

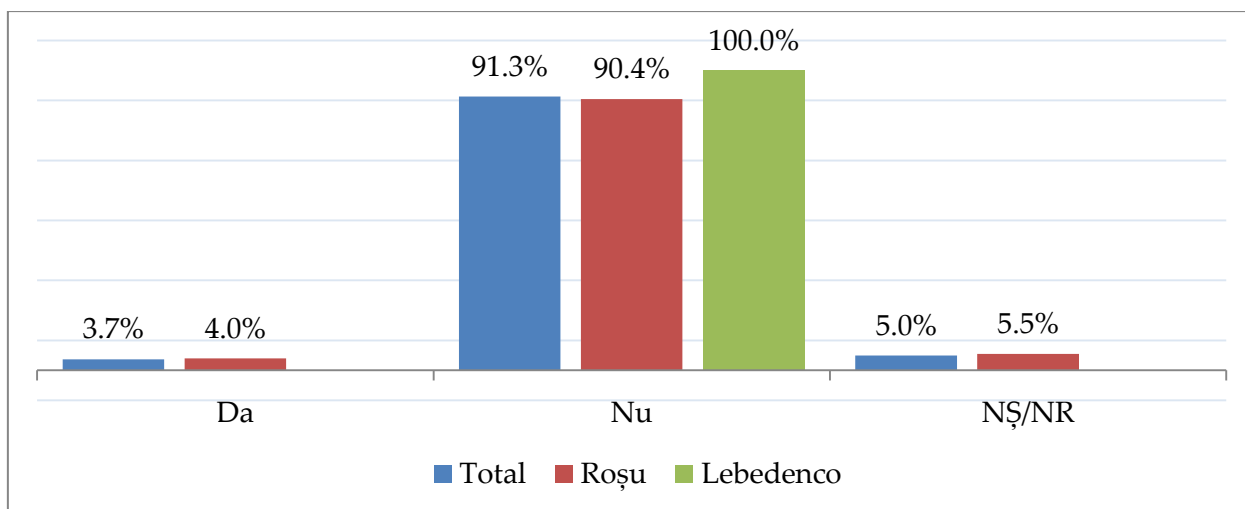
ROȘU:

Ponderea gospodăriilor conectate la sistemul central de aprovizionare cu apă și contorizate constituie 90,4%. Cei mai mulți respondenți provin din gospodării cu nivel înalt de bunăstare și ușor mai mulți în care sunt prezenți copii. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregați pe localități)

LEBEDENCO:

Ponderea gospodăriilor contorizate constituie 96,4% din cei conectați la sistemul central de aprovizionare cu apă. Cei mai mulți respondenți provin din gospodării cu nivel înalt de bunăstare și ușor mai mulți în care sunt prezenți copii. (nu putem spune cu certitudine în % deoarece ceilalți indici nu sunt segregați pe localități)

Figura 34. Ponderea respondenților care au fost impuși să achite pierderile de apă suferite de întreprinderea prestatoare

ROȘU:

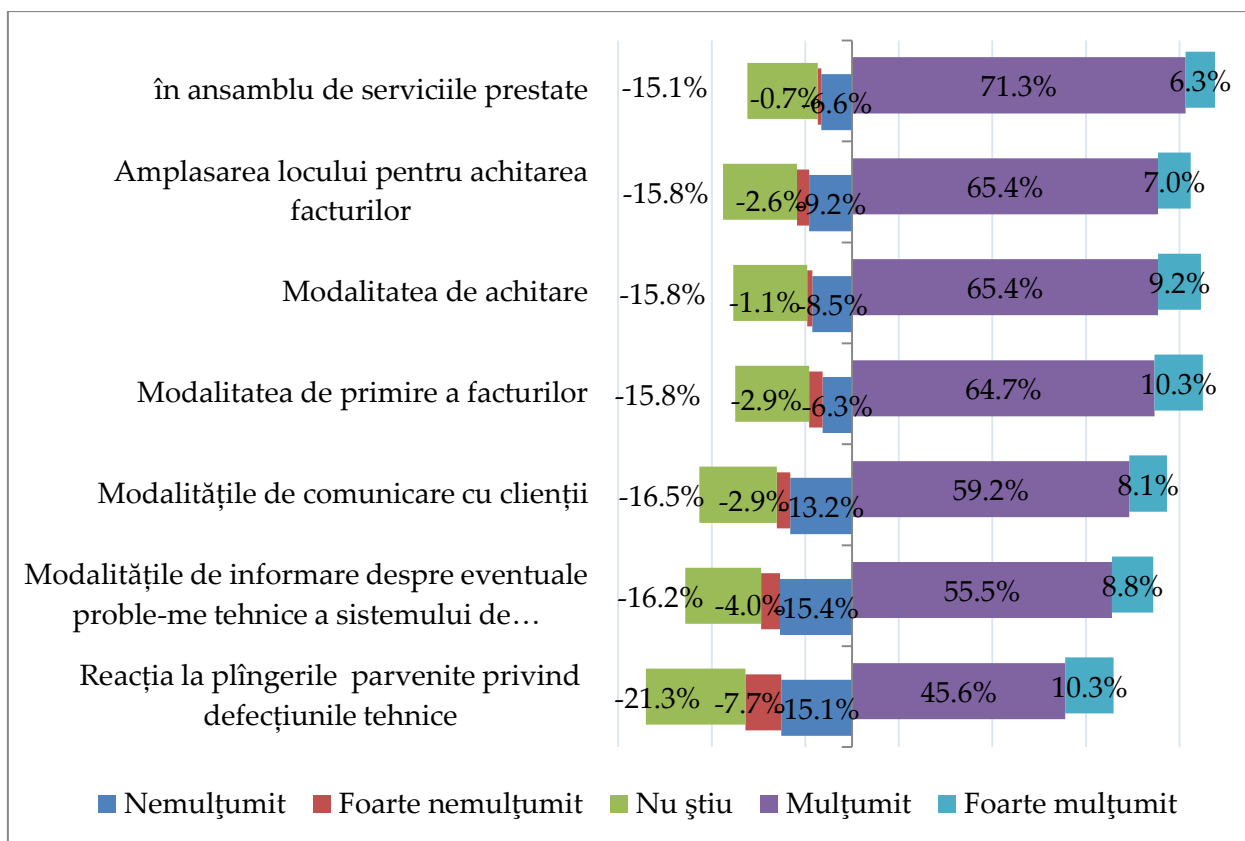
Respondenții care au fost impuși să achite pierderile de apă suferite de întreprinderea prestatoare nu este foarte mare, aceștia sunt doar 4,0%. Cei mai mulți – 90,4%, au indicat că nu au fost impuși să achite pierderile de apă, cei drept că 5,5% nu au știut cum să răspundă sau nu au răspuns.

LEBEDENCO:

Respondenții din localitate în totalitate au menționat că nu au fost impuși să achite pierderile de apă suferite de întreprinderea prestatoare.

Acest indicator poate fi abordat ca unul relativ din motiv, că deseori oamenii nu sunt informați și nu sunt la curent că unele pierderi din rețele sunt sau pot fi incluse pentru a fi acoperite de către consumatori.

Figura 35. Gradul de satisfacție a populației din localitatea Roșu față de serviciile prestate de Î.M. „Apă – Canal Cahul”?

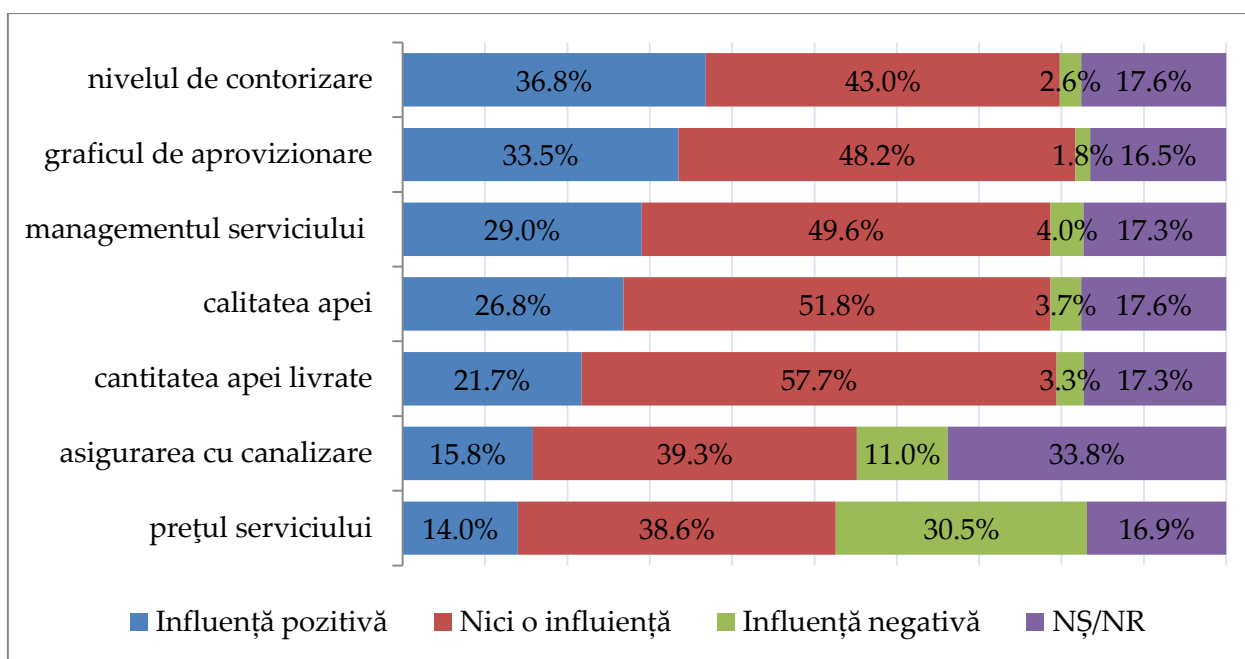

ROȘU:

În ansamblu, cei mai mulți respondenți sunt mulțumiți de serviciile prestate (71,3%) de Î.M. „Apă – Canal” Cahul, precum și amplasarea locului pentru achitarea facturilor și modalitatea de achitare – 65,4%, modalitatea de primire a facturilor – 64,7%, modalitățile de comunicare cu clienții – 59,2% modalitățile de informare despre eventualele probleme tehnice a sistemului de aprovizionare cu apă – 55,5%, reacția la plîngerile parvenite privind defecțiunile tehnice – 45,6%. Ponderea celor care sunt foarte mulțumiți se află de la 6,3% până la 10,3%.

Totodată sunt înregistrați și dintre cei care sunt nemulțumiți pe întregul spectru de subiecte enunțate în chestionar, numărul acestora variază de la 6,3% până la 15,4%. La fel și cei care nu știu să răspundă la această întrebare care se află în număr de la 15,1% până la 21,3%.

Figura 36. Influența Î.M. „Apă – Canal Cahul” asupra unor aspecte ale serviciului de asigurare cu apă în localitatea Roșu?

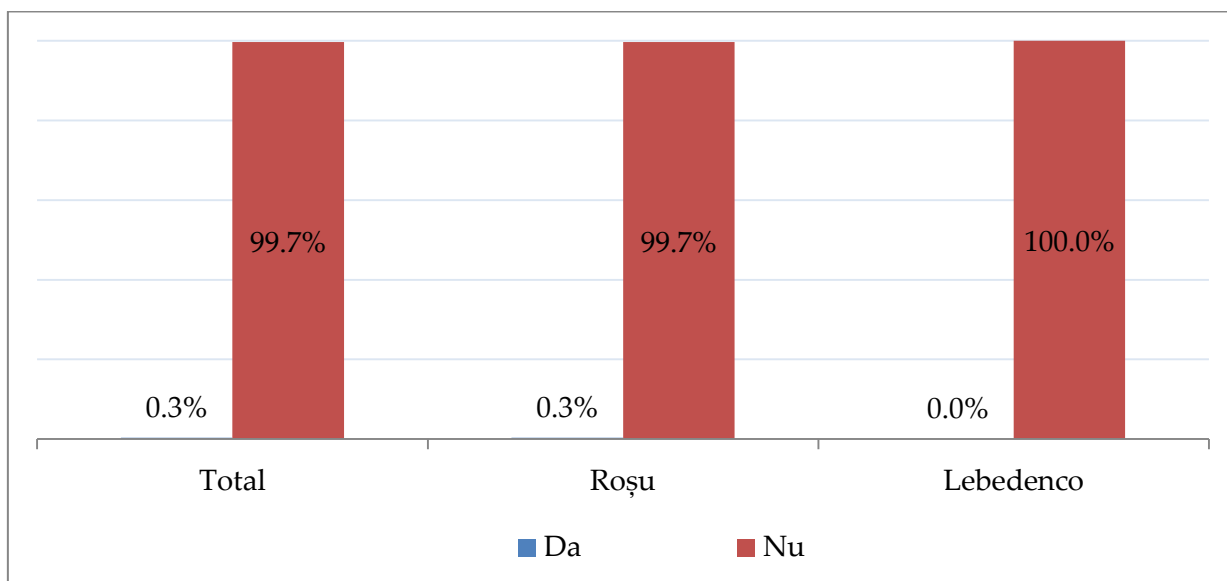
ROȘU:

Cea mai înaltă cotă de influență pe care o exercită Î.M. „Apă – Canal Cahul” este asigurată asupra nivelului de contorizare, care a înregistrat 36,8%. În opinia respondenților această cotă se află în descreștere după cum urmează: graficul de aprovizionare - 33,5%, managementul serviciului 29%, calitatea apei - 26,8%, cantitatea apei livrate - 21,7%, asigurarea cu canalizare - 15,8% și prețul serviciului - 14%. La capitolul nici o influență din partea Î.M. „Apă – Canal Cahul”, pozițiile respondenților sau repartizat astfel, cei mai mulți au indicat cantitatea apei livrate - 57,7% și respectiv în descreștere: calitatea apei - 51,8%, managementul serviciului 49,6%, graficul de aprovizionare - 48,2%, nivelului de contorizare - 43%, asigurarea cu canalizare - 39,3% și prețul serviciului - 38,6%.

Cele mai înalte ponderi la influența negativă din partea Î.M. „Apă – Canal Cahul”, în opina respondenților este exercitată asupra prețului serviciului - 30,5% și asigurarea cu canalizare - 11%, în celelalte cazuri ponderea se află în intervalul 2-4%.

III. Sanitarie și canalizare

Figura 37. Conectarea la un sistem centralizat de canalizare

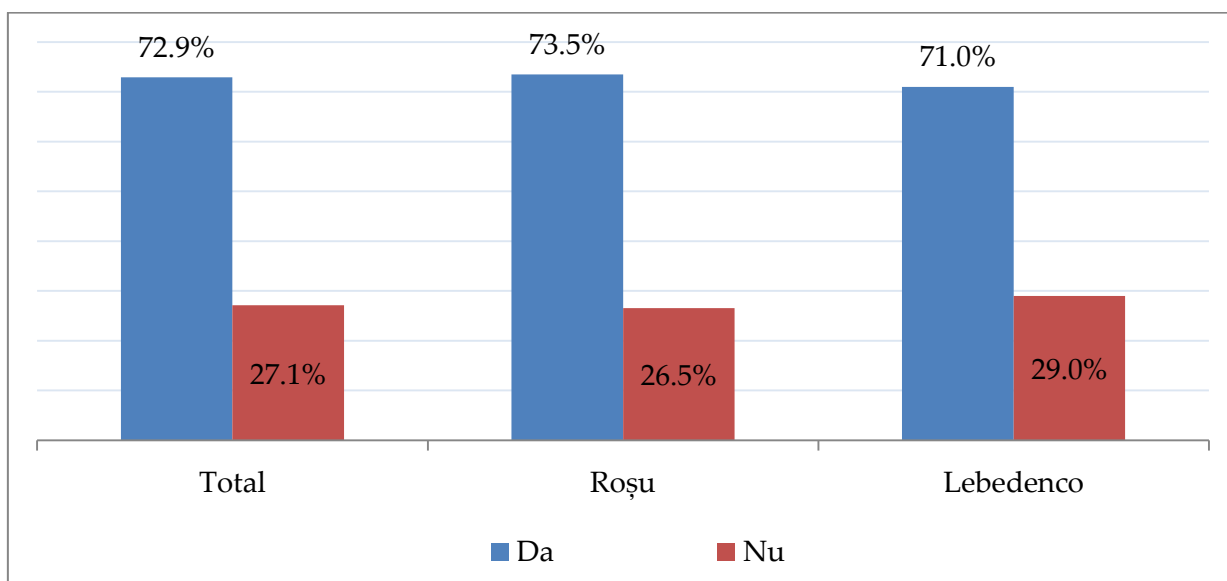
ROȘU:

Conectarea la un sistem centralizat de canalizare în opinia respondenților – efectiv nu este în localitate conform viziunii celor 99,7% intervievați..

LEBEDENCO:

Conectarea la un sistem centralizat de canalizarea în opinia tuturor respondenților – nu este asigurată pentru toți 100% respondenți.

Figura 38. Intenția de conectare la sistemul centralizat de canalizare

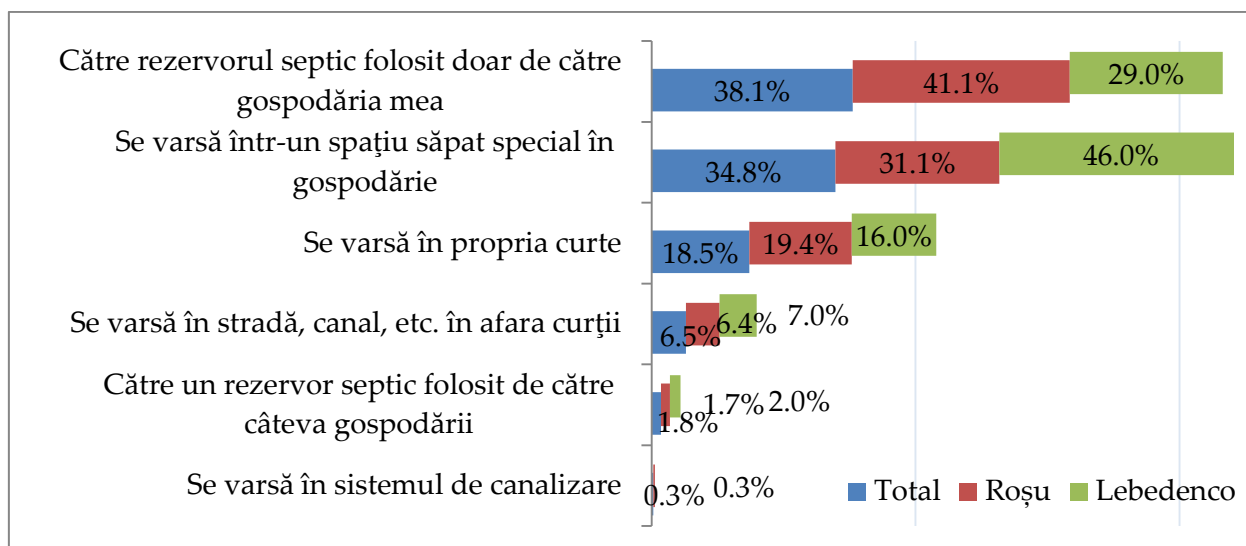
ROȘU:

2/3 din respondenți (73,5%) intenționează să se conecteze la sistemul centralizat de canalizare.

LEBEDENCO:

Efectiv 2/3 din respondenți (71%) manifestă intenție de conectare la sistemul centralizat de canalizare.

Figura 39. Evacuarea apei folosite după spălat, gătit

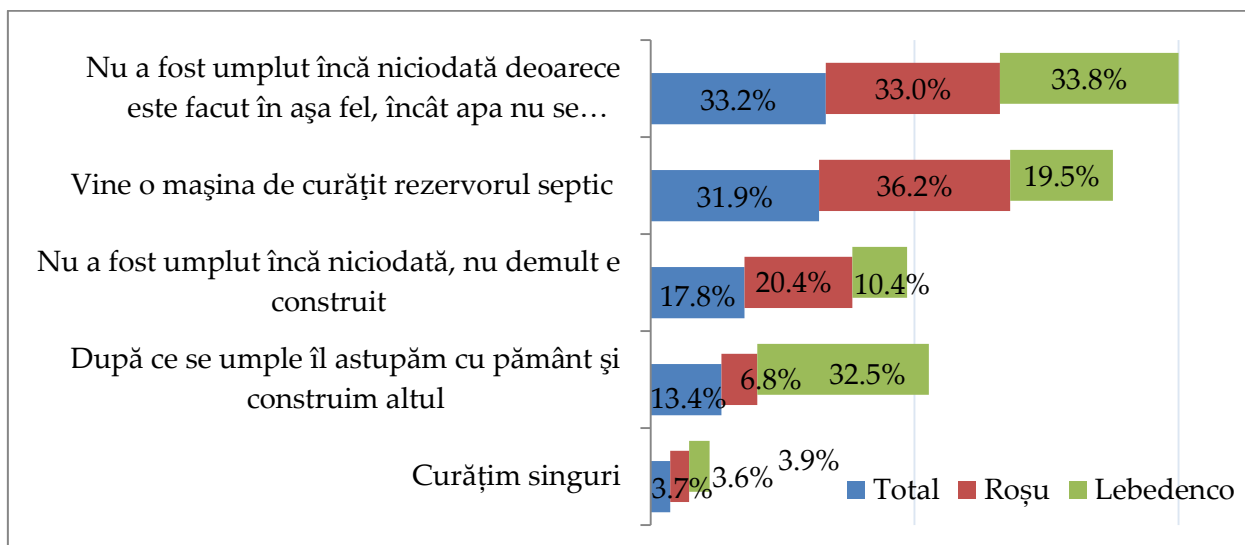
ROȘU:

Evacuarea apei uzate de cei mai mulți se realizează către rezervorul septic folosit doar către gospodăria mea - 41,1%, la 31,1% din respondenți - apa uzată se varsă într-un spațiu săpat special în gospodărie, iar efectiv 1/5 din cei intervievați (19,4%), varsă apa uzată în propria curte. Inexistența efectivă a sistemului de canalizare este reflectată și în aceste răspunsuri care se arată printr-o pondere destul de modestă - 0,3%.

LEBEDENCO:

Evacuarea apei uzate de cei mai mulți se realizează către un spațiu săpat special în gospodărie - 46%, la 29% din respondenți - apa uzată se varsă în rezervorul septic folosit doar către gospodăria mea, iar 16% - varsă apa uzată în propria curte. Un număr nu marea dar pronunțat 7% evacuează apa uzată în stradă, canal, etc., în afara curții. Inexistența sistemului de canalizare este reflectată și în aceste răspunsuri care nu este menționată de nici un respondent.

Figura 40. Modul de evacuare a apei reziduale din rezervorul septic

ROȘU:

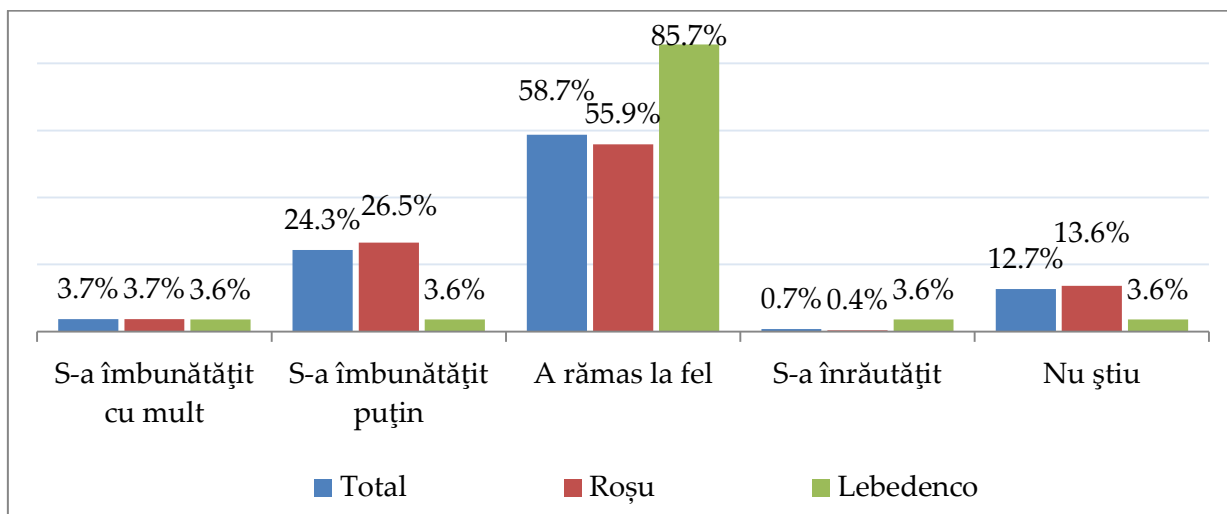
Cei mai mulți care au indicat că evacuează apa uzată în rezervorul septic, în continuare utilizează o mașină de curățit rezervorul – 36,2%. Alți respondenți, în număr destul de mare 1/3, au menționat că rezervorul septic nu a fost umplut încă niciodată deoarece este făcut în așa fel, încât apa nu se menține în el. La 20,4% - nu a fost umplut încă niciodată, deoarece nu demult a fost construit, iar 6,8% după ce se umple îl astupă cu pământ și construiesc altul. Cei mai puțini – 3,6% îl curăță singuri.

LEBEDENCO:

Cei mai mulți care au indicat că evacuează apa uzată în rezervorul septic, au menționat și faptul că acesta nu a fost umplut încă niciodată deoarece este făcut în așa fel, încât apa nu se menține în el – 33,8%. Alți respondenți, în număr destul de mare 1/3, au menționat că rezervorul septic după ce se umple este astupat cu pământ și construit altul. 19,5% - în continuare utilizează o mașină de curățit rezervorul, iar la 10,4% - nu a fost umplut încă niciodată, deoarece nu demult a fost construit. Cei mai puțini – 3,9% îl curăță singuri.

IV. Calitatea apei și perspective privind raportul cost/calitate

Figura 41. Gradul de îmbunătățire a sursei de ape potabile

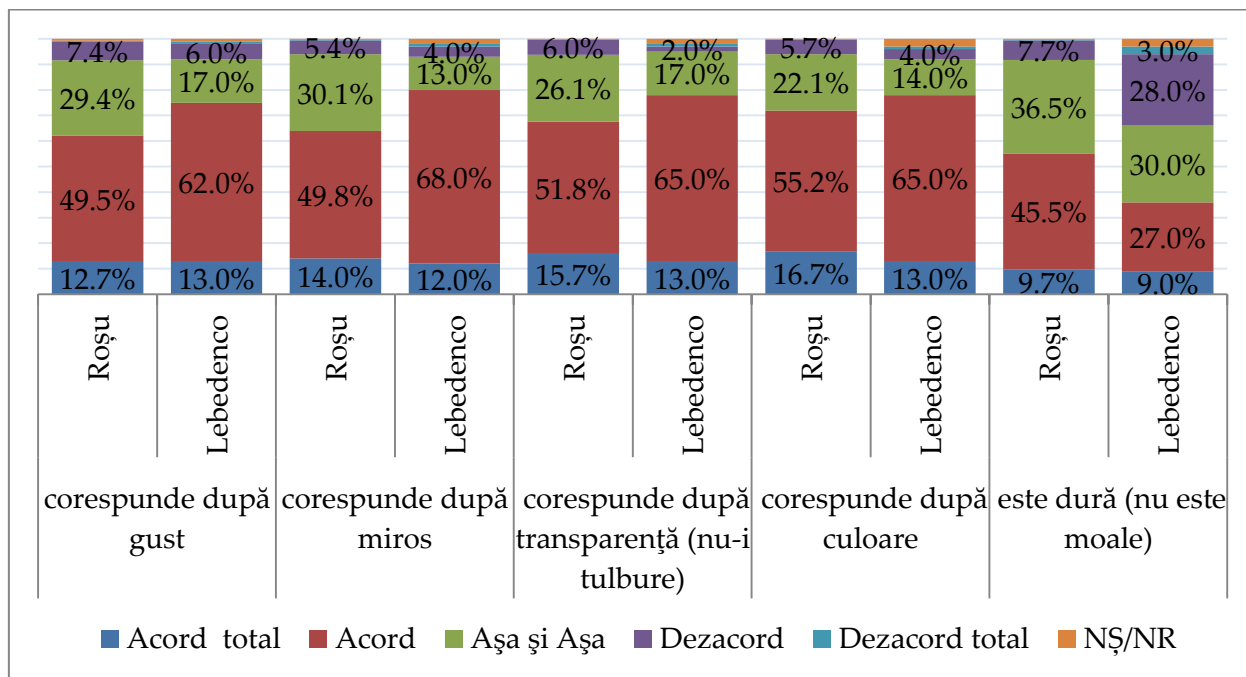
ROȘU:

Pentru cei mai mulți respondenți 55,9% - apa potabilă a rămas la fel. Ceva mai mult de o pătrime din cei intervievați 26,5%, constată că apa potabilă s-a îmbunătățit puțin și doar 3,7% au menționat că s-a îmbunătățit cu mult. La fel sunt și 13,6% de respondenți care au răspuns nu știu la această întrebare. Trebuie de menționat, că la acest item respondenții au luat ca situație de referință și se raportează la situația de după conectarea la rețeaua de apeduct care a avut loc acum câțiva ani în urmă.

LEBEDENCO:

Pentru cei mai mulți respondenți 85,7% - apa potabilă a rămas la fel. Celelalte opțiuni s-a îmbunătățit cu mult, s-a îmbunătățit puțin, s-a înrăutățit, nu știu au fost menționate în egală măsură de câte 3,6% din respondenți.

Figura 42. Gradul de apreciere a indicatorilor calității apei potabile în funcție de localitate

ROȘU:

Circa 50% din respondenți sunt de acord cu faptul că apa livrată corespunde senzațiilor gustative cu apa potabilă, iar 12,7% sunt total de acord cu această afirmație. Totuși 29,4% din cei ce beneficiază de acest serviciu apreciază că apa din robinet corespunde așa și așa, iar 7,4% manifestă un dezacord față de această stare.

În aceeași ordine de idei cei chestionați au fost rugați să aprobe sau dezaprobe apa potabilă livrată din punct de vedere olfactiv. 49,8% din respondenți sunt de acord că apa potabilă corespunde după miros, iar 14% sunt total de acord cu această afirmație. Circa o treime (30,1%) consideră că apa potabilă corespunde așa și așa senzațiilor olfactive, iar 5,4% dezaproabă apa potabilă după miros.

Alți indicatori ai calității apei este claritatea (transparența) și culoarea apei. La aceste două proprietăți răspunsurile respondenților diferă nesemnificativ - 2-4%. Astfel mai mult de jumătate 51,8% și 55,2% sunt de acord cu faptul că apa potabilă corespunde respectiv transparenței și culorii. Acord total privind transparența și culoarea au manifestat respectiv 15,7% și 16,7% din respondenți. În jur de o pătrime 26,1% și 22,1% consideră că apa potabilă corespunde așa și așa după transparență și culoare și în fine 6% și 5,7% din respondenți manifestă dezacord cu faptul că apa livrată corespunde respectiv nivelului transparenței și culorii apa potabilă.

Duritatea apei este aprobată de către 45,5%, iar 9,7% sunt de acord total cu afirmația dată. Cei care au apreciat așa și așa apa în calitatea sa dură / moale sunt 36,5%, și 7,7% sunt în dezacord cu această afirmație.

LEBEDENCO:

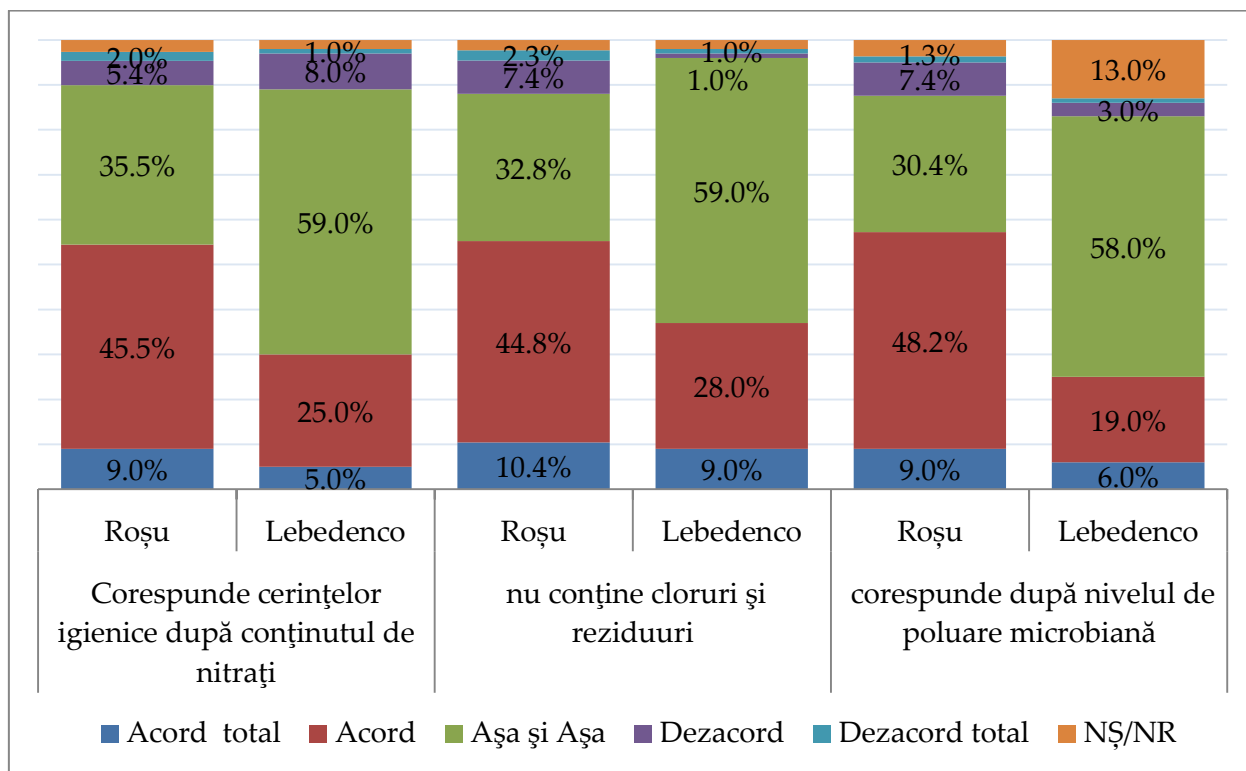
În mediu 62% din respondenți sunt de acord cu faptul că apa livrată corespunde senzațiilor gustative cu apa potabilă, iar 13% sunt total de acord cu această afirmație. Totuși 17% din cei ce beneficiază de acest serviciu apreciază că apa din robinet corespunde așa și așa, iar 6% manifestă un dezacord față de această stare.

În aceeași ordine de idei cei chestionații au fost rugați să aprobe sau dezaprobe apa potabilă livrată din punct de vedere olfactiv. 68% din respondenți sunt de acord că apa potabilă corespunde după miros, iar 12% sunt total de acord cu această afirmație. Ceva mai mult de o zecime (13%) consideră că apa potabilă corespunde așa și așa senzațiilor olfactive, iar 4% dezaprobă apa potabilă după miros.

Alți indicatori ai calității apei este claritatea (transparența) și culoarea apei. La aceste două proprietăți răspunsurile respondenților diferă nesemnificativ la unele opțiuni - 2-3%. Astfel mai mult de jumătate 65% sunt de acord cu faptul că apa potabilă corespunde transparenței și culorii. Acord total privind transparența și culoarea au manifestat 13% din respondenți. 17% și 14% consideră că apa potabilă corespunde așa și așa după transparență și culoare și în fine 2% și 4% din respondenți manifestă dezacord cu faptul că apa livrată corespunde respectiv nivelului transparenței și culorii apa potabilă.

Duritatea apei este aprobată de către 27%, iar 9% sunt de acord total cu afirmația dată. Cei care au apreciat așa și așa apa în calitatea sa dură / moale sunt 30%, și 28% sunt în dezacord cu această afirmație. Tot aici pot fi adăugați și cele trei procente de respondenți care sunt în dezacord total cu calitatea apei privind duritatea.

Figura 43. Gradul de apreciere a indicatorilor potabilității apei în funcție de localitate

ROȘU:

Gradul de potabilitate a apei este propus a fi identificat prin aprecierea corespunderii cerințelor igienice după conținutul de nitrați. Astfel 9% sunt de acord total, iar cei mai mulți 45,5 la sută sunt de acord că apa corespunde acestei stări. Apa corespunde așa și așa pentru 35,5% din respondenți, și doar 7,4% nu sunt de acord și nu sunt total de acord.

După conținutul de cloruri și reziduuri. 10,4% sunt de acord total că apa nu conține cloruri și reziduuri, 44,8% sunt de acord cu această afirmație. O treime din cei chestionați au indicat că

sunt de acord cu afirmația așa și așa. Iar 9,7% nu sunt de acord și dezacord total cu această afirmație.

În final un alt criteriu, este gradul de corespundere după nivelul de poluare microbiană. Pentru cei mai mulți respondenți 48,2% - sunt de acord că apa potabilă corespundere după nivelul de poluare microbiană, iar 9% - total de acord. Ceva mai mult de 30% din cei intervievați, susțin că apa corespunde așa și așa iar 8,7% au menționat că nu sunt de acord și total dezacord cu această stare. La fel sunt și 3,7% de respondenți care au răspuns nu știu la această întrebare.

LEBEDENCO:

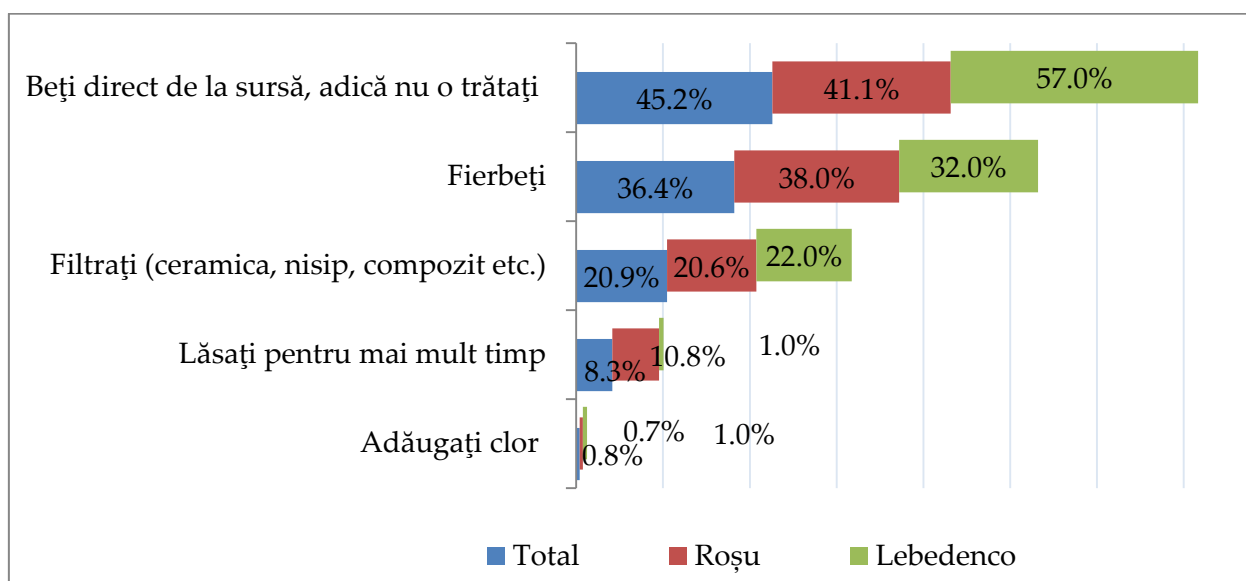
Gradul de potabilitate a apei este propus a fi identificat prin aprecierea corespunderii cerințelor igienice după conținutul de nitrați. Astfel 5% sunt de acord total, iar o pătrime (25%) la sută sunt de acord că apa corespunde acestei stări. Apa corespunde așa și așa pentru cei mai mulți din respondenți – 59% și doar 9% nu sunt de acord și nu sunt total de acord.

După conținutul de cloruri și reziduuri. 9% sunt de acord total că apa nu conține cloruri și reziduuri, 28% sunt de acord cu această afirmație. Din cei chestionați cei mai mulți 59% au indicat că sunt de acord cu afirmația așa și așa, și doar 2% nu sunt de acord și dezacord total cu această afirmație.

În final un alt criteriu, este gradul de corespundere după nivelul de poluare microbiană. Pentru cei mai mulți respondenți 19% - sunt de acord că apa potabilă corespundere după nivelul de poluare microbiană, iar 6% - total de acord. Cei mai mulți - 58% din cei intervievați, susțin că apa corespunde așa și așa iar 4% au menționat că nu sunt de acord și total dezacord cu această stare. La fel sunt și 13% de respondenți care au răspuns nu știu la această întrebare.

Prin comparație putem constata, că conform răspunsurilor oferite de respondenți gradul de potabilitate al apei în cele 2 localități implicate în studiu diferențiază, în satul Roșu acest grad fiind mai ridicat pe diferite aspecte decât la Lebedenco.

Figura 44. Metode de tratare a apei înainte de a fi consumată

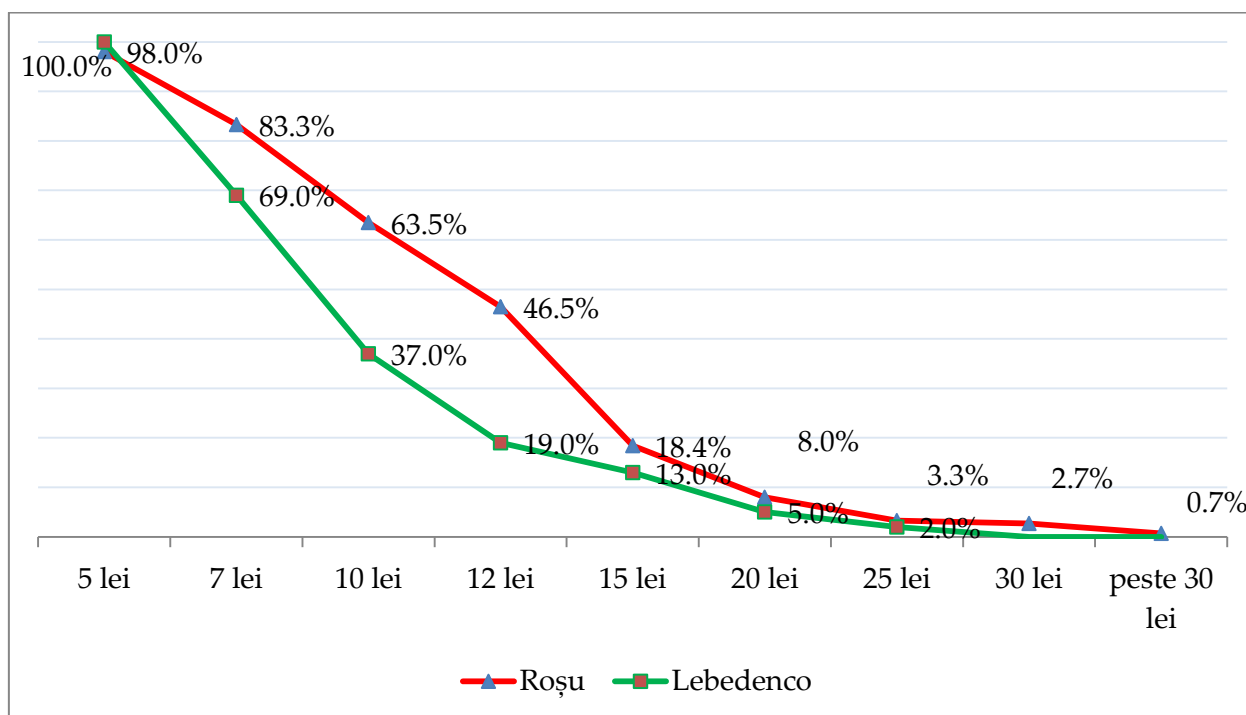
ROȘU:

În linii mari cei mai mulți consumatori de apă intervievați 41,1% beau apa direct de la sursă fără a fi tratată, alții 38% o fierb înainte de consum, ceva mai mult de o cincime din cei intervievați (20,6%) filtrează apa consumată, iar 10,8% lasă apa pentru mai mult timp înainte de consum. Alte proceduri de tratare se întreprind în proporții foarte mici.

LEBEDENCO:

În linii mari cei mai mulți consumatori de apă intervievați 57% beau apa direct de la sursă fără a fi tratată, alții 32% o fierb înainte de consum, ceva mai mult de o cincime din cei intervievați (22%) filtrează apa consumată. Alte proceduri de tratare se întreprind în proporții foarte mici.

Figura 45. Disponibilitatea de plată pentru apă, doar ca apa să fie mai calitativă. ,%

ROȘU:

Analiza rezultatelor ne prezintă un tablou prin care putem vedea clar faptul, că există o anumită disponibilitate din partea locuitorilor de a plăti mai mult pentru o apă mai calitativă, dar această disponibilitate scade o dată cu creșterea prețului per m³ de apă. Astfel, la prețul actual de 12 lei per m³, 18,4% din respondenți au declarat, că sunt gata să achite 15 lei per m³ dacă apa ar fi mai calitativă, 8% au menționat că ar plăti 20 lei per m³ dacă apa ar fi mai calitativă, 3,3% sunt gata să plătească câte 25 lei per m³, 2,7% - de la 30 lei per m³.

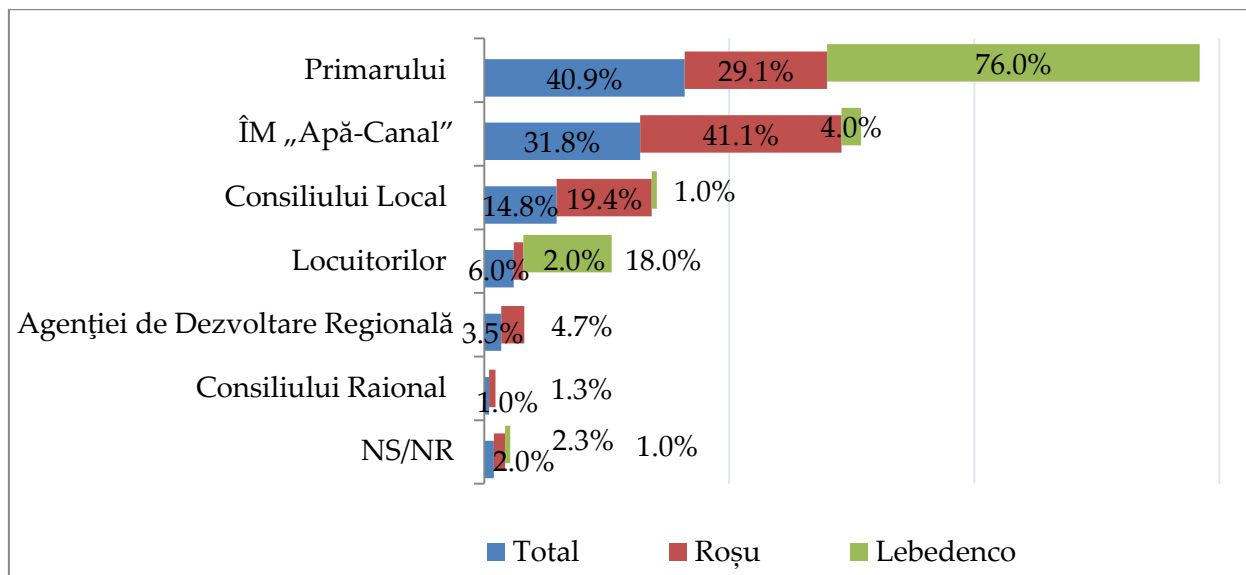
LEBEDENCO:

Preșul actual per m³ de apă potabilă consumată este de 7 lei. Conform rezultatelor obținute 69% din intervievați sunt gata să plătească anume acest preț pentru apa consumată. 37% din respondenți menționează că sunt disponibili să plătească 10 lei per m³ de apă, dacă aceasta ar fi mai calitativă, 19% sunt gata să plătească 12 lei per m³, 13% din respondenți – câte 15 lei, 5% - 20 lei, iar numărul celor care sunt disponibili să plătească mai mult de 20 lei este relativ mic.

V. Cunoștințe și atitudini despre implementarea proiectului

5.1. Capacitățile APL privind implementarea proiectelor

Figura 46. Persoana sau instituția responsabilă de asigurare a localității cu apă și canalizare

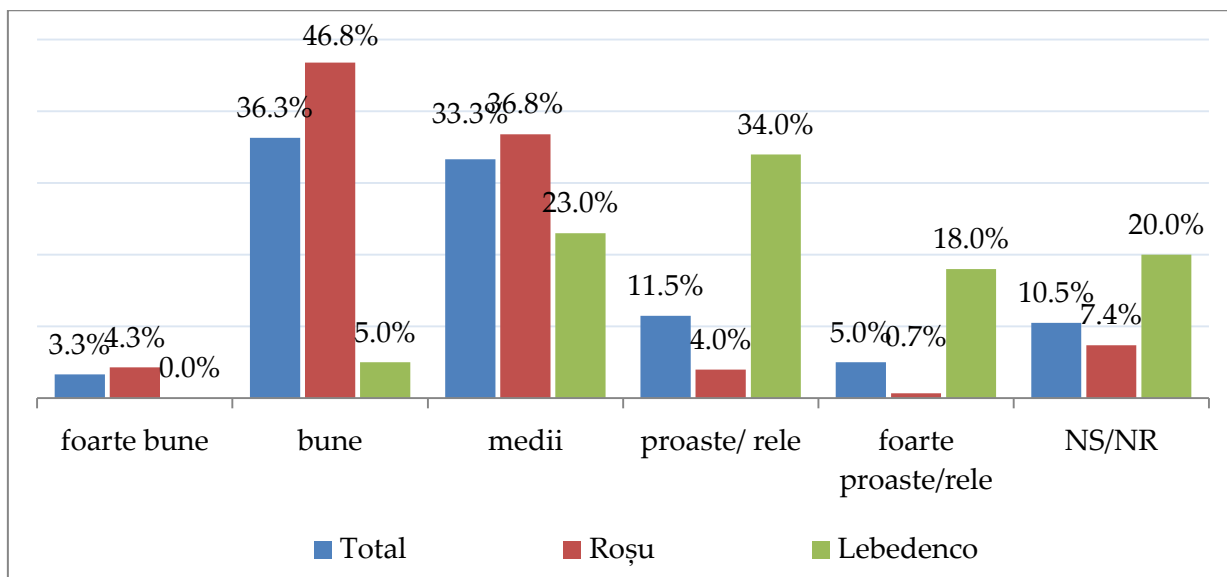
ROȘU:

În opina celor mai mulți respondenți – 41,1% responsabil de asigurarea localității cu servicii de apă și canalizare este ÎM „Apă-Canal”, urmată fiind de organele administrației locale cum ar fi primarul – 29,1% și Consiliul local – 19,4%. Ceilalți responsabili indicați au acumulat mai puțin de 5%.

LEBEDENCO:

În opina celor mai mulți respondenți – 76% responsabil de asigurarea localității cu apă și canalizare este primarul, urmată fiind de responsabilitatea locuitorilor – 18%, iar ÎM „Apă-Canal” este indicată de doar 4%.

Figura 47. Capacitățile APL în gestionarea serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare

ROȘU:

În general, capacitatea APL de gestionare a serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare este apreciată cu calificativ de foarte bune de către 4,3%, la ele se adaugă 46,8% - bune, iar cei care au dat calificativul medii sunt 36,8%. Calificativele proaste / rele și foarte proaste / rele în gestionarea serviciilor au acumulat mai puțin de 5% din cei intervievați.

LEBEDENCO:

În general capacitatea APL de gestionare a serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare este apreciată cu calificativul bun la 5%, și medii sunt 23%. Cei mai mulți au dat calificativele proaste / rele 34% și foarte proaste / rele 18%, în gestionarea serviciilor. Totodată pot fi menționați și cei 20% de respondenți care nu au știut să răspundă sau nu au răspuns la această întrebare.

Tabelul 6. Experiențe anterioare de implementare a proiectelor de dezvoltare comunitară cu finanțare externă

În comunitatea Dvs. au fost implementate proiecte finanțate din exterior (de către donatori, ambasade, programe, fonduri) pentru a rezolva o problemă a satului?				
		Da	Nu	NȘ/NR
Total		42,4%	12,3%	45,4%
Localitate:	Roșu	54,2%	11,7%	34,1%
	Lebedenco	7,0%	14,0%	79,0%
Conexiune la apeduct:	Conectată	53,3%	14,0%	32,7%
	Ne conectată	9,1%	7,1%	83,8%
Nivelul de bunăstare:	Nivel scăzut	31,8%	10,1%	58,1%
	Nivel mediu	41,6%	13,9%	44,5%
	Nivel înalt	53,4%	12,8%	33,8%
Genul respondentului:	Masculin	43,8%	15,7%	40,4%
	Feminin	41,2%	9,5%	49,3%
Prezența copiilor în gospodărie:	Sunt copii	47,4%	12,8%	39,7%
	Nu sunt copii	39,1%	11,9%	49,0%

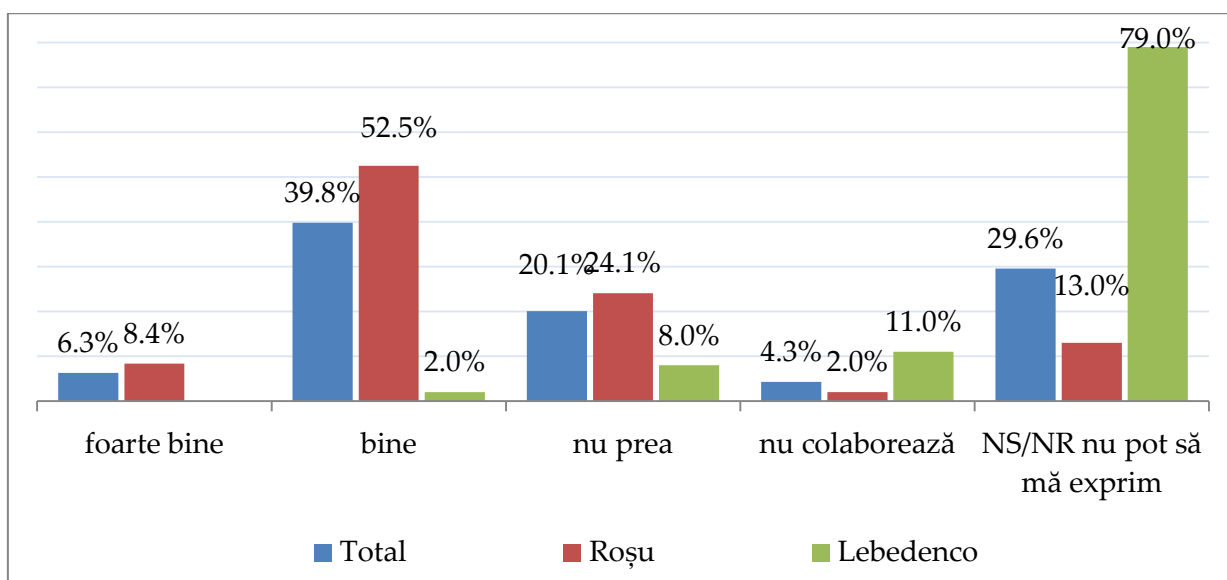
ROȘU:

În mare parte respondenții din localitate cunosc faptul că în comunitate au fost implementate proiecte finanțate din exterior – 54,2%. Mai întâi de toate aceștia sunt deja conectați la apeduct, fac parte din gospodăria cu nivel înalt de bunăstare. Interes prezintă și faptul că un număr destul de mare 34,1% - fie nu știu să răspundă la această întrebare fie nu au răspuns.

LEBEDENCO:

Din răspunsuri se vede că numai 7% din respondenți cunosc despre faptul că în comunitate au fost implementate proiecte finanțate din exterior, iar cei mai mulți 79% fie nu știu să răspundă la această întrebare fie nu au răspuns. Totodată cei mai mulți din aceștia nu sunt conectați la apeduct.

Figura 48. Atitudinea privind colaborarea dintre APL și comunitate privind rezolvarea problemelor comunitare

ROȘU:

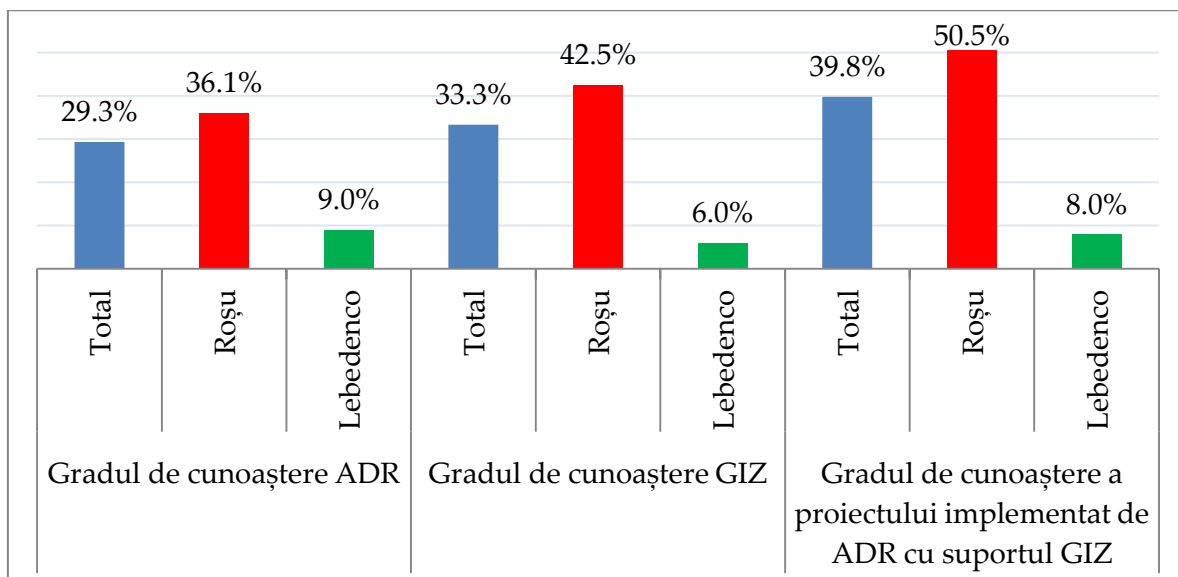
Studiul nostru denotă un grad înalt de colaborare dintre APL și comunitate în rezolvarea problemelor comunitare, 69% din respondenți au calificat această relație ca bună și foarte bună. Ceva mai puțin de o pătrime 24,1%, le-au calificat ca nu prea și doar două procente au menționat că aceștia nu colaborează. Totodată 13% fie nu știu să răspundă la această întrebare fie nu au răspuns.

LEBEDENCO:

Aprecierea atitudinii privind colaborarea dintre APL și comunitatea Lebedenco nu se reprezintă a fi una de fel pozitivă ca și la Roșu. Marea majoritate 79% nu știu să răspundă la această întrebare fie nu au dorit să răspundă. Ceilalți respondenți au indicat că fie nu colaborează – 11%, fie au calificat această relație – nu prea (8%), doar 2% ai menționat că relația este una bună.

5.2. Cunoștințe și atitudini față de proiectul implementat de ADR cu suportul GIZ

Figura 49. Gradul de cunoaștere a localnicilor despre proiectul implementat și finanțatorii acestuia

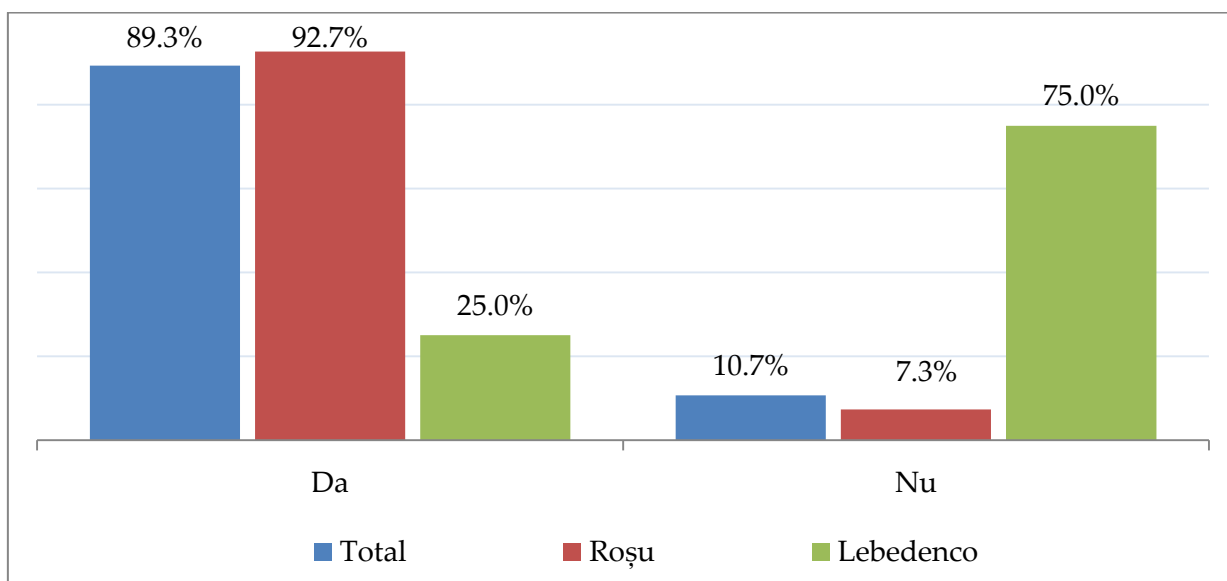
ROȘU:

În comunitate mai mult de o treime din respondenți (36,1%) cunoaște despre faptul că există o structură care a implementat proiectul și aceasta este ADR. Totodată numărul celor care cunosc despre GIZ este mai mare și atinge 42,5%. În final, ceva mai mult de jumătate - 50,5% cunosc despre proiect implementat de ADR cu suportul GIZ.

LEBEDENCO:

În urma prelucrării datelor constatăm că gradul de cunoaștere a localnicilor despre proiectul implementat și finanțatorii acestuia este destul de modest. Doar 9% cunosc despre ADR, 6% - despre GIZ și 8% au menționat că cunosc despre proiect implementat de ADR cu suportul GIZ.

Figura 50. Gradul de cunoaștere a localnicilor existența și activitatea Comitetului Local de Cetățeni

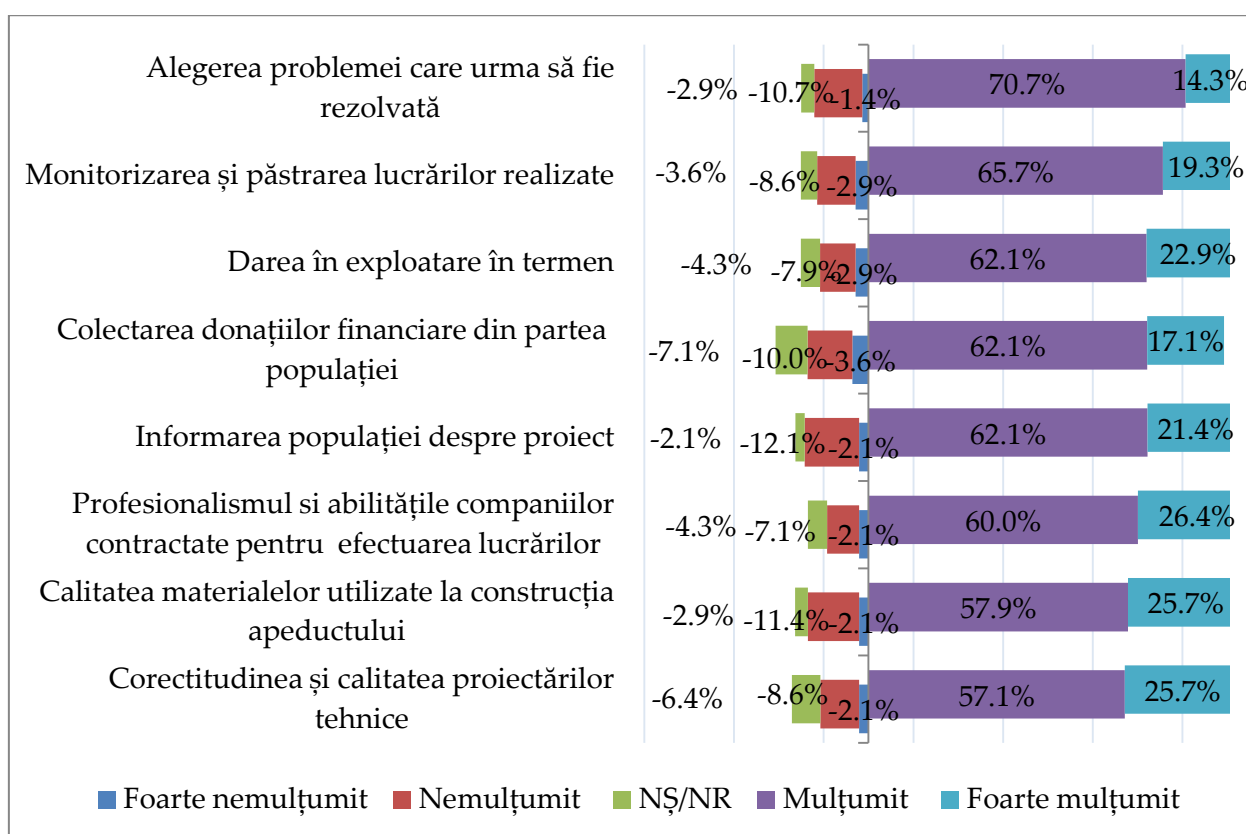
ROȘU:

Comitetul Local de Cetățeni este o structură destul de cunoscută în localitate deoarece 92,7% au declarat că cunosc despre activitatea acestuia.

LEBEDENCO:

Comitetul Local de Cetățeni pare a fi o structură nu prea cunoscută în localitate deoarece 75% au declarat că nu cunosc despre activitatea acestuia, doar o pătrime au recunoscut această structură.

Figura 51. Gradul de satisfacție a localnicilor privind activitatea Comitetului Local de Cetățeni în localitatea Roșu

ROȘU:

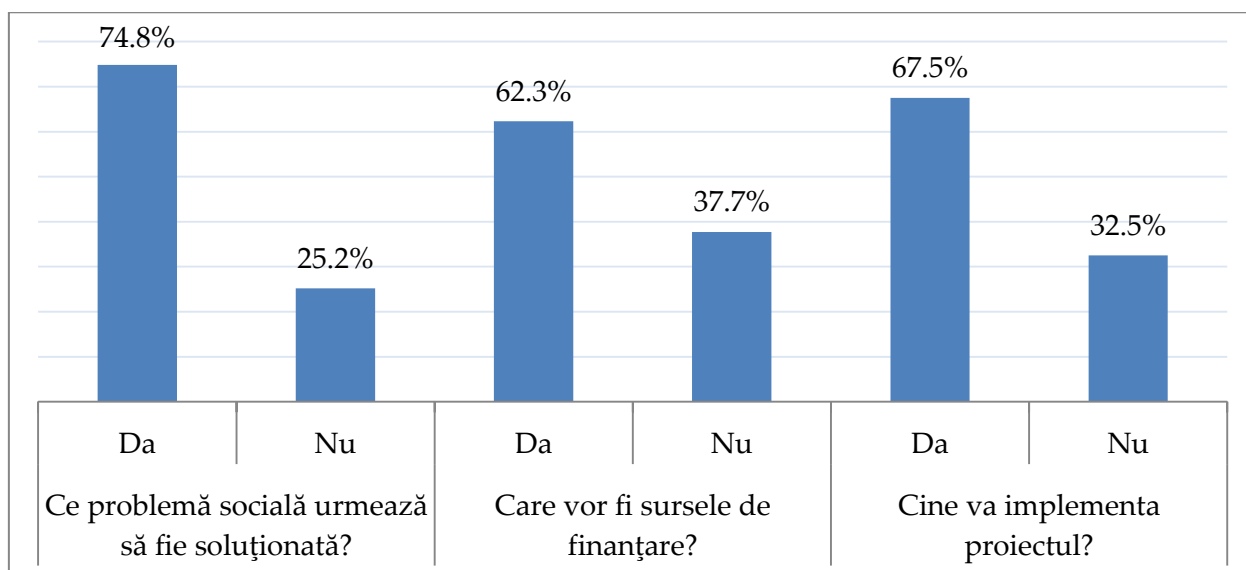
Comitetul Local de Cetățeni se face vizibil și satisface localnicii pe mai multe activități de care respondenții sau arătat mulțumiți și foarte mulțumiți în mare parte. Astfel:

- 70,7% sunt mulțumiți și 14,3% foarte mulțumiți de alegerea problemei care urma să fie rezolvată;
- 65,7% sunt mulțumiți și 19,3% foarte mulțumiți de monitorizarea și păstrarea lucrărilor realizate;
- 62,1% sunt mulțumiți și 22,9% foarte mulțumiți de darea în exploatare în termen;

- 62,1% sunt mulțumiți și 17,1% foarte mulțumiți de colectarea donațiilor financiare din partea populației;
- 60% % sunt mulțumiți și 17,1% foarte mulțumiți de profesionalismul și abilitățile companiilor contractate pentru efectuarea lucrărilor;
- 57,9% sunt mulțumiți și 17,1% foarte mulțumiți de calitatea materialelor utilizate la construcția apeductului;
- 57,1% sunt mulțumiți și 17,1% foarte mulțumiți de corectitudinea și calitatea proiectărilor tehnice.

Nemulțumirea față de activitatea Comitetului Local de Cetățeni se manifestă în special de la 7% la 12% a persoanelor chestionate.

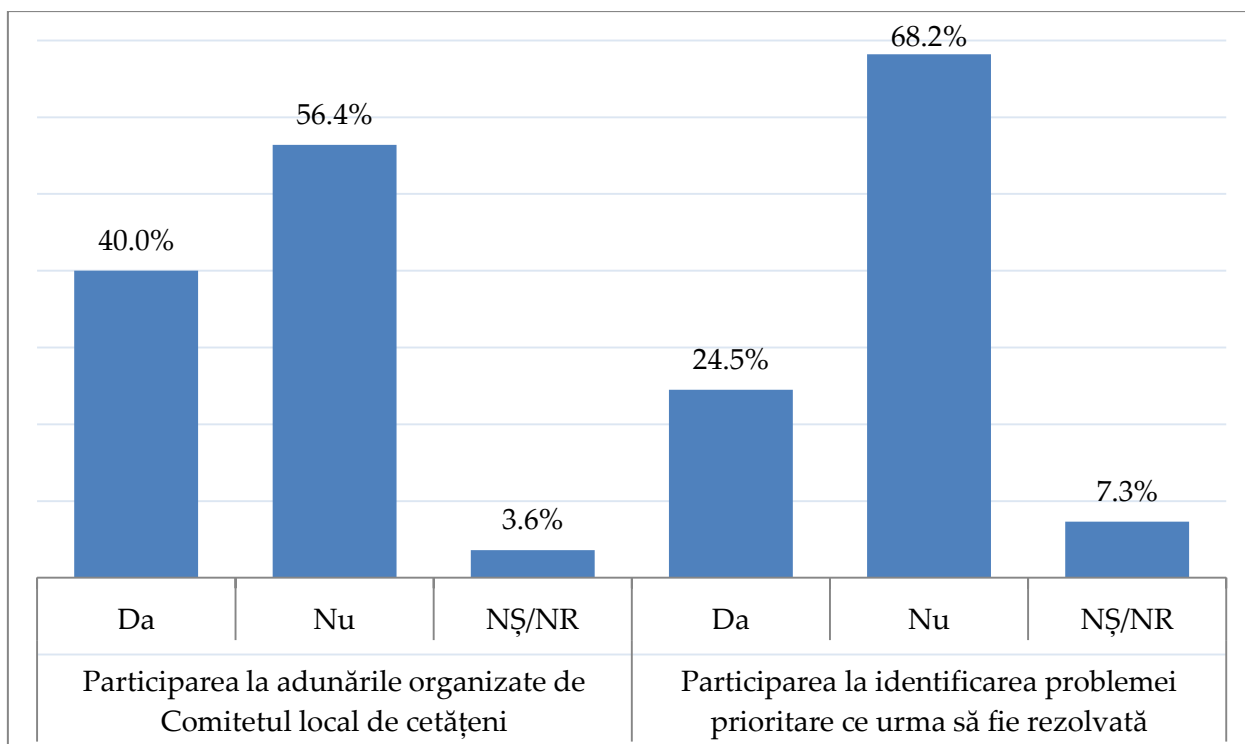
Figura 52. Gradul de cunoaștere a condițiilor privind implementarea proiectului de către locuitorii satului Roșu

ROȘU:

Cunoașterea condițiilor privind implementarea proiectului de către locuitori se prezintă a fi destul de înaltă, două treimi din respondenți (74,8%) cunosc ce problemă socială urma să fie soluționată, 67,5% le era cunoscut cine va implementa proiectul și 62,3% cunoșteau care vor fi sursele de finanțare.

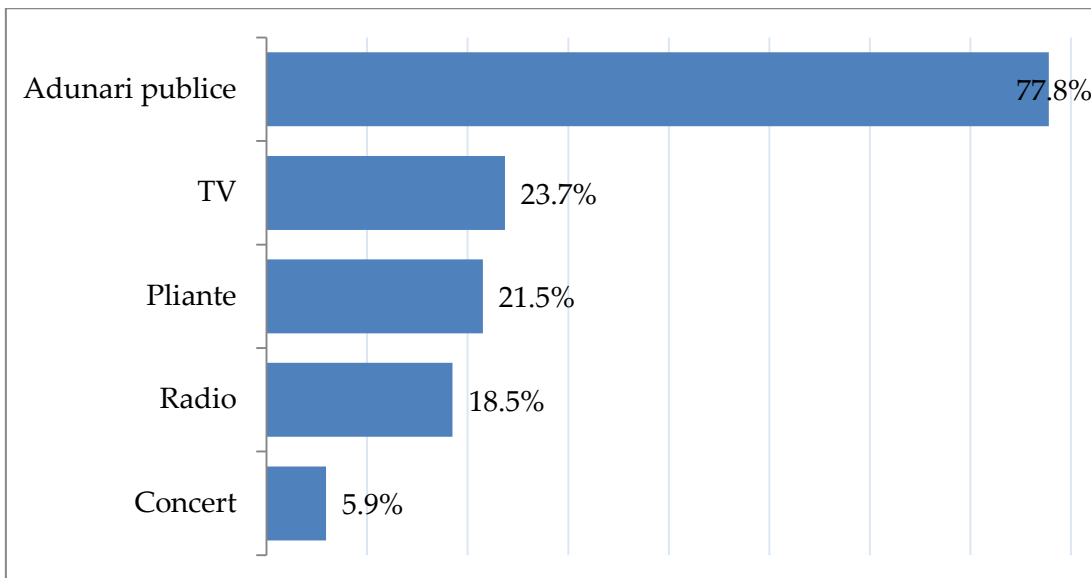
Figura 53. Participarea la adunări și la identificarea problemei prioritare de către locuitorii satului Roșu

ROȘU:

Din datele prelucrate se identifică faptul că participarea locuitorilor la adunările organizate de Comitetul local de cetățeni și identificarea problemelor prioritare nu reprezintă un interes major pentru localnici. Aceasta se evidențiază prin cele 40% de respondenți care au optat pentru participare la adunări și doar 24,5%, care au optat pentru participarea la identificarea problemei ce urmează să fie rezolvată.

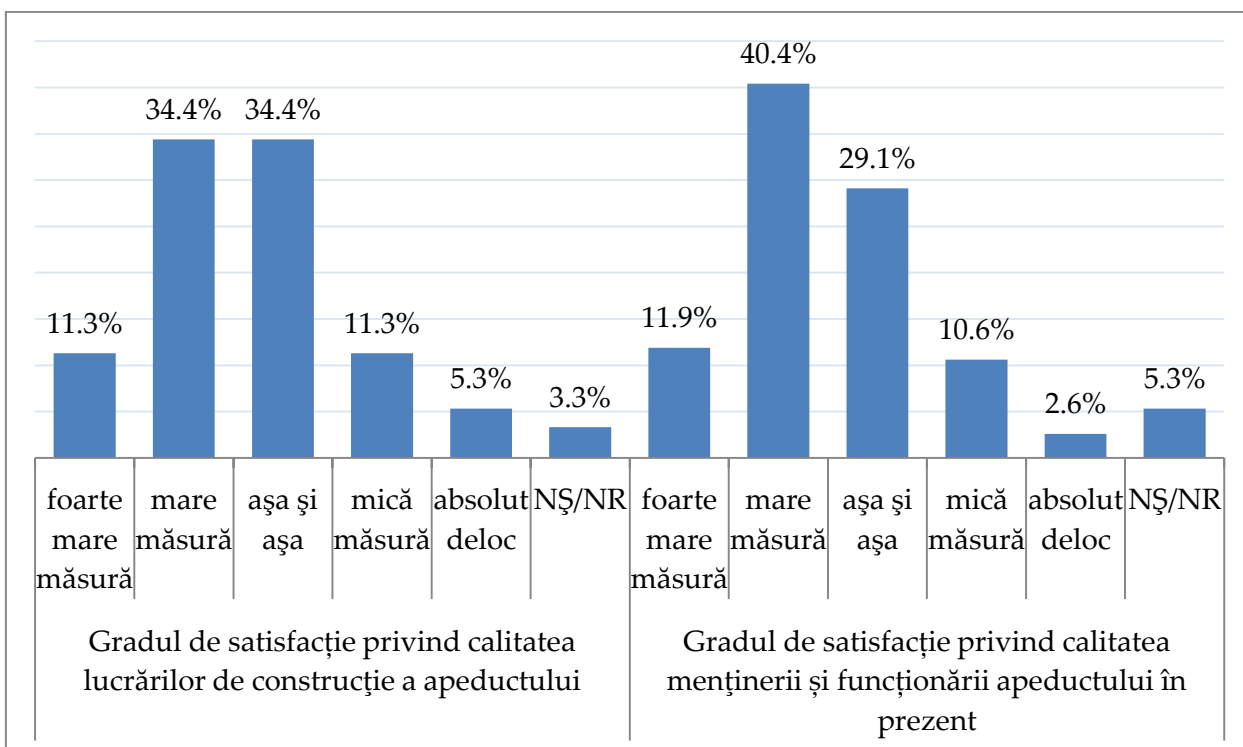
Figura 54. Sursele de informare referitor la necesitatea utilizării apei potabile înainte de implementarea proiectului de către locuitorii satului Roșu

ROȘU:

Sensibilizarea privind necesitatea utilizării apei potabile din apeduct înainte implementarea proiectului sa realizat în special prin intermediul adunărilor publice, fapt menționat de 77,8%, urmat de 23,7% prin intermediul TV, alte surse care au avut impact sunt pliantele – 21,5%, Radio – 18,5% la fel ca și concertele – 5,9%.

Figura 55. Gradul de satisfacție a locuitorilor satului Roșu privind calitatea lucrărilor la realizarea proiectului și la calitatea menținerii și funcționării apeductului în prezent

ROȘU:

Satisfacția cetățenilor față de calitatea lucrărilor de construcție a apeductului este una foarte mare pentru 11,3%, în mare măsură și așa și așa pentru 34,4%, 11,3% din respondenți au declarat că simt o satisfacție în măsură, iar 5,3% absolut de loc nu sunt satisfăcuți.

Satisfacția privind calitatea menținerii și funcționării apeductului în prezent se reprezintă în următoarea formă: foarte mare măsură 11,9%, în mare măsură 40,4%, 29,1% din respondenți au declarat că simt satisfacție așa și așa. Numărul celor care sunt satisfăcuți în mică măsură sunt 10,6%, iar cei ce absolut deloc nu sunt satisfăcuți sunt doar 2,6%.

VI. PARTEA II. REZULTATELE ACTIVITĂȚILOR ÎN FOCUS-GRUPURI

Pentru o viziune mai profundă asupra subiectelor cercetării în localitățile de referință: satele Roșu și comuna Lebedenco au fost organizate discuții în focus-grupuri. Discuțiile s-au realizat în baza ghidului de interviu în focus-grupuri ca instrument metodologic elaborat de experții CBS Axa și livrat pentru utilizare. Ședințele în focus-grupuri și interviurile organizate au urmărit aceleași obiective ca și întreg studiul organizat în localități.

2.1 Metodologia și procesul de organizare

În conformitate cu normele metodologice au fost organizate în total 10 întâlniri în focus-grupuri dintre care 4 în satul Roșu și 6 în comuna Lebedenco. Grupurile-țintă din cadrul întâlnirilor au fost:

- aleși locali și funcționari din aparatul primăriei;
- instituțiile publice din comună
- agenții economici.

În total în cadrul ședințelor în focus-grupuri au fost antrenate 77 persoane. Informații detaliate în tabelele alăturate:

Tabel 1. Info despre participanții în focus-grupuri din s. Roșu

<i>Data desfășurării</i>	<i>Grupul-țintă</i>	<i>Participanți</i>	<i>Locația desfășurării</i>	<i>Nr. de participanți</i>
14.12.2015	APL Roșu și agenți economici	primar, secretar, perceptor fiscal, șef de post, consilieri locali, agenți economici	Primăria Roșu	14 persoane
11.12.2015	Instituții publice	Membri ai corpului didactic al gimnaziului "A.I. Cuza	gimnaziul "A.I. Cuza	10 persoane
11.12.2015	Instituții publice	Angajați ai grădiniței de copii "Albinuța"	Grădinița de copii	8 persoane
16.12.2015	Instituții publice	Angajații OMF Roșu	Oficiul medicului de Familie Roșu	8 persoane
Total participanți în focus-grupuri				40 persoane

Tabel 2. Info despre participanții în focus-grupuri din c. Lebedenco

<i>Data desfășurării</i>	<i>Grupul-țintă</i>	<i>Participanți</i>	<i>Locația desfășurării</i>	<i>Nr. de participanți</i>
16.12.2015	APL Lebedenco	primar, secretar, contabil-șef, inginer cadastral	Primăria Lebedenco	4 persoane
15.12.2015	Instituții publice	Membri ai corpului didactic al gimnaziului "A. Russo" din Ursoaia	gimnaziul "A. Russo"	6 persoane
16.12.2015	Instituții publice	Membri ai corpului didactic al gimnaziului "M. Lomonosov" s. Lebedenco	gimnaziul "A. Russo"	14 persoane
15.12.2015	Instituții	Angajați ai grădiniței de copii din s.	Grădinița de copii	6 persoane

	publice	Ursoaia		
15.12.2015	Instituții publice	Angajații OMF Ursoaia	Oficiul medicului de Familie Ursoaia	4 persoane
16.12.2015	Instituții publice	Angajații OMF Lebedenco	Oficiul medicului de Familie Lebedenco	3 persoane
Total participanți în focus-grupuri				37persoane

Sinteza rezultatelor discuțiilor în focus-grupuri:

a) SATUL ROȘU

1. Gândindu-vă la felul cum se dezvoltă comunitatea Dvs., îmi puteți spune ce vă place și ce nu vă place?

Ne place:

- Ne place faptul ca vom avea canalizare în sat, dar nu ne place ca tare s-au mai stricat drumurile.
- Când s-a tras apa, tot s-au stricat drumurile și toată lumea era nemulțumita, dar acum s-a uitat aceasta și avem apă. Eu rabd în nămol, cu drumuri mai rele, dar în schimb o să avem unde arunca apele uzate, noi avem nevoie de canalizare. Trăim cu nădejdea că după ce se termină procesul de conectare la canalizare APL se vor apuca de reparat drumurile.
- Ne place că avem apa potabilă, că rezultatele apei din fântâni nu era bună,
- Este un sat aranjat lângă oraș, locuitorii au de lucru, avem o grădiniță, școală, punct medical cu 2 medici de familie, magazine, primărie, cafenea unde putem petrece diferite activități

Nu ne place:

- nu avem spațiu de joacă pentru copii
- nu avem Palat de cultură
- avem drumurile rele
- nu avem iluminat stradal
- nu avem suficienți bani în bugetul local
- pe drumul central trec mașini de mare tonaj – crapă casele
- Ne place că se trage apa, dar nu ne place că se strică drumul fiindcă trebuiau toate lucrările odată, mai întâi sa tras gazul, apoi apa acum canalizarea stricând-se de fiecare dată drumul.
- Cel mai mult afectează mersul la școală a copiilor mai ales când plouă.
- Nu avem o casă de cultură/ centru cultural ca tinerii nu au unde să se adune. Ne deranjează că prin satul nostru trece traseul național și trec multe mașini de tonaj mare datorită acestui fapt casele sunt în stare rea (crăpate) ar fi bine să fie un drum de centură pentru mașinile acestea
- Avem străzi deplorabile mai ales acum după săpăturile efectuate acum pentru traseul de canalizare,
- Ar fi bine de făcut un drum măcar de pietriș, variantă albă
- Gunoșițele ne deranjează să folosim coșurile, conștientizăm lumea să școlarizăm să nu arunce gunoi. Râurile din sat sunt fața noastră- adică pline de gunoi,
- De organizat niște ședințe/ campanii cu tineretul la colectarea gunoiului.
- De scris un proiect pentru amplasarea tomberoanelor
- Si numai decât este nevoie de amenzi pentru cei care aruncă gunoiul pe drum, râu

2. Cum este comunitatea Dvs. acum comparativ cu un an în urmă? Dar cu trei ani în urmă? Cu ce era mai bine atunci și ce era mai rău?

- AE ar trebui impuși să paveze în fața magazinului său
- Avem un monument care a fost reparat și s-a schimbat aspectul orașului la fel și cimitirul sau efectuat curățenie
- Rău că drumul sa stricat, după ploile care au fost sa lăsat pământul, dar la timp s-o lăsat că tractoarele au adăugat pământ și au nivelat din nou drumul
- Depinde de oameni, cred că mai rău, pacienții când vin la noi spun că o ducem mult mai rău, polița de asigurare medicală e scumpă, medicamentele sunt scumpe și chiar fără efect unele din ele, bolnavi nemulțumiți
- condiții de tratament în spitale nu sunt și lumea e nevoită să plece în afara țării pentru un trai mai bun

Situația din localitate

1. Dacă e să vorbim despre nivelul de bunăstare a populației din localitatea Dvs. ați putea spune că majoritatea oamenilor din satul Dvs. o duc mai bine sau mai rău decât un an în urmă? De ce?

- Populația migrează și pe de o parte asta e bine că oamenii au un venit mai mare și pot să trimită în țară, astfel că noi cei de aici putem să ne permitem un trai decent
- de fapt o ducem mai rău, deoarece salariile, pensiile, indemnizațiile sunt mici, plata facturilor – mari , prețurile s-au ridicat
- depinde de oameni, cred că mai rău, pacienții când vin la noi spun că o ducem mult mai rău, polița de asigurare medicală e scumpă, medicamentele sunt scumpe și chiar fără efect unele din ele, bolnavi nemulțumiți
- condiții de tratament în spitale nu sunt și lumea e nevoită să plece în afara țării pentru un trai mai bun

2. Cum ați aprecia felul în care trăiește populația în satul Dvs. comparativ cu alte sate din Moldova? Argumentați.

- la noi e foarte bine, nivelul de trai e mai bun fiindcă suntem aproape de oraș,
- Satul nostru e mult mai dezvoltat în comparație cu alte sate din Moldova
- este un proiect prin care bătrânii sunt îngrijiți de asistentul social și beneficiază de ajutoare sociale, are cine le deschide ușa în comparație cu alte sate
- Lumea trăiește bine, numai dacă lucrează. La noi e bine în comparație cu alte sate e foarte bine.
- E sat pilot fiindcă avem apă, vom avea și canalizare, avem gaz.... de toate.
- Suntem aproape de oraș și avem privilegiul în comparație cu celelalte sate.
- Noi locuim în sat, dar cu condiții de oraș.
- Avem transport la același preț cu cel din oraș.
- E greu de spus cum era cu un an în urmă, dar comparativ cu 3 ani în urmă este mai bine.
- Avem condiții de trai, avem apă, vom avea canalizare
- pe unde este casa mea, s-a făcut o porțiune bună de drum tot în cadrul unui proiect.

3. Care sunt principalele probleme cu care se confruntă satul Dvs.? Care sunt cauzele acestor probleme? Cine credeți că este responsabil de rezolvarea acestora?

- suntem amăgiți de Apă-canal, suntem impuși să achităm 12 lei/ m³, dar orașul plătește primii 3 m³ sunt 6 lei și apoi restul sunt cu 12 lei, noi canalizare nu avem, dar în factură este inclus

prețul pentru canalizare. Se vorbește că se va majora prețul la 15 lei/ m3. Adică 10 lei pentru apă și 5 lei pentru canalizare.

- tineretul nu are unde se întruni pentru a petrece timpul liber sau a organiza ceva
- drumurile sunt rele după săpăturile pentru canalizare
- pe drumul central trec mașini de mare tonaj și din acest motiv toate casele sunt crăpate și avem impresia că tot timpul este cutremur.
- nu este un ONG în sat sau un grup de persoane care să poată scrie proiecte pentru a dezvolta satul,
- lipsa banilor
- copii rămași fără părinți, abandonati, migrația e o problemă.
- unii oameni pleacă din sat peste hotare, alții vin și locuiesc în sat la chirie că e mai ieftin decât în oraș. Sunt destule familii venite în sat că uneori nu le putem duce evidența cine și de unde este.
- cauza migrației sunt locurile de muncă plătite foarte puțin în comparație cu cheltuielile foarte mari. Oamenii nu sunt stimulați ca să lucreze în țară. Nu au condițiile de muncă corespunzătoare.
- pentru tinerele familii nu se mai dau cămine, apartamente în oraș așa cum era înainte, chiria în oraș e scumpă, de aceea ei sunt nevoiți să găsească o soluție.

4. În ultimul an ați observat careva îmbunătățiri, rezolvarea a unor probleme de ordin comunitar în satul Dvs.? Dar înrăutățiri?

Îmbunătățiri:

- da, avem ajutor de la asistența socială în evaluarea copiilor
- avem apă și vom avea și canalizare
- în ultimii ani am avut mai multe proiecte la grădiniță: pentru renovarea fațadei grădiniței, am schimbat ferestrele și ușile, sistema de încălzire, terenul de joacă, că doar cu bugetul grădiniței e imposibil de realizat acestea
- pe bază de proiecte în sat s-a mai făcut drumul de la „delniță”, reparație la cimitir,

Înrăutățiri:

- sunt multe familii tinere care vin să stea la chirie, noi nu le putem duce evidența, ei nu ne ascultă, fetele tinere vin se adresează cu sarcina în ultimele luni ,apoi fug, sunt iresponsabile, noi alergăm din urma lor că sunt pe teritoriul satului nostru și în responsabilitatea noastră și tot noi suntem trase la răspundere
- a scăzut natalitatea
- avem mulți străini în sat, mulți vin să închirieze case pentru că în oraș e mai scump
- nu avem planuri de case pentru familiile tinere, și nici nu li se oferă sprijin acestor familii de tineri specialiști

5. Dacă ați putea schimba ceva în localitatea în care locuiți, ce ați schimba în primul rând? De ce?

- transportul public să – și extindă ruta până la marginea satului, e greu pentru o persoană în vârstă să meargă pe jos cu geanta plină când vine de la piață, același lucru pentru bolnavi sau chiar și pentru cei sănătoși.
- AE ar putea oferi locuri de muncă și salarii mai bine plătite
- s-ar schimba situația și în țară dacă cei de sus s-ar pune în pielea unui om simplu măcar pentru o lună, de ex. un medic să lucreze o lună măturător de străzi, atunci el ar păstra curățenia și i-ar îndemna și pe alții să o facă; un demnitar să lucreze pentru o lună pedagog în

condițiile din școlile noastre și cu resursele acestora, astfel vor fi create condiții de muncă profesorilor, materiale adiționale (hârtie, markere, etc), salariile majorate..

- Am face un proiect pentru trotuare pe toate străzile satului, cred că dacă ar fi măcar materiale fiecare cetățean ar face trotuarul în dreptul casei lui pentru ca oamenii în special bătrânii și copiii să se deplaseze în siguranță pe drum.
- Să se construiască o casă pentru bătrâni pentru că avem mulți care sânt singuri.
- De făcut un parc unde să se odihnească bătrânii, cu scaune care se leagăna
- Parc de joacă pentru copii

Servicii comunitare

1. Cum ați aprecia calitatea următoarelor servicii comunitare prestate:

- a. Apeduct**
- b. Canalizare**
- c. Evacuarea gunoiului**

(setul de întrebări se va adresa pentru fiecare serviciu aparte)

a) apeduct

2. Care sunt neajunsurile acestui serviciu?

- apa nu are presiune, în special vara nu se ridică apa pe toate străzile
- uneori apa e foarte murdară
- vara nu avem apă, nu este presiune și nu ajunge peste tot

3. În ultimii ani acest serviciu s-a îmbunătățit sau s-a înrăutățit? Ce anume s-a îmbunătățit/înrautățit?

- e un mare plus că avem apeduct – deja e bine
- nu e bine că prețul e mare pentru apă, dar în rest e bine că o avem

4. Cum ați aprecia rolul (APL, agenților economic, locuitorilor) în îmbunătățirea serviciilor comunitare.

- AE nu se văd, ei nu se implică, doar APL mai fac proiecte
- APL- se străduie pentru binele satului, prin proiecte care au fost și sunt la moment
- AE- se implică uneori, înainte erau mai activi, acum doar de sărbători – la hram

5. Gospodăria Dvs. beneficiază de acest serviciu?

- Da, beneficiază.

6. Dacă nu beneficiază – De ce nu beneficiați?

7. După părerea Dvs. toți locuitorii în egală măsură beneficiază de acest serviciu? Dacă nu toți – Cine sunt cei care nu beneficiază? De ce credeți că nu beneficiază? Dacă nu sunt menționați de la sine, concretizăm aparte pe categoriile defavorizate – femei, bătrâni, persoanele cu dezabilități, săracii.

- Nu toți locuitorii, acei care nu și-au tras apeductul în ogradă. Nu s-au conectat la apeduct acei care stau în chirie și nu au nici un interes, alcoolicii, persoane extrem de sărace.
- Nu au apă numai cei care nu au vrut, sau nu au găsit posibilitate. 80% din populație sunt conectați.

8. Care credeți că sunt perspectivele pe viitor ale comunității? Peste un an, să zicem, vă așteptați la mai bine sau la mai rău? Ce vă face să credeți așa?

- Toate problemele sus menționate sa fie puncte forte, adică să se găsească rezolvarea acestora.
- Sperăm să avem o casă de cultură cu o intrare frumoasă cu parc amenajat pentru bătrâni, tineri și copii, trotuare, canalizare, acoperiș la grădiniță și mobilier schimbat, gard la grădiniță și mai multe scrâncioburi

b) canalizarea

Canalizarea – în proces.

c) Evacuarea gunoiului

Ce ține de evacuarea gunoiului – ar fi bine să fie tomberoane, să fie coșuri de gunoi pe străzi.

- În fiecare sâmbătă se colectează gunoiul pe străzi și lumea știe că trebuie să scoată la poartă gunoiul ca să fie depozitat la gunoiștea autorizată
- La moment acest serviciu este gratuit, dar suntem de acord să plătim ca să păstrăm un sat curat și un mediu sănătos.
- acum e bine că vine mașina o dată în săptămână și colectează gunoiului conform orarului și au acces toți locuitorii că e gratis.
- am fi de acord să plătim un 15-20 lei pentru acest serviciu.
- unii oameni aruncă la o gunoiște improvizată, neautorizată și trebuie de închis accesul la ea, numai amenziile îi poate disciplina.

Concluzii asupra rezultatelor discuțiilor în focus-grupuri, s. Roșu:

- *Oamenii apreciază și le place că acum au apă potabilă și acest aspect vorbește despre dezvoltarea satului și ridicarea nivelului de trai al populației*
- *În general, oamenii consideră că acum o duc mai rău decât câțiva ani în urmă și explică această situație prin existența problemelor naționale: salarii mici, migrația sporită, preșuri ridicate, servicii scumpe...*
- *Prin comparația cu alte localități din țară cei de la Roșu menționează, că o duc mai bine, deoarece sunt aproape de orașul Cahul unde au locuri de muncă, dispun de servicii de alimentare cu apă, degrabă vor avea canalizare, chiar dacă locuiesc la sat ei dispun de servicii ca și cei din oraș, transportul pentru a se deplasa la Cahul este ieftin*
- *Printre problemele cu care se confruntă satul se menționează preșul ridicat la serviciile de alimentare cu apă potabilă, drumurile deteriorate, inclusiv, și acum în perioada de construcție a sistemului de canalizare, care creează dificultăți copiilor să meargă la școală, migrația tineretului din localitate ș.a.*
- *În ultimii ani în viața localității sunt sesizate îmbunătățiri, printre care construcția apeductului și a rețelei de canalizare, dar și înrăutățiri: condiții neadecvate de trai pentru tineri și faptul că în ultima perioadă mulți orașeni vin și iau locuințe în chirie în satul Roșu. Acest aspect considerat la moment dezavantaj de locuitori poate deveni avantaj, dacă subiectul va fi tratat cu atenție de APL și acest proces va fi facilitat și în continuare*
- *În viziunea participanților la focus-grupuri este necesar ca în următorii ani în comunitate să se îmbunătățească condițiile pentru grupurile vulnerabile, în special, pentru bătrâni, să se creeze condiții de odihnă și agrement pentru toată populație, să se repare drumurile și căile de acces către instituțiile publice...*

- *Cu privire la calitatea serviciului de aprovizionare cu apă potabilă respondenții au menționat următoarele:*
 - a) *Avantaje – este bine că avem apă potabilă*
 - b) *Neajunsurile - apa nu are presiune, în special vara nu se ridică apa pe toate străzile, uneori apa e foarte murdară, prețul este ridicat, nu toți locuitorii și-au tras apeductul în ogradă, în special, cei care stau în chirie și nu au nici un interes, alcoolicii, persoane extrem de sărace.*
- *Cu privire la canalizare s-a menționat, că e bine că vor avea și acum este în proces de construcție*
- *Cu referire la evacuarea deșeurilor s-a menționat, că acesta există, dar este gratuit, participanții menționând-și disponibilitatea de a achita taxe anuale pentru prestarea și îmbunătățirea acestui serviciu local*

COMUNA LEBEDENCO

Sinteza rezultatelor discuțiilor

1. Gândindu-vă la felul cum se dezvoltă comunitatea Dvs., îmi puteți spune ce vă place și ce nu vă place?

Ne place:

- oamenii nu pot spera la bine, nivelul de viață e scăzut
- avem proiecte scrise - apa
- teren de joacă pentru copii, mamele cu copii mici au unde își plimba copiii
- liniștea mult așteptată în primărie, teren de joacă pentru copii ,mamele cu copii mici au unde își plimba copiii
- Sperăm la tinerețea și stăruința noului primar, nu vine cu control dar cu sfat și informații, respectând cerințele față de buget prevăzut pentru grădiniță, s-a organizat hramul comunei Ursoaia
- avem Centrul medicilor de familie, sunt doua magazine care funcționează 12 ore în zi, localnicii au unde lucra majoritatea SRL „Iri Carmen,,

Nu ne place:

- drumuri locale dezastruoase, lipsa apei calitative; lipsa centrului cultural; lipsa iluminatul stradal

2. Cum este comunitatea Dvs. acum comparativ cu un an în urmă? Dar cu trei ani în urmă? Cu ce era mai bine atunci și ce era mai rău?

- Dacă înainte proiectele treceau pe lângă comuna noastră, acum încercăm să ne implicăm în diferite proiecte în special pentru apă și canalizare.
- Ceva schimbări sunt: s-a făcut teren pentru copii,
- S-a reparat o porțiune de drum în s. Lebedenco
- S-a schimbat atitudinea APL față de populație
- Satul nostru e mult mai dezvoltat în comparație cu alte sate din Moldova
- sătenii sunt mai organizați, disciplinați
- populația este deosebită, este înțelegere între săteni
- dar din păcate lipsește infrastructura (reparația drumurilor ,amenajarea teritoriului, iluminatul stradal, centrul cultural...apă de calitate)

Situația din localitate

1. Dacă e să vorbim despre nivelul de bunăstare a populației din localitatea Dvs. ați putea spune că majoritatea oamenilor din satul Dvs. o duc mai bine sau mai rău decât un an în urmă? De ce?

- Cei care au trăit bine trăiesc și în continuare bine, cine a trăit mai greu și acum o duc greu, dar sunt și o parte care s-au obișnuit cu viața care o duc.
- desigur lucrurile merg mai bine, depinde de oameni, chiar comparativ cu s. Lebedenco.
- avem plecați peste hotare, dar toți investesc în imobilele ce le dețin în comună, ei și o duc mai bine
- mulți lucrează în agricultură angajați la SRL „IriCarmen,,, primesc salarii, cereale, diverse produse
- copii la școală sunt hrăniți la preț redus, copiii la grădiniță au condiții bune

2. Cum ați aprecia felul în care trăiește populația în satul Dvs. comparativ cu alte sate din Moldova? Argumentați.

- Mediu, unde primăria lucrează satul se dezvoltă, dar mai depinde și oamenii cum se implică.
- starea socială este mai bună, nivelul de trai e mai bun fiindcă populația este angajată în câmpul muncii, în localitate avem două SRL-ri.
- Satul nostru e mult mai dezvoltat în comparație cu alte sate din Moldova
- sătenii sunt mai organizați ,disciplinați
- populația este deosebită ,este înțelegere între săteni
- dar din păcate lipsește infrastructura (reparația drumurilor, amenajarea teritoriului, iluminatul stradal, centrul cultural...apă de calitate)

3. Care sunt principalele probleme cu care se confruntă satul Dvs.? Care sunt cauzele acestor probleme? Cine credeți că este responsabil de rezolvarea acestora?

- apă și canalizare
- gunoiul
- drumurile
- de toate problemele satelor este vinovată conducerea de sus, la nivel de țară. La noi satul e mai slab dezvoltat.
- reparația drumurilor, amenajarea teritoriului, iluminatul stradal, centrul cultural...apa
- responsabili sunt APL, incompetența de gestionare a finanțelor, lipsa unui gospodar bun....
- Nu s-a lucrat la timp asupra acestor probleme, administrarea incompetentă asupra imobilelor

4. În ultimul an ați observat careva îmbunătățiri, rezolvarea a unor probleme de ordin comunitar în satul Dvs.? Dar înrăutățiri?

- s-a schimbat conducerea satului și unii angajați ai primăriei și deja lucrurile se schimbă în bine
- da, avem porțiunea de drum reparată, ceva reparații a podișurilor de peste pârâu
- terenul de joacă, în preajma grădiniței din s. Ursoaia

5. Dacă ați putea schimba ceva în localitatea în care locuiți, ce ați schimba în primul rând? De ce?

- mentalitatea oamenilor
- dureros de spus –să se schimbe la nivel de APL, viziunile asupra problemelor existente, gestionarea resurselor financiare, modalitatea de organizare.
- deschiderea APL față de comunitate

Servicii comunitare

1. **Cum ați aprecia calitatea următoarelor servicii comunitare prestate:**
 - a. **Apeduct**
 - b. **Canalizare** – lipsește
 - c. **Evacuarea gunoiului** – lipsește ca și serviciu. Sunt platforme dar nu este organizația/instituția care să-l gestioneze.
2. **Care sunt neajunsurile acestui serviciu?**
 - presiunea mică a apei
 - serviciul lipsește, lumea poate să stea și câte o săptămână sau poate 2 fără apă.
 - apa nu are presiune, periodic este oprită, nu este stabilă
 - canalizare centralizată lipsește, fiecare are săpat în gospodăria proprie
3. **În ultimii ani acest serviciu s-a îmbunătățit sau s-a înrăutățit? Ce anume s-a îmbunătățit/înrautățit?**
 - s-a contorizat
 - nici o schimbare....săpat în propria gospodărie
 - nici o schimbare se aruncă la râpă s-au în locurile autorizate
4. **Cum ați aprecia rolul (APL, agenților economic, locuitorilor) în îmbunătățirea serviciilor comunitare.**
5. **Gospodăria Dvs. beneficiază de acest serviciu?**
 - a) Da, beneficiază.
6. **Dacă nu beneficiază – De ce nu beneficiați?**
 - lipsa rețelelor și costul mare pentru a fi construite
7. **După părerea Dvs. toți locuitorii în egală măsură beneficiază de acest serviciu? Dacă nu toți – Cine sunt cei care nu beneficiază? De ce credeți că nu beneficiază? Dacă nu sunt menționați de la sine, concretizăm aparte pe categoriile defavorizate – femei, bătrâni, persoanele cu dezabilități, săracii.**
 - Nu toți locuitorii, cauza căci nu toate străzile au rețea, partea de jos au fântâni;
 - Nu toți locuitorii, cauza căci nu toate străzile au rețea, acolo unde este rețea majoritatea au indiferent de starea socială, partea de jos toți au fântâni în gospodărie.
8. **Care credeți că sunt perspectivele pe viitor ale comunității? Peste un an, să zicem, vă așteptați la mai bine sau la mai rău? Ce vă face să credeți așa?**
 - apă și canalizare – dacă trece proiectul, să facem posibilul să fie cât mai multă lume conectată.
 - reparația capitală a gimnaziului și mobilier corespunzător cerințelor
 - construcția apeductului și a canalizării
 - reparația drumurilor

Unul din focus- grupurile menționate separat în acest studiu este cel reprezentat de corpul didactic de la Gimnaziul "M. Lomonosov" din s. Lebedenco.

Discuția cu acest grup a fost una nereușită din motiv că viziunea intelectualității din această instituție purta un caracter negativist și agresiv. Ei au menționat, că în localitatea lor nu se dezvoltă deloc și nu le place nimic. Satul este amplasat pe apă, drumul se risipește pentru că ies

izvoarele la suprafața, casele sunt umede până la jumătate. Primăria lucrează numai pentru Ursoaia și nu se implică în proiecte care să dezvolte comuna. Ei au menționat, că nu au nevoie de serviciile ÎM "Apă –Canal" Cahul, ei dispun de apa lor, doar că aceasta trebuie trasă la casele oamenilor.

Sunt multe probleme: conducerea țării nu se poate înțelege și iar nu avem guvern, euro crește, drumurile principale sunt distruse, nu avem lumină pe străzi, platforma de gunoi de la Cahul arde și ne înecă cu fum și fumul distruge tot. Tineretul pleacă, nu sunt condiții de trai. Toți sunt vinovați de starea lucrurilor.

Satele din lunca Prutului trăiesc mult mai bine, mai ales la Colibași sunt multe proiecte, nouă nimeni nu ne dă proiecte, se dau doar la școlile cu predare în limba română. Nouă nimeni nu ne face nimic. Noi la nimeni nu trebuie aici.*

*** Rezultatele discuțiilor cu focus-grupul de la gimnaziul Lebedenco trezește anumite semne de întrebare. Menționarea separată a acestora s-a făcut cu scopul de a atenționa că aceste persoane, care reprezintă intelectualitatea comunității promovează aceste idei în rândul părinților elevilor și a comunității, în general, creând deficiențe în înțelegerea corectă de către populație a situației reale cu privire la serviciile de apă și canalizare. Poziția acestor persoane se bazează pe faptul, că cineva este obligat să le facă, să realizeze, să le ofere ceva de-a gata fără ca ei să se implice în procesele de dezvoltare locală.**

Concluzii asupra rezultatelor discuțiilor în focus-grupuri, c. Lebedenco:

- *Oamenii apreciază și le place că acum au liniște în primărie, există deschiderea APL față de cetățeni și că au anumite proiecte scrise, cum ar fi proiectul de aprovizionare cu apă potabilă*
- *În general, participanții menționează că acum comunitatea încearcă să atragă anumite proiecte, se fac anumite schimbări: reparații, renovări, dar în general infrastructura socio-economică locală este dezastruoasă, iar serviciile publice locale sunt necalitative sau nu există (apa, canalizarea, evacuarea deșeurilor...)*
- *Prin comparația cu alte localități din țară cei de la Lebedenco menționează, că o duc greu, dar lucrurile merg spre bine și situația în localitate se îmbunătățește*
- *Printre problemele cu care se confruntă satul se menționează problemele ce țin de aprovizionarea cu servicii de alimentare cu apă, sanitație și evacuare a deșeurilor*
- *Cea mai importantă îmbunătățire care a avut loc în ultimii ani în viața comunității este considerată schimbarea conducerii localității și a unor angajați din primărie*
- *În viziunea participanților la focus-grupuri este necesar ca în următorii ani principala schimbare să fie la nivel de APL, aceștia să-și schimbe viziunile asupra problemelor existente, modul de gestionare a resurselor financiare, modalitatea de organizare a vieții comunitare.*
- *Cu privire la calitatea serviciului de aprovizionare cu apă potabilă respondenții au menționat următoarele:*
 - a) *Neajunsurile - serviciul de alimentare cu apă lipsește, cel care există este insuficient și presiunea apei e mică, lumea poate să stea și câte o săptămână sau poate două săptămâni fără apă, apa periodic este oprită și nu are un program stabil*
 - *Cu privire la canalizare s-a menționat, canalizare centralizată lipsește, fiecare are săpat în gospodăria proprie canalizare*
 - *Cu referire la evacuarea deșeurilor s-a menționat, că acesta lipsește ca și serviciu. Sunt platforme dar nu este organizația/ instituția care să-l gestioneze*

- *Printre perspectivele de dezvoltare ale comunității sunt menționate apa și canalizarea și necesitatea de a asigura condiții pentru conectarea la cât mai mulți cetățeni din comunitate.*

VII. Concluzii finale

Pentru a separa concluziile pe localități ele vor fi marcate astfel:

*concluziile pentru satul Roșu

** concluziile pentru comuna Lebedenco

*În ultimii 5 ani conform opiniei respondenților din s. Roșu a crescut nivelul de satisfacție a cetățenilor vizavi de dezvoltarea socio-economică a comunității de la 27,1% la 42,5%, micșorându-se cu 7,3% numărul persoanelor care nu aveau o apreciere clară (așa și așa), aceasta constituind o creștere destul de vizibilă;

** Nivelul de satisfacție privind dezvoltarea socio-economică în ultimii 5 ani în comuna Lebedenco a crescut foarte puțin, astfel numărul celor nesatisfăcuți a scăzut de la 65% la 61%, iar cu 7 la sută a crescut nivelul celor care au menționat gradul de satisfacție prin așa și așa. Astfel și după 5 ani gradul de satisfacție rămâne în "zona" răspunsurilor negative sau de insatisfacție.

* În s. Roșu au crescut indicatorii gradului de satisfacție pentru serviciile apă/canalizare până la 72%, comparativ cu anul 2011, când 27% din respondenți au menționat că una din principalele probleme este apa/canalizarea, 47% au spus că nivelul de acces la serviciile de apă potabilă este prost și foarte prost și 27% care au menționat că accesul nu este nici bun și nici rău. Răspunsurile cu privire la gradul de satisfacție cu privire la serviciile de canalizare sunt ambigui și contradictorii din motiv, că în s. Roșu s-a început implementarea proiectului de asigurare cu servicii de canalizare și, pe de o parte, unii au menționat, că sunt satisfăcuți, că în principiu, vor avea servicii de canalizare, iar mulți nu și-au putut exprima părerea, deoarece proiectul este doar început, iar servicii de canalizare la moment nu există.

** În general, între 60 și 80% de respondenți din Lebedenco sunt nesatisfăcuți de calitatea serviciilor locale: canalizare, drumuri de acces, evacuarea gunoiului, servicii educaționale. De alimentarea cu apă în com. Lebedenco sunt satisfăcuți și foarte satisfăcuți – 32%, așa și așa – 25%, iar cei mai mulți sunt nesatisfăcuți și absolut nesatisfăcuți – 42%. Acest indicator a fost influențat de faptul că atât în Lebedenco, cât și în Ursoaia există unele rețele de apeduct conectate la sonde arteziene la care sunt conectați un număr nu atât de mare de gospodării, multe din gospodării care au fântâni și-au procurat pompe și sunt mulțumiți de faptul, că dispun de apă, comparativ cu familiile care nu-și pot permite acest lucru.

*La Roșu gradul de satisfacție privind starea serviciilor de infrastructură și, în special, a infrastructurii de apă se prezintă astfel: în total 73% au indicat că sunt mult mai satisfăcut și satisfăcut de serviciu în prezent și doar 26% în total manifestă opinie mai puțin satisfăcută sau mult mai puțin satisfăcută;

** 78% din respondenții din com. Lebedenco sunt mai puțin sau mult mai puțin satisfăcuți față de starea serviciilor de infrastructură din comunitate comparativ cu 5 ani în urmă;

*La moment, cetățenii s. Roșu consideră drept cele mai stringente probleme drumurile și podurile deteriorate și inexistența casei de cultură;

**În Lebedenco problemele de bază sunt: calitatea proastă a drumurilor și podurilor locale, sistemul de alimentare cu gaze naturale, care nu acoperă necesarul celor 3 sate din comună și sistemul de apeduct, care creează dificultăți cetățenilor în alimentarea cu apă potabilă;

*Cu referire la nivelul posibilităților de implicare a APL, ONG și a Cetățenilor din comunități în soluționarea problemelor social-economice în s. Roșu fiecare din acești actori locali își are ponderea sa: în *mare măsură* și *foarte mare măsură* 35,8% menționează APL, 26,4% pentru ONG-uri, 29,3%- cetățenii.

**La Lebedenco cu referire la nivelul posibilităților de implicare a APL, ONG și a Cetățenilor din comunități în soluționarea problemelor social-economice actorilor locali li s-a oferit o pondere destul de mică, răspunsurile în *mare măsură* și *foarte mare măsură* fiind puțin relevante. Astfel, cu referire la APL în *mică măsură* sau *deloc* menționează 69%, 19% pentru ONG-uri și altele 70% nu au știut să răspundă, iar tot în *mică măsură* sau *deloc* 69% - cetățenii. Rezultatele acestui indicator denotă o situație critică din localitate în care oamenii nu înțeleg și nu conștientizează rolul actorilor sociali în dezvoltarea locală, pe de o parte aceasta reiese din neîncrederea în autoritățile publice locale, inexistența și inactivismul organizațiilor societății civile, dar și implicarea redusă și pasivitatea cetățenilor.

*Itemul dat corelează cu cel precedent și se referă la nivelul de îmbunătățire a aportului APL, ONG și a Cetățenilor din comunități în soluționarea problemelor social-economice. La Roșu aportul APL a sporit în careva măsură atingând 53,5%, a ONG a atins 43,1%, și 38,8 în cazul cetățenilor.

**Spre deosebire de satul Roșu, la Lebedenco cetățenii au menționat că situația a rămas neschimbată: 59% au spus că aportul APL nu s-a schimbat, în cazul ONG-urilor 33% contribuția lor nu s-a schimbat, foarte ridicat fiind și numărul celor care nu au știut să răspundă (57%), iar în cazul contribuției cetățenilor – 57% - situația nu s-a schimbat, iar 28% nu au răspuns sau nu știut cum să răspundă la această întrebare.

*În viziunea respondenților este scăzut și nivelul de implicare a agenților economici și cetățenilor din localitate în rezolvarea problemelor comunității. 36% menționează că participarea agenților economici este sporadică, iar 16% consideră că AE nu se implică deloc. Când privește participarea cetățenilor 12% consideră că implicarea acestora este mare sau foarte mare.

**Tabloul la Lebedenco este diferit de cel din Roșu. Cu privire la agenții economici și cetățenii care contribuie la dezvoltarea locală se menționează: 3% - agenții economici se implică sporadic, iar 26%- nu se implică deloc. Doar 1% din cetățeni se implică în măsură mare în dezvoltarea comunitară. Prin comparația rezultatelor celor 2 localități putem afirma că actualmente la Roșu 12% locuitori se implică în mare sau foarte mare măsură, iar alții 44,1% nici în mică și nici în

mare măsură, dar la Lebedenco – 76% cetățeni se implică în mică sau foarte mică măsură, iar 15% nu cunosc despre acest lucru și nu se pot expune.

*Itemul următor a propus respondenților să se exprime vizavi de nivelul de participare a cetățenilor în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a serviciului de aprovizionare cu apă. La Roșu acest nivel a fost apreciat de cei mai mulți ca mediu - 50.8% și ceva mai puțin de o zecime – 8%, înalt. Printre modalitățile de implicare a cetățenilor au fost listate: 30%- plata contribuțiilor financiare, 29,4% - munca de voluntariat și 18,7% - participarea la luarea deciziilor la adunările generale ale satului.

**Cei mai mulți din respondenți au indicat că în localitatea Lebedenco gradul de participare în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a serviciului de aprovizionare cu apă este destul de modest: 3% - mediu și 1% - înalt. Chiar dacă participarea localnicilor în rezolvarea problemelor comunității este slabă, metodele de participare sunt următoarele: contribuțiile financiare – 43%, participarea la adunările generale ale satului – 21%, munca de voluntariat -4%.

*Următorii itemi fac parte din capitolul "Aprovizionarea cu apă". Ponderea populației conectată la apeduct în Roșu în anul 2015 este de 91% comparativ cu 46,7% în anul 2010. În funcție de Genul respondentului, accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitate este următorul: femeile 93,8% comparativ cu bărbații - 87,8%. Gospodăriile cu un nivel înalt al bunăstării sunt conectate în proporție mai mare decât cele cu nivel mediu - 97,1% față de 92,6% sau nivel scăzut – 81,4%, de asemenea, accesul la serviciile de aprovizionare cu apă este mai mare în gospodăriile unde sunt copii – 94,9%. Cu privire la planificarea conexiunii la apeduct de către gospodăriile neconectate mai mult de jumătate - 55,6% planifică/urmează să fie conecteze la apeduct în s. Roșu.

** La Lebedenco actualmente ponderea populației conectată la apeduct în anul 2015 este de 28% comparativ cu 10,7% în anul 2010. Creșterea numărului persoanelor conectate la apeduct se datorează faptului, că în ultimii ani la Lebedenco au existat mici inițiative de renovare și reparare a rețelelor de apeduct existente, care mult timp au fost deteriorate, dar și acest lucru nu a schimbat prea mult situația privind ponderea populației comunității conectate la apeduct. În funcție de Genul respondentului, accesul la serviciile de aprovizionare cu apă în localitate se repartizează astfel: bărbații- 28,2% și femeile - 27,9%. Gospodăriile cu un nivel înalt al bunăstării – 35,7% sunt conectate în proporție mai mare decât cele cu nivel mediu - 27,6% sau nivel scăzut – 23,3%. Poate fi menționat aici și indicatorul accesului la serviciile de aprovizionare cu apă declarat mai mare de respondenții gospodăriilor unde nu sunt copii – 29,5% contra 25,6% unde sunt copii, această diferență fiind relativ mică. Cu privire la planificarea conexiunii la apeduct de către gospodăriile neconectate - 70,8% planifică/urmează să fie conectate la apeduct, o mare parte din acestea fiind familii cu un nivel scăzut al bunăstării.

*Următorii itemi se referă la sursele de apă din localitate și accesul gospodăriilor la aceste surse. La Roșu sursele de apă se clasifică astfel: 79,9% au sursă principală de alimentare cu apă sistemul centralizat de alimentare cu apă contorizat, 34,8% - fântânile obștești și 23,1% -

fântânile proprii asamblate cu sistem de aprovizionare cu apă. Indiferent de sursă, consumatorii de gen feminin utilizează apă mai mult, atât din apeduct - 91,3% cât și din fântână - 58,2%.

Famiiliile cu copii utilizează apeductul în proporție de 93,1%.

**Sursele de apă din Lebedenco se clasifică astfel: 74% - fântânile proprii considerate sisteme proprii de aprovizionare cu apă, 27% - sistemul centralizat de alimentare cu apă contorizat și 15% - fântânile obștești. 91,8% din femei au menționat că folosesc ca principala sursă de apă apa din fântână, pe când apa din apeduct este folosită în special de bărbați - 85,6%. Gospodăriile în care sunt copii utilizează apa din fântâni în proporție de 95,9%.

*Durata aprovizionării cu apă prin conductă pe zi este exclusiv 24 ore conform celor menționate de respondenții din localitatea Roșu. 71% din respondenți au menționat, că în ultimele 2 săptămâni nu li s-a întâmplat ca apa potabilă de la sursa de la care îi aprovizionează să devină nedisponibilă pentru cel puțin o zi.

**Durata aprovizionării cu apă prin conductă pe zi este de la 12 ore conform celor menționate de respondenții din localitatea Lebedenco. 64,3 % din respondenți au menționat, că în ultimele 2 săptămâni nu li s-a întâmplat ca apa potabilă de la sursa de la care îi aprovizionează să devină nedisponibilă pentru cel puțin o zi.

*47,8% consideră că femeile dispun de acces mai mare la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă, 40,1% sunt de părerea că ambii au acces în egală măsură

**45% consideră că atât femeile cât și bărbații au acces la serviciile de aprovizionare cu apă în egală măsură, iar 15% cred, că femeile dispun de acces mai mare. Cu referire la accesul la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă a unor categorii de persoane în localitatea Lebedenco evidențiem următoarele: 15% din gospodăriile în care femeile locuiesc singure, sau în care femeile sunt capul gospodăriei, sunt conectate în măsură mai mică la serviciile de aprovizionare cu apă potabilă. Sunt conectați în mică măsură și gospodăriile în care sunt prezenți 3 sau mai mulți copii și persoanele în vârstă - 12% din respondenți, în mică parte sunt conectate persoanele cu dezabilități - 9% și șomerii - 8%.

*Referindu-ne la disponibilitatea utilităților funcționarea cărora necesită apă, în gospodăriile din Roșu am obținut următoarele rezultate: 68,2% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 63,9% - mașină de spălat rufe automat, 56,9% - cadă de baie, 49,8% - lavoar, 33,1% - veceu conectat la apă, și 29,8% - cabină de duș. În familiile în care sunt prezenți copii 71,8% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 70,1% - mașină de spălat rufe automat, 60,7% - cadă de baie, 53% - lavoar, 31,6% - veceu conectat la apă, și 29,9% - cabină de duș.

** Referindu-ne la disponibilitatea utilităților funcționarea cărora necesită apă, în gospodăriile din comuna Lebedenco am obținut următoarele rezultate: 59% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 53% - lavoar, 52% - cadă de baie, 49% - mașină de spălat rufe automat, 32% - veceu conectat la apă, și 2% - cabină de duș. În familiile în care sunt copii 56,4% dispun de un robinet și chiuvetă în bucătărie, 51,3% - mașină de spălat rufe automat, 51,3% - cadă de baie, 48,7% - lavoar, 25,6% - veceu conectat la apă.

* Ponderea în % a utilizării apei, din sursa principală la Roșu prezintă următorul tablou: 65,6% - sistemul centralizat de alimentare cu apă/apeduct (contorizat), 13,7% - fântânile obștești în afara curții, 11,9% - fântânile din curte cu sistem propriu, 5,6% - sistemul centralizat de alimentare cu apă / apeduct (necontorizat). Referitor la regularitatea aprovizionării gospodăriei cu apă în funcție de anotimp 91,9% sunt aprovizionați 24 ore pe zi pe timp de iarnă și 79,0% pe timp de vară. 80,1% din cei intervievați au indicat presiunea apei ca normală / bună.

**Ponderea în % a utilizării apei, din sursa principală la Lebedenco prezintă următorul tablou: 62,4% - fântâna în curte cu sistem propriu, 23,6%- sistemul centralizat de alimentare cu apă / apeduct (contorizat), 13,5% - fântâna obștească în afara curții. Cu privire la regularitatea aprovizionării cu apă prin conductă respondenții din Lebedenco dispun 24 de ore de apă doar 7,1%, atât pe timp de vară cât și de iarnă. Din cei intervievați 67,9% au indicat presiunea apei ca una normală / bună.

*Următorii indicatori se referă la consumul și costurile apei. Utilitățile sau serviciile care influențează în mare măsură asupra nivelului de trai conform viziunii intervievaților din Roșu sunt: alimentarea cu energie electrică – 68,6%, alimentarea cu gaze naturale – 55,5% și alimentarea cu apă potabilă 30,8%. Cheltuielile lunare ale gospodăriei pentru apa utilizată suportate în mediu de respondenți constituie 80,2 lei, cel mai mult achită reprezentanții gospodăriilor cu un nivel înalt de bunăstare, cu copii în gospodărie.

** Utilitățile sau serviciile care influențează în mare măsură asupra nivelului de trai conform viziunii intervievaților din Lebedenco sunt: alimentarea cu gaze naturale – 58% și alimentarea cu energie electrică – 55,0%, alimentarea cu apă potabilă 35%. Cheltuielile lunare ale gospodăriei pentru apa utilizată suportate în mediu de respondenți constituie 54,9 lei, cel mai mult achită reprezentanții gospodăriilor cu un nivel înalt de bunăstare, cu copii în gospodărie.

* Costul mediu a unei unități de apă menționat ca achitat de către gospodărie în localitatea Roșu este de 11,9 lei. Consumul de apă mediu lunar constituie 6,6 m³. Consumul de apă mediu zilnic în gospodărie menționat de respondenți constituie 185,2 litri, iar consumul de apă mediu zilnic per membru în gospodăriile conectate la apeduct constituie 74,4 litri. Regularitatea achitării de ape consumate de către gospodării în proporție de 96,7% constituie plata facturii o dată pe lună.

**Costul mediu a unei unități de apă menționat ca achitat de către gospodărie în localitatea Lebedenco este de 7,5 lei. Consumul de apă mediu lunar constituie 5,3 m³. Consumul de apă mediu zilnic în gospodărie menționat de respondenți constituie 175,9 litri. Consumul de apă mediu zilnic per membru în gospodăriile conectate la apeduct constituie 70,7 litri. Regularitatea achitării de ape consumate de către gospodării în proporție de 75% constituie plata facturii o dată pe lună.

* Ponderea gospodăriilor conectate la sistemul central de aprovizionare cu apă și contorizate constituie 90,4%. Respondenții care au fost impuși să achite pierderile de apă suferite de întreprinderea prestatoare constituie 4,0%.

** Ponderea gospodăriilor contorizate constituie 96,4% din cei conectați la sistemul central de aprovizionare cu apă. Respondenții care au fost impuși să achite pierderile de apă suferite de întreprinderea prestatoare constituie 0%. Acest indicator poate fi abordat ca unul relativ din motiv, că deseori oamenii nu sunt informați și nu sunt la curent că unele pierderi din rețele sunt sau pot fi incluse pentru a fi acoperite de către consumatori.

* 71,3% din respondenți sunt mulțumiți de serviciile prestate de Î.M. „Apă – Canal” Cahul, aceasta include amplasarea locului pentru achitarea facturilor și modalitatea de achitare – 65,4%, modalitatea de primire a facturilor – 64,7%, modalitățile de comunicare cu clienții – 59,2% modalitățile de informare despre eventualele probleme tehnice a sistemului de aprovizionare cu apă – 55,5%, reacția la plângerile parvenite privind defecțiunile tehnice – 45,6%. Influența Î.M. „Apă – Canal Cahul” asupra unor aspecte ale serviciului de asigurare cu apă în localitatea Roșu este următoarea: 36,8% - asupra ratei de contorizare, 33,5% - graficul de aprovizionare, 29% - managementul serviciului, 26,8% - calitatea apei, 21,7% - cantitatea apei livrate, 15,8% - asigurarea cu canalizare și 14% - prețul serviciului. Cele mai înalte ponderi la influența negativă din partea Î.M. „Apă – Canal Cahul”, în opina respondenților este exercitată asupra prețului serviciului – 30,5% și asigurarea cu canalizare – 11%, în celelalte cazuri ponderea se află în intervalul 2-4%.

* Următoarele concluzii se referă la capitolul “Sanitație și canalizare” La Roșu în opinia a 99,7% intervievați nu există conectare la un sistem centralizat de canalizare. 2/3 din respondenți (73,5%) intenționează să se conecteze la sistemul centralizat de canalizare. Evacuarea apei uzate se realizează în 41,1% cazuri către rezervorul septic folosit doar de gospodăria intervievată. Cei mai mulți care au indicat că evacuează apa uzată în rezervorul septic, în continuare utilizează o mașină de curățit rezervorul – 36,2%

** Conectarea la un sistem centralizat de canalizarea în opinia tuturor respondenților – nu este asigurată pentru toți 100% respondenți. Efectiv 2/3 din respondenți (71%) manifestă intenție de conectare la sistemul centralizat de canalizare. Evacuarea apei uzate se realizează către un spațiu săpat special în gospodărie în 46% cazuri și la 29% din respondenți apa uzată se varsă în rezervorul septic folosit doar către gospodăria intervievată. 1/3 din respondenți au spus, că dacă rezervorul septic se umple este astupat cu pământ și construit altul.

*Capitolul IV al studiului s-a referit la “Calitatea apei și perspective privind raportul cost/calitate”. Din 55,9% intervievații din Roșu au menționat, că apa potabilă a rămas la fel și nu s-a îmbunătățit în ultimii ani. Circa 50% din respondenți sunt de acord cu faptul că apa livrată corespunde senzațiilor gustative cu apa potabilă, iar 12,7% sunt total de acord cu această afirmație. Totuși 29,4% din cei ce beneficiază de acest serviciu apreciază că apa din robinet corespunde așa și așa, iar 7,4% manifestă un dezacord față de această stare. Gradul de potabilitate a apei este propus a fi identificat prin aprecierea corespunderii cerințelor igienice după conținutul de nitrați. Astfel 9% sunt de acord total, iar cei mai mulți 45,5 la sută sunt de acord că apa corespunde acestei stări. Apa corespunde așa și așa pentru 35,5% din respondenți, și doar 7,4% nu sunt de acord și nu sunt total de acord. În linii mari, cei mai mulți consumatori de apă intervievați - 41,1% beau apa direct de la sursă fără a fi tratată.

** Pentru cei mai mulți respondenți 85,7% calitatea apei potabile în ultimii ani a rămas la fel. În mediu 62% din respondenți sunt de acord cu faptul că apa livrată corespunde senzațiilor gustative cu apa potabilă, iar 13% sunt total de acord cu această afirmație. Totuși 17% din cei ce beneficiază de acest serviciu apreciază că apa din robinet corespunde așa și așa, iar 6% manifestă un dezacord față de această stare. Gradul de potabilitate a apei este propus a fi identificat prin aprecierea corespunderii cerințelor igienice după conținutul de nitrați. Astfel 5% sunt de acord total, iar o pătrime (25%) la sută sunt de acord că apa corespunde acestei stări. Apa corespunde așa și așa pentru cei mai mulți din respondenți – 59% și doar 9% nu sunt de acord și nu sunt total de acord. În linii mari cei mai mulți consumatori de apă intervievați 57% beau apa direct de la sursă fără a fi tratată.

* Disponibilitatea de plată pentru apă, doar ca apa să fie mai calitativă, în ,% la Roșu este: 18,4% din respondenți au declarat, că sunt gata să achite 15 lei per m³ dacă apa ar fi mai calitativă, 8% au menționat că ar plăti 20 lei per m³ dacă apa ar fi mai calitativă, 3,3% sunt gata să plătească câte 25 lei per m³, 2,7% - de la 30 lei per m³, prețul actual fiind de 12 lei per m³.

** Disponibilitatea de plată pentru apă, doar ca apa să fie mai calitativă, în ,% la Lebedenco este: 37% din respondenți menționează că sunt disponibili să plătească 10 lei per m³ de apă, dacă aceasta ar fi mai calitativă, 19% sunt gata să plătească 12 lei per m³, 13% din respondenți – câte 15 lei, 5% - 20 lei, iar numărul celor care sunt disponibili să plătească mai mult de 20 lei este relativ mic, prețul actual fiind de 7 lei per m³ de apă potabilă.

*Capitolul V al studiului se referă la "Cunoștințe și atitudini despre implementarea proiectului". În opina a 41,1% intervievați responsabil de asigurarea localității cu servicii de apă și canalizare este ÎM „Apă-Canal”, urmată fiind de organele administrației locale cum ar fi primarul – 29,1% și Consiliul local – 19,4%. Ceilalți responsabili indicați au acumulat mai puțin de 5%. În general, capacitatea APL Roșu de gestionare a serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare este apreciată cu calificativ de foarte bune și bune de către 51%. În mare parte - 54,2% din respondenți cunosc că în comunitate au fost implementate proiecte finanțate din exterior.

** În opina a 76% intervievați responsabil de asigurarea localității cu apă și canalizare este primarul, urmat de responsabilitatea locuitorilor – 18%, iar ÎM „Apă-Canal” este indicată de doar 4%. În general, capacitatea APL de gestionare a serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare este apreciată cu calificativul bun la 5%, și medii sunt 23%. 7% din respondenți cunosc despre faptul că în comunitate au fost implementate proiecte finanțate din exterior – ori populația nu cunoaște, ori nu au fost astfel de proiecte.

*Studiul denotă un grad înalt de colaborare dintre APL și comunitate în rezolvarea problemelor comunitare, 69% din respondenți au calificat această relație ca bună și foarte bună. În comunitate 36,1% din respondenți cunosc despre faptul că există o structură care a implementat proiectul și aceasta este ADR. Totodată numărul celor care cunosc despre GIZ este mai mare și atinge 42,5%. În final, ceva mai mult de jumătate - 50,5% cunosc despre proiect implementat de

ADR cu suportul GIZ. Una din structurile importante în implementarea proiectului finanțat de GIZ a fost Comitetul Local de Cetățeni, activitatea căreia în 92,7% este cunoscută în localitate.

** Aprecierea atitudinii privind colaborarea dintre APL și comunitatea Lebedenco nu se reprezintă a fi una de fel pozitivă ca și la Roșu. Marea majoritate 79% nu știu să răspundă la această întrebare fie nu au dorit să răspundă. Ceilalți respondenți au indicat că fie nu colaborează APL cu comunitatea – 11%, fie au calificat această relație – nu prea (8%), doar 2% ai menționat că relația este una bună. În urma prelucrării datelor constatăm că gradul de cunoaștere a localnicilor despre proiectul implementat și finanțatorii acestuia este destul de modest. Doar 9% cunosc despre ADR, 6% - despre GIZ și 8% au menționat că cunosc despre proiect implementat de ADR cu suportul GIZ. Ți acest fapt se explică prin aceea că proiectul încă nu a fost lansat și gradul de cunoaștere actual este redus. Comitetul Local de Cetățeni nu este o structură cunoscută în localitate deoarece 75% au declarat că nu cunosc despre activitatea acesteia. Argumentul principal este că această structură la moment nu este constituită și nu și-a lansat activitatea.

* Din datele prelucrate se identifică faptul că participarea locuitorilor la adunările organizate de Comitetul local de cetățeni și identificarea problemelor prioritare nu reprezintă un interes major pentru localnici. Aceasta se evidențiază prin cele 40% de respondenți care au optat pentru participare la adunări și doar 24,5%, care au optat pentru participarea la identificarea problemei ce urmează să fie rezolvată. Sensibilizarea privind necesitatea utilizării apei potabile din apeduct înainte implementarea proiectului sa realizat în special prin intermediul adunărilor publice, fapt menționat de 77,8%, urmat de 23,7% prin intermediul TV, alte surse care au avut impact sunt pliantele – 21,5%, Radio – 18,5% la fel ca și concertele – 5,9%.

*Gradul de satisfacție a locuitorilor satului Roșu privind calitatea lucrărilor la realizarea proiectului și la calitatea menținerii și funcționării apeductului în prezent este una foarte mare pentru 11,3%, în mare măsură și așa și așa pentru 34,4%, 11,3% din respondenți au declarat că simt o satisfacție în misă măsură, iar 5,3% absolut de loc nu sunt satisfăcuți. Satisfacția privind calitatea menținerii și funcționării apeductului în prezent se reprezintă în următoarea formă: foarte mare măsură și mare măsură – 52,3% iar 29,1% din respondenți au declarat că simt satisfacție așa și așa. Numărul celor care sunt satisfăcuți în mică măsură sunt 10,6%, iar cei ce absolut deloc nu sunt satisfăcuți sunt doar 2,6%.

VIII. Anexe statistice